

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Α Β Ο Υ Λ Η Σ

Ι' ΠΕΡΙΟΔΟΣ (ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ)

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΙΖ'

Τρίτη 12 Νοεμβρίου 2002

Αθήνα, σήμερα στις 12 Νοεμβρίου 2002, ημέρα Τρίτη και ώρα 18.17' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Α' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΓΕΙΤΟΝΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

Παρακαλείται ο κύριος Γραμματέας να ανακοινώσει τις αναφορές προς το Σώμα.

(Ανακοινώνονται προς το Σώμα από τον κ. Γεώργιο Γαρουφαλιά, Βουλευτή Λαρίσης, τα ακόλουθα:

Α. ΚΑΤΑΘΕΣΗ ΑΝΑΦΟΡΩΝ

1) Οι Βουλευτές κύριοι ΧΡΗΣΤΟΣ ΖΩΗΣ και ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Αντιδήμαρχος Πολιτισμού και Νεολαίας Λαρισαίων ζητεί τη χρηματοδότηση της ανέγερσης σύγχρονου κτιρίου για να στεγαστεί Κέντρο Πολιτισμού στη Λάρισα.

2) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος «Η ΑΓΑΠΗ» Ατόμων – Γονέων – Κηδεμόνων και Φίλων Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες Νομού Χαλκιδικής ζητεί την πρόσληψη βοηθητικού προσωπικού για τα ΚΕ.ΚΥ.ΚΑΜΕΑ.

3) Ο Βουλευτής Χαλκιδικής κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΑΠΠΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γεώργιος Πασχαλίδης, καθηγητής ΠΕ3 ζητεί το διορισμό του ως πολύτεκνος.

4) Οι Βουλευτές κύριοι ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ και ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ κατέθεσαν αναφορά με την οποία ο Δήμος Ζίτσας Ιωαννίνων ζητεί την ίδρυση και λειτουργία πτηνοτροφικών μονάδων στα όρια του Δήμου του.

5) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας που αφορά στην άδικη μεταχείριση για όλη τη Δυτική Ελλάδα και τον αποκλεισμό της Αιτωλ/νίας από τις κατανομές αμπελώνων.

6) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γιάννης Ρούσσο, αρχιτέκτων, μουσειολόγος, προτείνει τη δημιουργία Μουσείου Μετανάστευσης Απόδημου Ελληνισμού στον Πειραιά.

7) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέ-

θεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Σπάρτης Λακωνίας εκθέτει τις απόψεις του σχετικά με την ίδρυση του νέου αρχαιολογικού μουσείου Σπάρτης.

8) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο ζητείται η διάσωση του φρουρίου – φυλακής του Ρήγα Φεραίου στο Βελιγράδι.

9) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο καταγγέλλεται η ακαταλληλότητα τηλεοπτικών εκπομπών.

10) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Ν. ΚΡΗΤΙΚΟΣ κατέθεσε δημοσίευμα εφημερίδας στο οποίο προτείνεται η φιλοτέχνηση αγαλμάτων αρχαίων Ελλήνων του πνεύματος και η τοποθέτησή τους σε επίκαιρα σημεία της χώρας.

11) Οι Βουλευτές κύριοι ΦΩΤΗΣ ΚΟΥΒΕΛΗΣ και ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ κατέθεσαν αναφορά με την οποία το Νομαρχιακό Συμβούλιο Σάμου ζητεί την αναμόρφωση του προϋπολογισμού της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Σάμου για το 2003 στο ύψος που απαιτείται για την εκπλήρωση των επιτακτικών αναπτυξιακών αναγκών του Νομού Σάμου.

12) Οι Βουλευτές κύριοι ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ και ΑΣΗΜΙΝΑ ΞΗΡΟΤΥΡΗ – ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΑΡΗ κατέθεσαν αναφορά με την οποία η ΟΛΜΕ ζητεί τη χορήγηση του επιδόματος των 176,08 ευρώ και στους καθηγητές.

13) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Σερίφου διαμαρτύρεται για την πλημμελή λειτουργία του Γραφείου ΟΤΕ Σερίφου.

14) Ο Βουλευτής Πειραιά κ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΜΠΕΝΤΕΝΙΩΤΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Δήμος Ύδρας ζητεί την πύκνωση των ακτοπολικών δρομολογίων από και προς τη νήσο Ύδρα.

15) Ο Βουλευτής Αιτωλ/νίας κ. ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΜΥΡΛΗΣ – ΛΙΑΚΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο Σύλλογος Εργαζομένων ΟΤΑ Ναυπακτίας και Δωρίδας ζητεί την τοποθέτηση ελεγκτή ιατρού στη Ναύπακτο για τη θεώρηση των βιβλιαρίων ασθενείας των εργαζομένων στους Δήμους Ναυπάκτου, Αντιρρίου, Ευπαλίου, Χάλκειας, Αποδοτίας και Πυλλήνης.

16) Ο Βουλευτής Αχαΐας κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΧΡΥΣΑΝΘΑΚΟΠΟΥΛΟΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Νομαρχιακή

Αυτοδιοίκηση Αχαΐας ζητεί χρηματοδότηση για την κατασκευή αυτοκινητοδρόμου στη Χαλανδρίτσα στο Δήμο Φαρρών.

17) Ο Βουλευτής Κορινθίας κ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΟΤΣΩΝΗΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία η Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών Κιάτου Κορινθίας ζητεί τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης για την παραγωγή ελαιολάδου 2000-2001 στους παραγωγούς που υπέβαλαν ενστάσεις.

18) Η Βουλευτής Ηρακλείου κ. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗ – ΗΛΙΑΚΗ κατέθεσε αναφορά με την οποία Ομάδα Γιατρών που υπηρετούν στις Διευθύνσεις Υγείας των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων ζητούν την ένταξή τους στο ΕΣΥ.

19) Ο Βουλευτής Λακωνίας κ. ΛΕΩΝΙΔΑΣ ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ με αναφορά του ζητεί την καταβολή αποζημίωσης για τα έτη 1998-1999 και 1999-2000 στους ελαιοπαραγωγούς που απορρίφθηκαν οι ενστάσεις τους.

20) Ο Βουλευτής Κυκλάδων κ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΩΜΑΤΑΣ κατέθεσε αναφορά με την οποία ο κ. Γιάννης Αργυρός, υπάλληλος στο Επαρχείο Θήρας, ζητεί την αύξηση του ποσοστού από 25% σε 40% της μηνιαίας ειδικής πρόσθετης αμοιβής και στους πρώην υπαλλήλους του Υπουργείου Εσωτερικών.

Β. ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΕ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

1. Στην με αριθμό 415/12-7-2002 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 1471/31-7-2002 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 415/12-7-2002 του Βουλευτή κ. Νικ. Νικολόπουλου, σας διαβιβάζουμε την υπ' αριθμ. 2028/22-7-2002 απάντηση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς το περιεχόμενο της οποίας απαντά στα ερωτήματα.

Ο Υπουργός
ΝΙΚ. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»

Σημ.: Τα συνημμένα σχετικά έγγραφα ευρίσκονται στο αρχείο της Δ/νσης Κοινοβουλευτικού Ελέγχου (Τμήμα Ερωτήσεων).

2. Στην με αριθμό 442/15-7-2002 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3855/26-7-2002 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 442/15-7-2002, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Σάββα Τσιτουρίδη για τα θιγόμενα σε αυτή θέματα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Σας αποστέλλουμε απόσπασμα του εγκεκριμένου «ΡΥΜΟΤΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ», που αφορά τον οικισμό του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) «ΚΙΛΚΙΣ-ΜΕΤΑΛΛΙΚΟ» (80 κατοικίες) και το οποίο εκπονήθηκε από τις υπηρεσίες του Ο.Ε.Κ., σύμφωνα με τις υποδείξεις των αρμοδίων υπηρεσιών του ΥΠΕΧΩΔΕ, από τις οποίες και τελικά εγκρίθηκε.

Στο εν λόγω σχέδιο στο οποίο εμφανίζεται ο τρόπος προσπέλασης προς τον οικισμό από την επαρχιακή οδό Κυκλίας – Πολυκάστρου, προβλέπεται παράλληλη οδός με ενδιάμεση νησίδα στο πρόσωπο του οικισμού, την οποία θα κατασκευάσει ο Ο.Ε.Κ. με την ολοκλήρωση του έργου.

Η κατασκευή υπόγειας ή υπέργειας διάβασης προς την απέναντι πλευρά, για την απευθείας είσοδο-έξοδο, προς και από τον οικισμό, δεν ανήκει στην αρμοδιότητα του Ο.Ε.Κ.

Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ»

3. Στην με αριθμό 455/15-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 185662/31-7-02 έγγραφο από τον Υπουργό Οικονομίας και Οικονομικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης με αριθμό 455/15.7.2002 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Η. Καλλιώρας και σε ό,τι αφορά θέματα της αρμοδιότητάς μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η ταχύτερη αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας και του ΑΕΠ της χώρας μας από το μέσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης την εξαετία 1996-2001 και συγκεκριμένα η μέση ετήσια άνοδος του ΑΕΠ κατά 3,5% έναντι 2,4% της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της παραγωγικότητας της εργασίας κατά 3% έναντι 1,2% αντίστοιχα βελτίωσε την ανταγωνιστικότητα της ελληνικής οικονομίας. Ειδικότερα ο σχετικός δείκτης της πραγματικής σταθμισμένης συναλλαγματικής ισοτιμίας βάσει του κόστους εργασίας της Ελλάδος έναντι 24 βιομηχανικών χωρών βελτιώθηκε την ίδια περίοδο 1996-2001 κατά 2,1%. Έτσι ο όγκος των εξαγωγών αγαθών και υπηρεσιών αυξήθηκε –σύμφωνα με τα στοιχεία της EUROSTAT –κατά 8,4% ετησίως, ενώ στο σύνολο της ευρωζώνης η αντίστοιχη αύξηση ήταν 1,4 εκατοστιαίες μονάδες μικρότερη δηλ. 7,0% ετησίως.

Ο Υπουργός
Ν. ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗΣ»

4. Στην με αριθμό 450/15-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 3703/30-7-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την ερώτηση με αριθμό 450/15.7.02 που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Α. Σπηλιόπουλου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

1. Οι διατάξεις του ν. 1198/1981 (ΦΕΚ 238 Α') οριοθετούνται και προσδιορίζονται από τη διάταξη του άρθρου 105 του Συντάγματος και τις σύμφωνες προς αυτή διατάξεις του Καταστατικού Χάρτη του Αγίου Όρους με τις οποίες κατοχυρώνεται το αυτοδιοίκητο του Αγίου Όρους.

Οι Ιερές Μονές, η Ιερά Κοινότητα και το Κέντρο Διαφυλάξεως Αγιορείτικης κληρονομιάς μπορούν να ορισθούν σύμφωνα με τον ιδρυτικό νόμο του Κε.Δ.Α.Κ. 1198/1981 (ΦΕΚ 238 Α') ως δικαιούχοι φορείς, τελικοί δικαιούχοι των πράξεων κατά την έννοια του ν. 2860/2000 (ΦΕΚ 251 Α'), και φορείς υλοποίησης έργων που εκτελούνται στην περιοχή του Αγίου Όρους.

Τα έργα που εκτελούνται στην εντός του Άθω εδαφική περιοχή εντάσσονται από τις διαχειριστικές αρχές στα επιχειρησιακά προγράμματα (Ε.Π.) του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης 2000-2006 υπό τους όρους ένταξης χρηματοδότησης και ελέγχων όλων των έργων που εντάσσονται και χρηματοδοτούνται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους μέσω του Π.Δ.Ε. στο πλαίσιο των Ε.Π. Το σύνολο των σχετικών δραστηριοτήτων, ανεξαρτήτως του φορέα υλοποίησης του έργου, υπάγεται στις οικείες κανονιστικές διατάξεις που αποβλέπουν στην εξυπηρέτηση του δημοσίου συμφέροντος και τη συναφή κρατική εποπτεία και έλεγχο.

2. Στο ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας περιλαμβάνεται το Μέτρο 2.3 «Προστασία και ανάδειξη του όρους Άθως» προϋπολογισμού Δημόσιας Δαπάνης 70.432,880 χιλ. ΕΥΡΩ, το οποίο στόχο έχει να ολοκληρώσει ένα σύνολο απαιτούμενων δράσεων έτσι ώστε να προστατευθεί συνολικά το όρος Άθως τόσο ως πολύτιμο φυσικό περιβάλλον όσο και ως κιβωτός αρχιτεκτονικών και εικαστικών μνημείων πολιτισμού.

Στο πλαίσιο της διαδικασίας ένταξης των πράξεων στο ΠΕΠ, η αρμόδια σύμφωνα με το ν. 2860/00 Διαχειριστική Αρχή του ΠΕΠ Κεντρικής Μακεδονίας έχει καλέσει με αρ. πρωτ. 1665/12-4-02 Πρόκλησή της τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών Τελικών Δικαιούχων να υποβάλλουν προτάσεις έργων (πράξεων) προκειμένου να ενταχθούν και να χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του Μέτρου 2.3:

Το Υπουργείο Πολιτισμού
Το Κέντρο Διατήρησης της Αγιορείτικης Κληρονομιάς (ΚΕ.Δ.Α.Κ)

Τις Ιερές Μονές
Την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους
Κάθε άλλο φορέα σύμφωνα με τον Καταστατικό Χάρτη του Αγίου Όρους

Κάθε άλλο φορέα σύμφωνα με το άρθρο 9 του ν. 1198/81
Το αναλυτικό τεύχος της παραπάνω πρόσκλησης δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα της Διαχειριστικής Αρχής του ΠΕΠ.

Σας γνωρίζουμε επίσης ότι προκειμένου να ενταχθεί ένα έργο στο ΠΕΠ, πρέπει να προταθεί στη Διαχειριστική Αρχή συνοδευόμενο από αντίστοιχο Τεχνικό Δελτίο Έργου, η δε ανωτέρω υπηρεσία μετά από τους προβλεπόμενους σχετικούς ελέγχους για τη φύση και το είδος, τη συμβατότητα, την πληρότητα, την ωριμότητα και τη σκοπιμότητα των προτεινόμενων έργων και υποέργων, προτείνει στο Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας την ένταξή τους στο Περιφερειακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Μέχρι σήμερα δεν έχει ακόμα ενταχθεί στο ΠΕΠ κανένα έργο (πράξη) σε συνέχεια την παραπάνω πρόσκλησης.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ

5. Στην με αριθμό 458/15-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμό 3485/29-7-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Οικονομίας η ακόλουθη απάντηση:

«Σχετικά με την ερώτηση με αριθ. πρωτ. 458/15-7-02 της Βουλευτού κ. Μαρίας Κόλλια – Τσαρούχα, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Όπως σας χουμε ήδη ενημερώσει ο «Εξειδικευμένος Σύμβουλος Δειγματοληπτικών Ελέγχων Ποιότητας Έργων Υποδομής» (Ε.Σ.Π.Ε.Λ.) επισκέφθηκε για επιθεώρηση το έργο του Νέου Νομαρχιακού Γενικού Νοσοκομείου Σερρών δύο φορές στο διάστημα από 28 Απριλίου 1998 (πρώτη επιθεώρηση) έως και 29 Μαρτίου 1999 (δεύτερη επιθεώρηση).

Κατά την 2^η επίσκεψη στην οποία έλαβε χώρα συστηματική επιθεώρηση του εν λόγω έργου, αυτό κατατάχθηκε στην κατηγορία 2ι σύμφωνα με την Κ.Υ.Α. Δ17α/10/16/ΦΝ.

Σύμφωνα με την ανωτέρω Κ.Υ.Α. «ο Ε.Σ.Π.Ε.Λ., στα πλαίσια του διαρκούς ελέγχου των έργων που έχουν επιλεγεί, μπορεί να συνεχίζει τον έλεγχο και να ασκεί επανέλεγχους ιδιαίτερα στις περιπτώσεις αστοχιών κατηγορίας 2ιι και 2ιιι.

Το συγκεκριμένο έργο (σύμφωνα με τα ευρήματα της 2^{ης} επιθεώρησης του Ε.Σ.Π.Ε.Λ.) δεν κατατάσσεται στις παραπάνω κατηγορίες αστοχιών. Ως εκ τούτου δεν προέκυψε η ανάγκη περαιτέρω ελέγχου (3^{ης} επιθεώρησης) από πλευράς του Συμβούλου. Ακόμη, δεν υπήρξε ενημέρωση από πλευράς της Διευθύνουσας Υπηρεσίας του έργου για οποιαδήποτε ενέργεια που να χρήζει επιβεβαίωσης μέσω μιας νέας επιθεώρησης από το Ε.Σ.Π.Ε.Λ.

Στο σημείο αυτό επισημαίνεται ότι σύμφωνα πάντα με την Κ.Υ.Α., ο Σύμβουλος σε καμία περίπτωση δεν υποκαθιστά τις υποχρεώσεις τόσο τις Διευθύνουσα Υπηρεσίας του προς επιθεώρηση έργου όσο και του Αναδόχου αυτού, όπως αυτές απορρέουν από τις κείμενες διατάξεις του ν. 1418/1984 και του Π.Δ. 609/1985. Σε κάθε περίπτωση ο Ανάδοχος του έργου είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για το τελικό ποιοτικό αποτέλεσμα.

Ο Υφυπουργός
ΧΡΗΣΤΟΣ ΠΑΧΤΑΣ

6. Στην με αριθμό 462/15.7.02 ερώτηση δόθηκε με το υπ αριθμ. 3859/26.7.02 έγγραφο από τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην με αριθμό 462/15-7-02 ερώτηση, που κατατέθηκε στη Βουλή από το Βουλευτή κ. Σ. Μ. Χατζηγάκη, για τα θιγόμενα σ' αυτή θέματα, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το κόστος των κατοικιών κάθε οικισμού του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) καθορίζεται μετά την οριστική παράδοση-παραλαβή του οικισμού, αφού γίνει η εκκαθάριση του και συνυπολογισθούν όλες οι εκτελεσθείσες εργασίες, οπότε το συνολικό κόστος καταμερίζεται ανά τ.μ. ωφέλιμης

επιφάνειας κατοικίας και η τιμή αυτή είναι βάση υπολογισμού της αξίας κάθε κατοικίας, την οποία οφείλει να αποπληρώσει ο δικαιούχος της. Το προσωρινό κόστος, το οποίο αναγραφόταν στα παραχωρητήρια χρήσης των κατοικιών, είναι απλώς ενδεικτικό και είναι πιθανό να παρουσιάζει αποκλίσεις από το τελικό κόστος.

Στον οικισμό «ΤΡΙΚΑΛΑ ΙΙΙ» κατασκευάστηκαν 159 κατοικίες, 3 καταστήματα και μία αίθουσα συγκεντρώσεων, καθώς και όλα τα απαιτούμενα έργα υποδομής και διαμόρφωσης του περιβάλλοντος χώρου, δηλαδή οδοί κυκλοφορίας, πεζόδρομοι, πλατεία, παιδική χαρά, γήπεδο αθλοπαιδιών, χώροι πρασίνου και χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων.

Το έργο αποπερατώθηκε στις 30.6.1992. Η προσωρινή κοστολόγησή του έγινε το Σεπτέμβριο του ίδιου έτους και η χρεούμενη αξία των κατοικιών υπολογίστηκε σε 83.110 δρχ. τ.μ., ποσό που προέκυψε από τον καταμερισμό του συνολικού κόστους των οικοδομικών εργασιών, τα οποία μέχρι εκείνη τη στιγμή είχε ανέλθει σε 1.089.000.000 δρχ.

Για τον καθορισμό της χρεούμενης αξίας των κατοικιών, ο καταμερισμός έγινε με βάση τη συνολική δαπάνη υλοποίησης του οικισμού, η οποία ανήλθε στο 1.402.347.992 δρχ., αναλυόμενη σε 7.938.417 δρχ. για δαπάνη αγοράς του οικοπέδου, 1.187.580.140 δρχ. τελικό κόστος οικοδομικών εργασιών και 206.829.140 δρχ. ΦΠΑ, ο οποίος αντιστοιχεί στο κόστος των οικοδομικών εργασιών. Με τον τρόπο αυτόν, η μέση τιμή επιφάνειας κατοικίας καθορίστηκε στις 107.021 δρχ./τ.μ.. Η τιμή αυτή, είναι μεν ανώτερη της προσωρινής εκτίμησης, κινείται όμως στα επίπεδα των τιμών και των υπολοίπων ανά την επικράτεια οικισμών της ίδιας χρονικής περιόδου και είναι εξαιρετικά χαμηλή σε σχέση με τις αντίστοιχες τιμές της ελεύθερης αγοράς.

Ο Υπουργός
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΡΕΠΠΑΣ

7. Στην με αριθμό 479/18-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 13463/25-7-02 έγγραφο από την Υφυπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων η ακόλουθη απάντηση:

«Απαντώντας στην ερώτηση με αριθμό 479 που κατατέθηκε στις 18-7-2002 από το Βουλευτή κ. Μανώλη Μπεντενιώτη, σας πληροφορούμε ότι δεν έχει υποβληθεί μέχρι σήμερα αίτημα για την κατεδάφιση ή ανακαίνιση των εργατικών Πολυκατοικιών της Παλιάς Κοκκινιάς στη Νίκαια.

Η Υφυπουργός
Ρ. ΖΗΣΗ

8. Στην με αριθμό 492/16-7-02 ερώτηση δόθηκε με το υπ' αριθμ. 429/29-7-02 έγγραφο από τον Υφυπουργό Εξωτερικών η ακόλουθη απάντηση:

«Σε απάντηση της ερώτησης 492/16-7-02, που κατέθεσαν οι Βουλευτές κύριοι Σ. Καλαντζάκου, Κ. Τασούλας και Ν. Κακλαμάνης, σας γνωρίζουμε ότι το σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών με τίτλο «Επιθεώρηση Αρχών της Εξωτερικής Υπηρεσίας, εκπαίδευση και αξιολόγηση των υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών και άλλες διατάξεις», επεξεργάζονται και τα συναρμόδια Υπουργεία.

Σε αυτό το σχέδιο νόμου και εφόσον ξεπεραστούν όλα τα νομικά ζητήματα, γίνεται προσπάθεια να ενταχθούν όλοι οι υπάλληλοι του ΕΙΥΑΠΟΕ, προκειμένου μετά τη διάλυση και εκκαθάρισή του να μεταφερθούν σε άλλες υπηρεσίες του Δημοσίου.

Ο Υφυπουργός
ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΑΓΚΡΙΩΤΗΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στη συζήτηση των

ΑΝΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ

Αναφορές - ερωτήσεις πρώτου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 1451/6.9.2002 ερώτηση του Βουλευτή της Νέας Δημοκρατίας κ. Γεωργίου Γαρουφαλιά προς τον Υπουργό Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, σχετικά με την εφαρμογή της Κοινοτικής Οδηγίας 1999/70/ΕΚ, στον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα.

Η ερώτηση του κυρίου συναδέλφου, έχει ως εξής:

«Χαρακτηριστικό δείγμα των βραδύτατων ρυθμών με τους οποίους κινείται η Κυβέρνηση στο θέμα της εφαρμογής της οδηγίας 1999/70/ΕΚ είναι οι χιλιάδες γιατροί του ΙΚΑ, που παραμένουν συμβασιούχοι επί εικοσαετία. Η αδιαφορία της Κυβέρνησης στο συγκεκριμένο ζήτημα θα οδηγήσει στη λήψη μέτρων εναντίον της χώρας μας, σύμφωνα με την επίτροπο κ. Άννα Διαμαντοπούλου, κάτι που σημαίνει την με μαθηματική ακρίβεια παραπομπή της χώρας μας στο Ευρωδικαστήριο.

-Ποιοι οι λόγοι της κωλυσιεργίας της Κυβέρνησης να εναρμονιστεί με την κοινοτική οδηγία;

-Πώς σκοπεύουν να ενεργήσουν οι αρμόδιοι στην σχεδόν σίγουρη παραπομπή της χώρας μας στο Ευρωδικαστήριο και στον εθνικό διασυρμό που κάτι τέτοιο συνεπάγεται μιας και δεν προβλέπεται να υπάρξει άμεση συμμόρφωση με τις κατευθύνσεις της Κομισιόν;

-Μήπως η υπάρχουσα νομοθεσία βολεύει την Κυβέρνηση προκειμένου με περισσότερη ευκολία να ικανοποιεί μικροκομματικούς της πολιτικούς στόχους;»

Ο Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης κ. Μπένος έχει το λόγο.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ενημερώσω τον κύριο συνάδελφο ότι η Κυβέρνηση μέσω του Υπουργού Εργασίας έχει υποβάλει προεδρικό διάταγμα που εναρμονίζεται με την κοινοτική οδηγία, αφορά βεβαίως τον ιδιωτικό τομέα και το διάταγμα αυτό προβλέπει ότι όταν υπάρχει η περίπτωση ανανεώσεων για τρεις και πλέον φορές και υπό την προϋπόθεση ότι τα διαστήματα μεταξύ των ανανεώσεων δεν υπερβαίνουν τις είκοσι μέρες και συνολικά ο εργαζόμενος είναι είκοσι τέσσερις μήνες στην επιχείρηση, τότε μεταβάλλεται η σύμβασή του σε σύμβαση αορίστου χρόνου.

Αυτό, κύριε συνάδελφε, αφορά τον ιδιωτικό τομέα και σε καμία περίπτωση δεν θα μπορούσε να αγγίξει το δημόσιο τομέα αυτή η ρύθμιση. Γιατί, όπως ξέρετε, έχουμε τις συνταγματικές προβλέψεις που με πολύ μεγάλη πλειοψηφία το Κοινοβούλιό μας τις ψήφισε, που δεν επιτρέπεται μεταβολή στο δημόσιο τομέα συμβάσεων ορισμένου χρόνου ή συμβάσεις έργου σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

Συνεπώς η Κυβέρνηση στο πεδίο που θα μπορούσε να κάνει τη ρύθμιση προωθεί προεδρικό διάταγμα με τις προβλέψεις που σας ανέφερα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ο κ. Γαρουφαλιάς έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΑΡΟΥΦΑΛΙΑΣ: Κύριε Υπουργέ, είναι ένα θέμα το οποίο εκκρεμεί εδώ και είκοσι χρόνια. Το νέο Σύνταγμα θα ισχύσει από 1-1-2003. Όπως ξέρετε πάρα πολύ καλά, ο Επιστημονικός Σύλλογος Υγειονομικού Προσωπικού του ΙΚΑ της Ελλάδας έχει κάνει εκατοντάδες παρεμβάσεις και σε προκατόχους σας και σ' εσάς προσωπικά που έχετε υπογράψει τον κανονισμό 1990, ο οποίος προκύπτει από μια συζήτηση που είχε γίνει στην Ευρώπη. Συγκεκριμένα είχε συζητηθεί και συνοψιστεί και από την Ελλάδα η Συνθήκη του Άμστερνταμ κάποια από τα πρωτόκολλα της οποίας είναι ο κανονισμός που θα σας καταθέσω, για να τον δείτε αναλυτικά. Είναι ένας κανονισμός που θα έπρεπε να είχε εφαρμοστεί από τον Ιούνιο του 2000. Υπήρχε ένας χρόνος παράταση, για να τον εφαρμόσετε, δηλαδή μέχρι τον Ιούνιο του 2001. Καταληκτική ημερομηνία ήταν τέλος Ιουλίου του 2002, για να εφαρμοστεί και για το δημόσιο τομέα η συγκεκριμένη ρύθμιση που έχετε εσείς

προσυπογράψει και σας την επιβάλλει η Κοινότητα μέσω του κανονισμού.

Όμως για όλα αυτά αδιαφορείτε και αφήνετε πεντέμισι χιλιάδες γιατρούς που έχουν προσφέρει τις υπηρεσίες τους επί είκοσι χρόνια στο ΙΚΑ. Δεν φθάνει που το ΙΚΑ είναι ένας οργανισμός με τεράστια ελλείμματα, αλλά προσπαθείτε να τον κάνετε και άρρωστο οργανισμό ως προς τη λειτουργία του υγειονομικού δυναμικού και της υποδομής που έχει στον τομέα. Προσπαθεί με κάθε τρόπο να εξυπηρετήσει τον αδύναμο πολίτη που τον επισκέπτεται. Επιτέλους, δώστε λύση σ' ένα θέμα το οποίο θα έπρεπε να έχετε ρυθμίσει εδώ και πάρα πολλά χρόνια.

Ακόμα δεν υπάρχει καμία συνταγματική δέσμευση προς το παρόν, μια και υπάρχει πρότερη δέσμευση του συγκεκριμένου κανονισμού που σας προανέφερα. Θα καταθέσω στα Πρακτικά της Βουλής, για να δει ξεκάθαρα και η κ. Διαμαντοπούλου, η Επίτροπος της Κομισιόν που προέρχεται από την Ελλάδα και είναι ένας άνθρωπος ο οποίος θα μπορούσε και θα ήθελε να υποστηρίξει την Κυβέρνηση, αλλά σας επικρίνει, γιατί καθυστερείτε και δεν εφαρμόζετε το συγκεκριμένο κανονισμό και για το δημόσιο, αφού προβλέπεται ξεκάθαρα. Κάντε το πράξη λοιπόν, πριν αρχίσει να εφαρμόζεται το καινούριο Σύνταγμα από 1-1-2003.

(Στο σημείο αυτό ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Γαρουφαλιάς καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Το λόγο έχει ο κύριος Υπουργός.

ΣΤΑΥΡΟΣ ΜΠΕΝΟΣ (Υφυπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης): Θέλω να πω στον αγαπητό συνάδελφο ότι εμείς προκειμένου να καλύψουμε τέτοιες περιπτώσεις, πήραμε μια νομοθετική πρωτοβουλία προ ολίγων μηνών και μάλιστα σε εξαιρετικό κλίμα συναίνεσης. Επειδή το Σύνταγμα –το οποίο ειρήσθω εν παρόδω δεν έχει εφαρμογή από το επόμενο έτος, όπως είπατε, αλλά ισχύει ήδη από την ψήφισή του– δεν μας επιτρέπει αυτήν τη μεταβολή των συμβάσεων, δίνουμε τη δυνατότητα σ' εργαζόμενους που κατέχουν μία θέση, όπως αυτή των γιατρών, για μακρό χρονικό διάστημα, πέραν των είκοσι τεσσάρων μηνών να έχουν μια πολύ ισχυρή μοριοδότηση στο ενδεχόμενο που ο φορέας τους θελήσει να καλύψει αυτές τις θέσεις και τις προκηρύξει. Άρα έχουν το πλεονέκτημα να τις καταλάβουν έναντι άλλων συναδέλφων τους. Νομίζω ότι ήταν η καλύτερη λύση και εν όψει των δεσμεύσεων που έχει το Σύνταγμα και εξαιτίας του γεγονότος ότι πρέπει να περιφρουρήσουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, όσο μπορούμε περισσότερο και καλύτερα το δημόσιο τομέα, στενό και ευρύτερο.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Έχω την τιμή να σας ανακοινώσω ότι η συνάδελφος Βουλευτής Α' Αθηνών κ. Μαριέττα Γιαννάκου-Κουτσίκου ζητεί ολιγοήμερη άδεια απουσίας στο εξωτερικό.

Η Βουλή εγκρίνει;

ΠΟΛΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Συνεπώς η Βουλή ενέκρινε τη ζητηθείσα άδεια.

Αναφορές-ερωτήσεις δεύτερου κύκλου:

Πρώτη είναι η με αριθμό 96/2-7-2002 ερώτηση της Βουλευτού της Νέας Δημοκρατίας κ. Αικατερίνης Παπακώστα προς τον Υπουργό Μεταφορών και Επικοινωνιών, σχετικά με την ανάπτυξη και επέκταση των Αεροδρομίου της Σύρου, τα δρομολόγια της Ολυμπιακής Αεροπλοΐας κλπ.

Η ερώτηση της κ. Παπακώστα έχει ως εξής:

«Φορείς του νησιού της Σύρου αναδεικνύουν με συνεχείς παρεμβάσεις τους το πρόβλημα της αεροπορικής σύνδεσης του νησιού. Αν και αποτελεί διοικητική έδρα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, πρωτεύουσα των Κυκλάδων και κέντρο μεγάλων επιχειρήσεων, διαθέτει μικρού μήκους αεροδιάδρομο που αποκλείει την προσέγγιση μεγάλων αεροσκαφών, ενώ σύμφωνα με το πρόγραμμα δρομολογίων της Ολυμπιακής Αεροπλοΐας υπάρχουν μόνο πέντε πτήσεις εβδομαδιαίως σε ώρες που δεν εξυπηρετούν το κοινό. Συγχρόνως δεν

υποστηρίζονται από το αεροδρόμιο νυκτερινές πτήσεις που θα εξυπηρετούσαν το επιβατικό κοινό.

Με δεδομένο τον προσανατολισμό του νησιού σε εξυπηρέτηση υψηλού επιπέδου τουρισμού και την αναγκαιότητα αξιοποίησης των υποδομών εν όψει Ολυμπιακών Αγώνων του 2004 απαιτείται άμεση αναβάθμιση του αεροδρομίου.

Ειδικότερα απαιτείται η υλοποίηση της προέκτασης του αεροδρομίου, ώστε να εξυπηρετεί και μεγάλα αεροσκάφη, όπως και η αναβάθμιση του εξοπλισμού, ώστε να εξυπηρετεί νυκτερινές πτήσεις. Σχετικά με το πρόγραμμα των δρομολογίων της Ολυμπιακής Αεροπορίας απαιτείται η επανεξέτασή τους, ώστε να διασφαλισθούν καθημερινές πτήσεις αλλά και ιδιαίτερα για την Παρασκευή και την Κυριακή νυκτερινές πτήσεις.

Σύμφωνα οι φορείς του νησιού υποστηρίζουν τις αναγκαίες δράσεις για την αναβάθμιση του αεροδρομίου.

Ερωτάται ο κύριος Υπουργός:

1. Ποια άμεσα μέτρα πρόκειται να λάβει ο κύριος Υπουργός για τον επαναπρογραμματισμό των δρομολογίων της Ολυμπιακής Αεροπορίας, ώστε να υπάρχει η καθημερινή πτήση προς τη Σύρο και η δρομολόγηση νυκτερινών πτήσεων;

2. Προβλέπεται η επέκταση του αεροδιαδρόμου και πότε σχεδιάζεται να υλοποιηθεί, ώστε να μπορεί το αεροδρόμιο της Σύρου να εξυπηρετεί μεγάλα αεροσκάφη;

3. Προβλέπεται η αναβάθμιση του εξοπλισμού του αεροδρομίου, ώστε να εξυπηρετεί νυκτερινές πτήσεις;»

Θα απαντήσει ο κ. Στρατάκης, Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών.

Κύριε Υφυπουργέ, έχετε το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Απαντώντας στην ερώτηση της κυρίας συναδέλφου, κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να ενημερώσω το Σώμα ότι ο αριθμός των προγραμματισμένων πτήσεων για τη Νήσο Σύρο το χειμώνα του 2002-2003 είναι τέσσερις, όπως και κατά την περυσινή χειμερινή περίοδο. Απ' αυτές δύο είναι πρωινές, Δευτέρα και Τετάρτη και δύο απογευματινές, Παρασκευή και Κυριακή.

Βέβαια, πρέπει να ομολογήσω ότι αυτές οι πτήσεις καλύπτονται σε ποσοστό μόνο κατά 50%. Και θέλω να διαβεβαιώσω τη Βουλή ότι η Ολυμπιακή Αεροπορία, ο όμιλος της Ολυμπιακής Αεροπορίας παρακολουθεί με πολλή προσοχή σχετικά με το τι συμβαίνει με όλες αυτές τις πτήσεις και εφόσον παρουσιαστεί ενδιαφέρον και το επιβατικό κοινό δεν εξυπηρετείται, ασφαλώς έχει την πρόθεση να πυκνώσει εκεί τις γραμμές. Δεν έχει παρουσιαστεί μέχρι στιγμής κάποια τέτοια εξέλιξη που να επιτρέπει στην Ολυμπιακή Αεροπορία και Αεροπορία να προσθέσουν ακόμη επιπλέον γραμμές.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Τι βαθμό πληρότητας έχουν αυτές οι γραμμές, κύριε Υπουργέ;

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Μόνο 52% για την ακρίβεια.

Πρέπει να πω και για τις ιδιωτικές εταιρείες ότι ακριβώς επειδή βλέπουν αυτό το ποσοστό πληρότητας δεν επιδεικνύουν και κανένα ενδιαφέρον προκειμένου να καλύψουν αυτά τα δρομολόγια.

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα που έχει σχέση με το διάδρομο του αεροδρομίου της Σύρου, θέλω να γνωρίσω στη Βουλή ότι προβλέπεται από τη μελέτη μία επέκταση του διαδρόμου στα χίλια τριακόσια πενήντα μέτρα από τα χίλια ογδόντα που είναι τώρα, όμως πρέπει να γνωρίζουμε ότι υπάρχει μία προσφυγή των κατοίκων στο Συμβούλιο της Επικρατείας και από πληροφόρηση που έχουμε η προσφυγή γίνεται δεκτή με κίνδυνο μετά την οριστική απόφαση να σταματήσει το έργο. Και επειδή υπάρχει αυτή η εξέλιξη, δεν μπορούμε να το βάλουμε σε κάποιο συγκεκριμένο προγραμματισμό για να ολοκληρωθούν τα χίλια τριακόσια πενήντα μέτρα.

Όσον αφορά το τρίτο ερώτημα σε σχέση με τα νυκτερινά δρομολόγια και τις νυκτερινές πτήσεις, θέλω να πληροφορήσω την κυρία συνάδελφο και μέσω αυτής τη Βουλή ότι έχει

ολοκληρωθεί η φωτοσήμανση του διαδρόμου, έχει επίσης ολοκληρωθεί η φωτοσήμανση των εμποδίων γύρω από το αεροδρόμιο. Υπάρχει επίσης εγκατεστημένη εργολαβία που αφορά το κτήριο του πύργου ελέγχου του αεροδρομίου και το έργο αυτό προβλέπεται να ολοκληρωθεί την άνοιξη του 2003. Μετά δε την ολοκλήρωση του έργου και αφού το αεροδρόμιο τεθεί σε επιχειρησιακή λειτουργία, θα είναι δυνατή και η εκτέλεση νυκτερινών πτήσεων.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Η κ. Παπακώστα έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, θέλω να πω ότι πράγματι οι απαντήσεις του κυρίου Υφυπουργού σε καμιά περίπτωση δεν καλύπτουν τα ερωτήματα που έθεσα, διότι από μόνο του το γεγονός της προσφυγής δεν καλύπτει τις αδυναμίες, τις ατέλειες και τις ανακρίβειες που ελέγχθηκαν στη Βουλή των Ελλήνων.

Μιλάμε, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, για τη Σύρο, η οποία είναι διοικητική έδρα της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου, πρωτεύουσα των Κυκλάδων και οι απαντήσεις του κυρίου Υφυπουργού θέλω να πω ότι πόρρω απέχουν από την πραγματικότητα.

Επιπλέον, για να καταδείξω και το σεβασμό με τον οποίον, αν θέλετε, απαντούν οι Υπουργοί στις ερωτήσεις των Βουλευτών, θα σας διαβάσω την πρώτη απάντηση που μου έδωσε το Υπουργείο λέγοντας το εξής: «Σε απάντηση της ερώτησής σας, με αριθμό τάδε κλπ., που κατέθεσε στη Βουλή ο Βουλευτής κ. Παπακώστας ...». Αυτό δείχνει πόσο μελετούν και πόσο γνωρίζουν οι εκάστοτε υπηρεσίες των Υπουργείων τους Βουλευτές εκτός και αν το Π.Α.Σ.Ο.Κ., κύριε Πρόεδρε, θέλει να μας αλλάξει τώρα και φύλο!

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Δεν κινδυνεύετε εσείς απ' αυτό! Δεν κινδυνεύετε από τέτοια παραποίηση.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: Ευτυχώς. Γι' αυτό και το επικαλούμαι, κύριε Πρόεδρε.

Θέλω όμως να πω το εξής: Αυτοδιαψεύδεται η Κυβέρνηση όταν ισχυρίζεται ότι η πληρότητα των πτήσεων είναι του ποσοστού που μας είπε προηγουμένως ο κύριος Υπουργός και ορθώς ρώτησε ο κ. Κεδικόγλου. Αλλά όμως σας λέγω ότι στα χέρια μου έχω χαρτιά, έχω επιστολές υπογεγραμμένες από τους φορείς του νησιού τις οποίες έχει και το Υπουργείο –αναφέρω ενδεικτικά την ΤΕΔΚΕ, το Δήμο Ερμούπολης, το Δήμο Άνω Σύρου, το Δήμαρχο, την Ομοσπονδία Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος- όπου αντιθέτως προς αυτά που λέει ο κύριος Υπουργός, ισχυρίζονται ότι είναι αλματώδης η ανάπτυξη του τουρισμού, είναι τεράστιες οι ανάγκες που έχει η Σύρος και όχι συρρικνούμενη, όπως μας παρουσίασε ο κύριος Υφυπουργός.

Απόδειξη δε τρανή των ανακρίβειών, κύριε Πρόεδρε, ξέρετε ποια είναι; Οι δύο αυτές απαντητικές επιστολές, που μου έστειλε, προς ενημέρωσή μου, υποτίθεται, το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών η μία με ημερομηνία 29 Ιουλίου 2002, δηλαδή μεταγενέστερη και η άλλη με ημερομηνία 10 Νοεμβρίου 2002.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας της κυρίας Βουλευτού)

Η μεν προγενέστερη λέει ότι θα γίνουν κάποια έργα, αυτά που μας είπε ο κύριος Υφυπουργός. Η δε μεταγενέστερη προσέξετε τι λέει. Λέει ότι το αεροδρόμιο της Σύρου δέχεται πτήσεις από την ανατολή μέχρι τη δύση του ήλιου και οι νυκτερινές πτήσεις είναι απαγορευτικές για λόγους ασφαλείας...

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ολοκληρώστε σας παρακαλώ.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ: ...και ότι σύμφωνα με τα στοιχεία της Ολυμπιακής Αεροπορίας –και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε- η επιβατική κίνηση της Σύρου δεν δικαιολογεί προς το παρόν καθημερινή συχνότητα, όταν οι φορείς της Σύρου βοούν ότι υπάρχει αλματώδης ανάπτυξη και όταν το ίδιο το Υπουργείο, κύριε Πρόεδρε, αντιφάσκει. Το προγενέστερο λέει ότι «θα κάνουμε, θα κάνουμε, θα κάνουμε...»

και η μεταγενέστερη απάντηση έρχεται και λέει ότι «δεν μπορούμε να κάνουμε απολύτως τίποτα». Είναι εύγλωττη, λοιπόν, η απάντηση και η απάντηση των κατοίκων της Σύρου, κύριε Πρόεδρε.

(Στο σημείο αυτό η Βουλευτής κ. Αικατερίνη Παπακώστα-Σιδηροπούλου καταθέτει για τα Πρακτικά τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο αρχείο του Τμήματος Γραμματείας της Διεύθυνσης Στενογραφίας και Πρακτικών της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ο κύριος Υπουργός έχει το λόγο.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Κύριε Πρόεδρε, πέρα από τα όσα εντυπωσιακά μας είπε η κυρία συνάδελφος για τις ατέλειες και τις ανακρίβειες, παρακολουθώντας κανείς την ανάγνωση των ίδιων των εγγράφων, που μας έκανε, θα διαπιστώσει ότι δεν υπάρχει καμία ανακρίβεια και καμία παραπλάνηση, αν θέλετε, δεν επιδιώκεται να γίνει στη Βουλή με αυτά που είπαμε. Εμείς στην απάντησή μας είπαμε ακριβώς αυτό που συμβαίνει.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Ούτε απόπειρα παραποίησης φύλου προφανώς, από το οποίο δεν κινδυνεύει άλλωστε η κ. Παπακώστα.

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΣΤΡΑΤΑΚΗΣ (Υφυπουργός Μεταφορών και Επικοινωνιών): Ασφαλώς. Αυτό δεν μπορούμε να το κάνουμε ακόμα και αν θέλουμε, κύριε Πρόεδρε.

Εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, θέλω να επισημάνω ξανά ότι το αν λέμε πως αυτή τη στιγμή δεν μπορούν να γίνουν νυχτερινές πτήσεις το λέω και τώρα διότι ακριβώς δεν έχουν ολοκληρωθεί όλες οι ενέργειες και όλα τα έργα εκείνα που προ-

βλέπονται. Δηλαδή αν δεν ολοκληρωθεί ο πύργος ελέγχου, ασφαλώς και δεν μπορούμε να κάνουμε νυχτερινές πτήσεις. Προχωρούμε, όμως, στην κατεύθυνση να έχουμε τη δυνατότητα με τη φωτισήμανση και στα εμπόδια και σε όλον το διάδρομο να μπορούμε να υλοποιήσουμε νυχτερινές πτήσεις.

Γνωρίζουμε τα έγγραφα που έχουν καταθέσει οι φορείς σε σχέση με τις καθημερινές πτήσεις ή με τη δυνατότητα καθημερινών πτήσεων. Πρέπει, όμως, να σας πω ότι τα στοιχεία που διαθέτουμε από πλευράς Ολυμπιακής Αεροπλοΐας είναι ακριβή και προκύπτει ακριβώς ότι για τις τετρακόσιες θέσεις που δίδονται ανά εβδομάδα υπάρχει κάλυψη καταγεγραμμένη μόνο της τάξεως του 52% σε αντίθεση με άλλες πτήσεις πάλι σε περιοχές των Κυκλάδων, όπως είναι η Σαντορίνη, η Νάξος και η Μύκονος, αν θέλετε, που τα ποσοστά κάλυψης ανέρχονται στο 60% και 70%.

Άρα, λοιπόν, δεν είναι ανακρίβειες. Αντίθετα ακριβώς λέμε την αλήθεια. Και βέβαια δηλώνουμε ότι όσον αφορά την προσφυγή των κατοίκων σε σχέση με τη μελέτη και την επέκταση του αεροδρομίου εκεί δεν μπορούμε να προκαταλάβουμε τις αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας. Όσο όμως υπάρχει εκκρεμότητα, δεν μπορούμε να εντάξουμε στον προγραμματισμό την ολοκλήρωση των τριακοσίων μέτρων που προβλέπονται από τη μελέτη, γιατί δεν έχουμε τη δυνατότητα αυτή.

Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γεϊτόνας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση των αναφορών και ερωτήσεων.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εισερχόμαστε στην ημερήσια διάταξη της

**ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΒΟΥΛΗΣ**

α. Μόνη συζήτηση και έγκριση του Απολογισμού Δαπανών της Βουλής για το οικονομικό έτος 2001.

β. Μόνη συζήτηση και ψήφιση του σχεδίου Προϋπολογισμού δαπανών της Βουλής για το οικονομικό έτος 2003.

Πριν δώσω το λόγο στους κυρίους εισηγητές και αγορητές θα ήθελα να προτείνω στο Σώμα να αποφασίσουμε σύντμηση του χρόνου των ομιλιών, όπως έχει καθιερωθεί να γίνεται κάθε χρόνο, προκειμένου να διευκολυνθούν περισσότεροι συνάδελφοι να πάρουν μέρος στη συζήτηση.

Θα πρότεινα, λοιπόν, οι ειδικοί αγορητές και εισηγητές να μιλήσουν στο χρόνο των δώδεκα με δεκαπέντε λεπτών, οι εκπρόσωποι να δέκα λεπτά και οι συνάδελφοι που θα εγγραφούν στον κατάλογο για επτά λεπτά...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Κύριε Πρόεδρε, λίγο παραπάνω. Για τη Βουλή θα μιλήσουμε. Έχουμε και γεγονότα μεγάλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): ...προκειμένου, όπως είπα, να πάρουν μέρος στη συζήτηση περισσότεροι συνάδελφοι.

Οι εισηγητές λοιπόν έχουν δεκαπέντε λεπτά. Οι υπόλοιποι επτά με οκτώ λεπτά. Εν πάση περιπτώσει, δεν είναι υποχρεωτικό. Κάποτε νομίζω πρέπει να υπάρξει κάποια άλλη αντίληψη στην Αίθουσα αυτή, διότι όλα σχολιάζονται, όλα καταγράφονται και δεν γνωρίζω τελικώς ποιος ωφελείται απ' αυτό το κλίμα.

Το λόγο έχει ο κ. Ανδρέας Μακρυπιδης, εισηγητής της Πλειοψηφίας.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα στην Εθνική Αντιπροσωπεία τον Προϋπολογισμό Δαπανών της Βουλής του οικονομικού έτους 2003 και συγχρόνως τον Απολογισμό Δαπανών της Βουλής του οικονομικού έτους 2001. Όπως κάθε προϋπολογισμός της Βουλής έτσι και ο συγκεκριμένος περιλαμβάνει τις δαπάνες για την αντιμετώπιση των αναγκών της Βουλής και τη λειτουργία των υπηρεσιών της.

Ο συζητούμενος Προϋπολογισμός διακρίνεται από δημοσιονομική αυστηρότητα, από πλήρη διαφάνεια, ειλικρίνεια και πληρότητα, από αξιοπιστία και νοικοκυροσύνη. Ο κάθε προϋπολογισμός περιέχει οικονομικά στοιχεία και αριθμούς. Ο Προϋπολογισμός της Βουλής όμως μέσα από τους αριθμούς και τα οικονομικά του στοιχεία απαντάει και σε κάτι άλλο, σε κάτι αληθινό, σε κάτι μεγάλο: Κατοχυρώνει το κοινοβουλευτικό μας σύστημα. Αναβαθμίζει την κοινωνική μας δημοκρατία. Διευρύνει τις λειτουργίες της Βουλής, συμβάλλει ουσιαστικά στο πλάτεμα και βάθεμα των δημοκρατικών θεσμών, στο ρόλο του Βουλευτή αλλά και στην αναβάθμιση γενικότερα της πολιτικής.

Ως προς τους αριθμούς και τα οικονομικά στοιχεία ο Προϋπολογισμός του 2003 ανέρχεται σε ένα ποσό της τάξεως των 120.521.000 ευρώ έναντι ποσού 111.737.000 ευρώ του Προϋπολογισμού του 2002. Συνεπώς οι πιστώσεις του Προϋπολογισμού για το έτος 2003 έχουν αυξηθεί κατά 8.783.000 ευρώ ή ποσοστό 7,86% σε σχέση με τις πιστώσεις του Προϋπολογισμού του 2002.

Από τον Προϋπολογισμό της Βουλής οι αμοιβές του προσωπικού της Βουλής αποτελούν το 33% του συνολικού ύψους. Οι αυξήσεις αυτές έχουν να κάνουν με τις αποδοχές των υπαλλήλων και οφείλονται σε αύξηση 3%, που είναι η γενικότερη εισοδηματική πολιτική αλλά και συγχρόνως τη φυσιολογική εξέλιξη και ωρίμανση, τη χορήγηση ανωτέρων κλιμακίων, χρονοεπιδομάτων και άλλων. Επίσης οφείλεται και στις αυξημένες αποδοχές των επιστημονικών συνεργατών της Βουλής.

Η βουλευτική αποζημίωση αποτελεί ποσοστό 18,5%, τα συνταγματικά βάρη ποσοστό 11%, οι δαπάνες για μετακινήσεις

το 7,5%, οι λειτουργικές δαπάνες αποτελούν το 14,8%, οι προμήθειες αγαθών και εξοπλισμού το 10,3%, οι μεταβιβαστικές πληρωμές το 2,9% το αποθεματικό είναι της τάξεως του 1,5% και οι δαπάνες για την εκτέλεση έργων αποτελούν ποσοστό 0,5%. Αυτή είναι μια γενική εικόνα του προτεινόμενου Προϋπολογισμού για το έτος 2003. Ο Προϋπολογισμός δηλαδή θα βαρύνει στο σύνολο του κρατικού προϋπολογισμού, δηλαδή καθαρές πρωτογενείς δαπάνες, κατά ποσοστό 4,4990/οο. Η επιβάρυνση δηλαδή του κάθε Έλληνα πολίτη για τις δαπάνες του Προϋπολογισμού της Βουλής είναι 1 ευρώ μηνιαίως και 12 ευρώ ετησίως. Και η επιβάρυνση κάθε πολίτη στο σύνολο της βουλευτικής αποζημίωσης είναι 0,19 λεπτά μηνιαίως ή 2,23 ευρώ ετησίως.

Ανέφερα τα τελευταία στοιχεία γιατί απ' αυτά εξαγάγουμε αβίαστα το συμπέρασμα ότι πέραν του ότι το δημοκρατικό πολίτευμα είναι το καλύτερο αποδεικνύεται ότι είναι και το φθηνότερο, όσον αφορά στο κόστος.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Γ' αυτό είναι και δύσκολο.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΚΡΥΠΙΔΗΣ: Σχετικά με τον Απολογισμό του οικονομικού έτους 2001 οι αρχικές πιστώσεις του Προϋπολογισμού ήταν 34.918.000.000 ή 102.474.000 ευρώ, που διαμορφώθηκαν στη συνέχεια σε ένα ποσό της τάξεως των 36 δισεκατομμυρίων.

Από αυτό το τελικό ποσό επιστράφηκαν 1.767.000 ευρώ (602.000.000 δρχ.) στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους. Όπως έχουμε διαπιστώσει, πάγια τα τελευταία χρόνια έχουμε επιστροφή στο κράτος με κατάθεση του υπολοίπου στο Γενικό Λογιστήριο.

Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δεν πρέπει να μας διαφεύγει της προσοχής ότι ο Προϋπολογισμός δεν είναι απλό λογιστικό κείμενο, δεν είναι μια στείρα παράθεση ψυχρών αριθμών. Είναι μια πολιτική πράξη με εξαιρετικό ειδικό βάρος και ως τέτοια θα ήθελα να τη δούμε. Πρέπει να τολμήσουμε όλοι μαζί, ενωμένες οι πολιτικές δυνάμεις, να ξεπεράσουμε τη μιζέρια και τις μεμψιμοιρίες και να αναλάβουμε αφ' ενός μεν τις ευθύνες που μας αναλογούν και αφ' ετέρου και πρωτοβουλίες, ώστε να καταλάβει ο λαός ότι ούτε τυχαία ούτε περιττή ούτε πολυτέλεια είναι η λειτουργία του Κοινοβουλίου και των εκπροσώπων του.

Πρέπει να δημιουργήσουμε μια ασπίδα απέναντι στη δημαγωγία και στο λαϊκισμό, απέναντι στις επιθέσεις που εκτοξεύονται από διάφορους κύκλους εναντίον των Βουλευτών και κατ' επέκταση εναντίον του Κοινοβουλίου και του κοινοβουλευτικού μας συστήματος, αγνοώντας ή παραβλέποντας ότι πολλές φορές «ροκανίζοντας το κλαδί στο οποίο καθόμαστε θα γκρεμιστούμε όλοι».

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι τα τελευταία ιδίως χρόνια έχουν γίνει σοβαρές προσπάθειες, ώστε οι υπηρεσίες του Κοινοβουλίου να αναβαθμιστούν, αλλά να αναβαθμιστεί επίσης και η όψη και η λειτουργία του Κοινοβουλίου. Μεγάλα και αξιόλογα έργα υποδομής έχουν πραγματοποιηθεί, αλλά επίσης εικαστικά και γλυπτά έργα κοσμούν σήμερα το Κοινοβούλιο. Ένα τέτοιο μεγάλο έργο είναι «Η μάχη της Πίνδου» του γλύπτη, συμπατριώτη μου Αιτωλ/να Καπράλου, που τοποθετήθηκε πρόσφατα στο Περισύλιο και ελπίζω ότι θα ακολουθήσουν και άλλα, δημιουργώντας έτσι μια άλλη εικόνα για το Κοινοβούλιο, τόσο ως θεσμό και λειτουργία όσο και ως κτιριακό συγκρότημα. Φυσικά σήμερα το Κοινοβούλιο δεν έχει καμία σχέση με αυτό που είχαμε γνωρίσει οι νέοι Βουλευτές ως επισκέπτες τα προηγούμενα χρόνια και εσείς οι παλαιότεροι ως συνάδελφοι που εκπροσωπούσατε το λαό και το Κοινοβούλιο.

Θα αναφέρω ενδεικτικά ότι στον ανεκμετάλλετο υπόγειο χώρο του Κοινοβουλίου δημιουργήθηκε ένας σύγχρονος και άνετος χώρος στάθμευσης για Βουλευτές, για το προσωπικό της Βουλής, για τους εκπροσώπους του Τύπου αλλά και για φιλοξενούμενους.

Στο χθεσινό πάρκινγκ του προαυλίου χώρου που ήταν –το ξέρουν οι παλαιότεροι καλύτερα από εμένα– το όνειδος του Κοινοβουλίου, υπάρχει σήμερα ένας όμορφα διαμορφωμένος χώρος, προέκταση του κεντρικού κτιρίου, όπου δεσπόζουν

ανδριάντες ανθρώπων που δημιούργησαν και αναμόρφωσαν τη σύγχρονη Ελλάδα, όπως ο Χαρίλαος Τρικούπης και ο Ελευθέριος Βενιζέλος.

Το κτίριο της Μπενακίου Βιβλιοθήκης, το κτίριο του Καπνεργοστασίου, το κτίριο της οδού Μητροπόλεως, που αποτελούν παραρτήματα της Βουλής, ανακαινίζονται και αποτελούν πλέον αξιόλογα κτίρια αρχιτεκτονικής.

Αντιμετωπίστηκαν και καλύφθηκαν ανάγκες των Βουλευτών σχετικά με τον τεχνολογικό εξοπλισμό, με φορητούς ηλεκτρονικούς υπολογιστές, με φωτοτυπικά μηχανήματα, φαξ για τις ανάγκες των γραφείων μας κλπ..

Η αύξηση του αριθμού των συνεργατών των Βουλευτών, μεταξύ των οποίων ο ένας διαθέτει και αυξημένα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα (πτυχιούχος Ανωτάτου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος με μεταπτυχιακό τίτλο) συμβάλλει στην ουσιαστική βοήθεια και λειτουργία του Βουλευτή.

Η διάθεση ογδόντα πέντε γραφείων για την κάλυψη αναγκών των Βουλευτών από την περιφέρεια, αντιμετώπισε ένα σοβαρό και οξυμένο πρόβλημα, δεν το έλυσε όμως οριστικά. Η επιτάχυνση των εργασιών για την ολοκλήρωση και των άλλων νέων γραφείων θα είναι η τελική λύση στο πρόβλημα.

Θα ήταν, όμως, μεγάλη παράλειψη πέραν των άλλων, να μην αναφερθούμε και σε ένα πολύπλευρο έργο που επιτελείται τα τελευταία χρόνια από το ελληνικό Κοινοβούλιο. Έχουμε πλέον ένα Κοινοβούλιο ανοιχτό στην κοινωνία, κοντά στο λαό, κοντά στη νεολαία, κοντά στην ελληνική ομογένεια, αλλά και ανοιχτό σε όλο τον κόσμο με τη σύσταση και λειτουργία της Επιτροπής Φιλίας του Ελληνικού Κοινοβουλίου σε συνεργασία και επαφή με τα άλλα κοινοβούλια των άλλων κρατών.

Έχουμε ένα Κοινοβούλιο που επιτελεί σπουδαίο πνευματικό και πολιτιστικό έργο.

Η Βουλή των Ελλήνων έχει αναπτύξει καθημερινά στενές και ουσιαστικές σχέσεις με τη νεολαία και τα σχολεία. Τα αποτελέσματα των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Βουλής είναι εντυπωσιακά. Δεν υπάρχει σήμερα σχολείο στην ελληνική επικράτεια που να μην έχει επισκεφθεί τη Βουλή και μάλιστα σε μια εποχή που η νεολαία μας δεν έχει εμπειρίες και βιώματα στέρξης της δημοκρατίας και της λειτουργίας του Κοινοβουλίου.

Προγράμματα επισκέψεων σχολείων, προγράμματα φιλοξενίας σχολείων απομακρυσμένων περιοχών πάρα πολύ σημαντικά. Η Βουλή των Εφήβων, οι συνεχείς εκθέσεις με αναφορά σε συστηματικά θέματα της ιστορίας και της πολιτικής, οι σπουδαίες εκδόσεις της Βουλής, αποτελούν ένα ιδιαίτερο πνευματικό γεγονός.

Το τηλεοπτικό κανάλι της Βουλής είναι ένα βήμα θετικό, εκσυγχρονισμού της αλλά και ενημέρωσης του ελληνικού λαού για τις εργασίες του Κοινοβουλίου. Μπορεί και πρέπει να αναπτύξει και άλλες δραστηριότητες, να προβάλλει το κοινοβουλευτικό έργο, να μεταδίδει ειδήσεις κοινοβουλευτικού περιεχομένου, να προβάλλει το έργο των κοινοβουλευτικών ομάδων, των κομμάτων, καθώς επίσης και των Διαρκών Επιτροπών. Αυτό το μεγάλο, το αξιόλογο και ουσιαστικό έργο που έχει γίνει τα τελευταία χρόνια, δεν έχει γίνει από μόνο του. Δεν έγινε από τη μια στιγμή στην άλλη, αλλά ήταν αποτέλεσμα ενός οράματος και ενός σχεδίου του Προέδρου μας, του Προέδρου του ελληνικού Κοινοβουλίου κ. Αποστόλου Κακλαμάνη, που με τις γνώσεις του, την εμπειρία του, τις επιπλέον, επίμονες, άοκνες προσπάθειες επιτελέστηκε όλο αυτό το αξιοζήλευτο έργο.

Σ' αυτήν τη μεγάλη προσπάθεια ήταν σίγουρα αρωγοί και το σύνολο των εργαζομένων στη Βουλή όλων των υπηρεσιών, που διακρίνονται –και αυτό είναι κοινή εκτίμηση όλων μας– και για την ευγένειά τους και για την προθυμία, την υπευθυνότητα και προπαντός τη γνώση του αντικειμένου τους.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει όμως πάντοτε το καλύτερο από το καλό. Γι' αυτό, μια σειρά θέματα που απασχολούν και σήμερα τους Βουλευτές, μπορούν και πρέπει να αντιμετωπισθούν. Ενδεικτικά θα αναφερθώ στη διαμονή των Βουλευτών που προέρχονται από την επαρχία και μένουν για όσο χρονικό διάστημα λειτουργεί η Βουλή στην Αθήνα. Υπάρχουν, όμως,

αντίστοιχες ανάγκες και συναδέλφων Βουλευτών που προέρχονται από την επαρχία, εκλέγονται στην περιφέρεια, μένουν στην Αθήνα γιατί έχουν σπίτι, αλλά δεν έχουν στην περιφέρεια που εκλέγονται. Και υπάρχει ένα πρόβλημα σχετικά με την κάλυψη δαπανών διαμονής τους στην περιφέρεια, γιατί όπως οι συνάδελφοι αναγκάζονται τέσσερις και πέντε ημέρες να διαμένουν στο λεκανοπέδιο, αντίστοιχα κάποιοι άλλοι δύο και τρεις ημέρες την εβδομάδα μένουν στην περιφέρεια με ανοιχτό το πρόβλημα της διαμονής τους.

Θα μπορούσα ενδεικτικά να αναφερθώ και σε άλλα λειτουργικά ζητήματα, όπως το θέμα της χρήσης κινητού τηλεφώνου που πλέον έχει γίνει αναπόσπαστο κομμάτι επικοινωνίας μας και θα πρέπει να συμπεριληφθεί μέσα στην ατέλεια που έχουμε για τα σταθερά τηλέφωνα.

Θα μπορούσα να προτείνω, κύριε Πρόεδρε, να έχουμε την έγκαιρη και έγκυρη ενημέρωση όντας συνδρομητές σε δύο εφημερίδες κάθε ημέρα το πρωί στο σπίτι μας, πριν ξεκινήσουμε, γιατί όντως υπάρχει ανάγκη επικοινωνίας προς τα έξω. Ενδέχεται να ερωτηθούμε χωρίς το πρωί από τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και θα αγνοούσαμε ζητήματα τρέχουσας πολιτικής. Άρα, εκτιμώ ότι είναι μικρό το κόστος, είναι όμως μια ουσιαστική βοήθεια στους Βουλευτές η συνδρομή αυτή.

Κύριε Πρόεδρε, η παραχώρηση στους Βουλευτές μέσω εταιρείας leasing καινούριων αυτοκινήτων, έρχεται να καλύψει τις ανάγκες για τις μετακινήσεις προς τις εκλογικές μας περιφέρειες και αντιμετωπίζεται μέσα στη γενικότερη οικονομική συγκυρία, νομίζω, με τον πιο ενδεδειγμένο τρόπο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η πολιτική, ο πολιτικός κόσμος της χώρας μας σήμερα παρουσιάζει ένα έλλειμμα κύρους απέναντι στην κοινωνία και θα έλεγα ότι πέραν των άλλων αυτό οφείλεται και στη δική μας συμπεριφορά και στη δική μας στάση από ενδεχόμενα λάθη και παραλείψεις που σίγουρα όμως αξιοποιούνται από τους πολέμιους μας και γινόμαστε βόρα των «κοινωνικών εισαγγελών».

Πρέπει να ελέγξουμε αυτήν τη στάση μας. Πρέπει να αλλάξουμε αυτήν την εικόνα. Να αρχίσουμε από τους εαυτούς μας, να δώσουμε και να κερδίσουμε τη μάχη της σωστής και υπεύθυνης παρουσίας μας, τόσο στο Κοινοβούλιο όσο και εκτός αυτού.

Πρέπει να αποδείξουμε με τις θέσεις μας, τις προτάσεις, τη συμπεριφορά μας, τη σοβαρότητά μας, την πολιτική μας ευθύνη αλλά και την προσωπική μας ζωή, ότι μπορούμε να κατακτούμε καθημερινά το ανώτατο επίπεδο κοινωνικής και λαϊκής εκτίμησης. Η υπεύθυνη στάση μας θα αναγκάσει εκείνους που προβάλλουν τα αρνητικά και αποσιωπούν τα θετικά, να αναπροσαρμόσουν τη δική τους θέση και σίγουρα να αναθεωρήσουν τη στάση τους.

Η ομόφωνη υπερψήφηση του Απολογισμού Δαπανών της Βουλής του Οικονομικού Έτους 2001 και του Προϋπολογισμού Δαπανών της Βουλής του Οικονομικού Έτους 2003 θα συμβάλει ουσιαστικά και καθοριστικά στην αναβάθμιση των λειτουργιών της Βουλής, του Κοινοβουλίου, ως κορυφαίου θεσμού της δημοκρατίας μας και στο ρόλο του Βουλευτή που όλα αυτά τα είκοσι οκτώ χρόνια της Μεταπολίτευσης έχει συμβάλει τα μέγιστα στη σταθερότητα του πολιτικού μας συστήματος απορροφώντας τους περισσότερους κοινωνικούς κραδασμούς από τα υπόλοιπα βάθρα της δημοκρατίας. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Νεράντζης ως εισηγητής της Μειοψηφίας έχει το λόγο.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΝΤΖΗΣ : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ευτυχώς ο Προϋπολογισμός που συζητούμε δεν ζήτησε τον κρατικό προϋπολογισμό για τον οποίο η ΕΥΡΩΣΤΑT επεκύρωσε τα όσα εμείς υπεστηρίξαμε από την αρχή, το χαρακτηρισμό του δηλαδή ως ελλειμματικού και όχι ως πλεονασματικού.

Σε αντίθεση με τον κρατικό προϋπολογισμό, ο Προϋπολογισμός της Βουλής, τον οποίο τώρα συζητούμε, υπηρετεί και εξυπηρετεί πλήρως τις αρχές της ειλικρίνειας, τις αρχές της ακριβείας, τις αρχές της πιστότητας. Είναι ένας Προϋπολογισμός νοικοκυρεμένος, θα έλεγα δε και σφιχτός, ανταποκρινόμενος

πλήρως στη χαλεπότητα της συγκυρίας.

Είναι χαρακτηριστικό ότι παρατηρείται, σε σχέση με τον περσινό, μία αύξηση της τάξης μόνο του 7,86%. Ακόμη πιο παραστατικό είναι το γεγονός ότι υπάρχουν κονδύλια τα οποία είναι ακριβώς τα ίδια με εκείνα του περσινού προϋπολογισμού. Θα μπορούσα να αναφέρω το κονδύλι 0126 για τα έξοδα κίνησης Βουλευτών, προκειμένου δε περί των αμοιβών των τακτικών πολιτικών υπαλλήλων, το κονδύλι ΚΑ0289. Ενώ, υπάρχουν κονδύλια τα οποία είναι κατώτερα και εκείνων των περσινών, όπως το ΚΑ232.

Εν πάση περιπτώσει, και όπου παρατηρείται αύξηση των κονδυλίων, παραδείγματος χάριν 14,8%, αυτή η αύξηση αφορά λειτουργικά έξοδα του Κοινοβουλίου με αναπτυξιακό χαρακτήρα, όπως η αναγκαία και αναπόφευκτη επισκευή του κτιρίου της Μπενακείου Βιβλιοθήκης ή η μετασκευή του Καπνεργοστασίου και άλλα παρόμοια.

Η λογιστική ανάγνωση του κειμένου του Απολογισμού και του Προϋπολογισμού της Βουλής δεν επιτρέπει καμία επιφύλαξη ως προς αυτό. Αλλά ο Προϋπολογισμός δεν είναι μία απλή, ψυχρή, ξηρή αντιπαράθεση αριθμών. Δεν είναι μόνο ένα λογιστικό κείμενο και δεν πρέπει να θεωρείται ως τέτοιο. Είναι ένα πολιτικό κατ' εξοχήν κείμενο, το οποίο έχει σημαντική και πολυσήμαντη αξία, διότι από εκεί διαφαίνονται οι στρατηγικές, αλλά και οι εθνικές και κοινοβουλευτικές συνιστώσες. Είναι αλήθεια ότι, σε αυτό, το σημείο πρέπει να εξάrouμε τον πολύτιμο ρόλο που επέδειξε εξακολουθητικά, θα έλεγα, επίμονα και επίπονα, ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Κακλαμάνης.

Τα έργα τα οποία έγιναν στη Βουλή και αφορούν -ας αρχίσουμε από το κτιριολογικό κομμάτι- την υλικοτεχνική υποδομή, κυριολεκτικά αναμόρφωσαν εκ βάθρων τον ίδιο τον κοινοβουλευτισμό και το Κοινοβούλιο. Αυτά είναι: Το πολυόροφο γκαράζ -εμείς οι παλαιότεροι θυμόμαστε τι συνέβαινε και τι συνωστισμός παρατηρείτο- το οποίο έλυσε το πρόβλημα και των Βουλευτών και των υπαλλήλων, η ίδρυση και λειτουργία του παιδικού σταθμού, η αναμόρφωση και διακόσμηση του περιστυλίου, ο ανακαινισμός των αποδευτηρίων, η ίδρυση και λειτουργία της Βουλής των Εφήβων, που εξοικειώνει τα νέα παιδιά με το Κοινοβούλιο και τη λειτουργία του. Εξάλλου υπάρχει και το πολιτιστικό έργο.

Αγοράζονται σημαντικότεροι ζωγραφικοί πίνακες σε διεθνείς εκθέσεις και δημοπρασίες και γίνονται κτήμα του ελληνικού λαού, χάρη στις πρωτοβουλίες του Προέδρου της Βουλής, τις οποίες όμως στηρίζουν και τα κόμματα, με τη συμμετοχή τους στη Διάσκεψη των Προέδρων. Αυτό το έργο, παρά το ότι βοά διά του όγκου και της παρουσίας του, εν τούτοις συχνά αποσιωπάται και κάποιοι το προσπερνούν αδιάφορα. Όμως, τα φαινόμενα αυτά διόλου δεν μειώνουν την αξία αυτού του έργου, και τη σημασία του αλλά ούτε και εκείνους που έχουν την πρωτοβουλία της επιτελώσεώς του.

Δεν είναι όμως μόνο ο υλικοτεχνικός τομέας ο οποίος έχει δει τη στοργή και το ενδιαφέρον του Προέδρου της Βουλής. Είναι και η προσωπική κατάσταση, το status των Βουλευτών το οποίο επιβεβλημένα έχει τονιστεί. Εξάλλου, προς τη σωστή κατεύθυνση κινήθηκε η προχθεσινή εξαγγελία του Προέδρου της Βουλής για την προμήθεια, εκ μέρους της Βουλής, με τη μέθοδο του leasing, αυτοκινήτων, προκειμένου αυτά να διατεθούν στους Βουλευτές, κατά χρήση, και όχι κατά κυριότητα, κατά τη διάρκεια, και μόνο, της θητείας τους. Οι λόγοι είναι προφανείς. Είναι πολλοί. Αυτό έπρεπε να έχει συμβεί προ καιρού. Οι Βουλευτές των επαρχιών κατ' εξοχήν, αλλά όχι λιγότερο και εμείς που είμαστε Βουλευτές της Πρωτεύουσας, διανύουμε πολλά χιλιόμετρα καθημερινά. Τα αυτοκίνητα καταστρέφονται πολύ νωρίτερα και υπάρχει πρακτική αδυναμία αντικαταστάσεώς τους. Δεν είναι τυχαίο ότι, από τις βουλευτικές δηλώσεις του «πόθεν έσχες», φαίνεται ότι τα αυτοκίνητα των Βουλευτών, κατά μέσο όρο, είναι ηλικίας εννέα ετών. Από την άλλη πλευρά, ένα πλήθος λειτουργών της διοικήσεως έχει αυτοκίνητο και μάλιστα με οδηγό. Γενικοί Γραμματείς, γενικοί διευθυντές, μητροπολίτες, δήμαρχοι, νομάρχες, ανώτεροι αξιωματικοί κ.α.

Εν πάση περιπτώσει, η λύση που προκρίθηκε απαλλάσσει τον

εαυτό της και από τους ψιθύρους. Είναι ασφαλώς προτιμότερη από τις παλαιότερες λύσεις, δηλαδή της προμήθειας αυτοκινήτου από το Βουλευτή μέσω του ΟΔΔΥ ή της απαλλαγής του Βουλευτή από τον ειδικό φόρο. Η μέθοδος αυτή είναι πιο τίμια, πιο γνήσια, πιο δημοκρατική και μόνο σε κακόβουλους ψιθύρους παρέχει έδαφος. Δυστυχώς όμως, οι κακόβουλοι ψιθύροι δεν μπορούν να εξοβελιστούν.

Είναι αλήθεια ότι ο Τύπος, κατά την προσφιλή συνήθειά του -τουλάχιστον ένα τμήμα- δεν αντιμετωπίζει με φιλικό τρόπο αυτήν την εξαγγελία για το αυτοκίνητο. Όμως, πρέπει όλοι να καταλάβουμε ότι η αναβάθμιση του κοινοβουλευτικού κύρους και ο πόλεμος κατά της διαφθοράς -σ' αυτά τα δύο πρωτοστατεί αποτελεσματικά ο Πρόεδρος της Βουλής- περνάνε προηγουμένως από την ανάγκη εμπειδώσεως του κύρους του Βουλευτή. Πρέπει να πληροφορηθούν όλοι οι αυτόκλητοι κήνσορες και εισαγγελείς ότι, σε όλες τις δημοκρατικές χώρες, έχει και η λειτουργία του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος το κόστος της.

Ευτυχώς για την Ελλάδα -κάθε άλλο δε παρά προς ψόγο είναι- το κόστος λειτουργίας του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος είναι ίσως το χαμηλότερο στην Ευρώπη, αφού υπολογίστηκε -πολύ ορθά το έπραξαν ο Πρόεδρος και οι υπηρεσίες της Βουλής- ότι ο κάθε Έλληνας πολίτης μηνιαίως επιβαρύνεται, για μεν τη λειτουργία του Κοινοβουλίου με 1,1 ευρώ, για δε τη βουλευτική αποζημίωση με 0,19 ευρώ. Αυτά είναι τα προνόμια των Βουλευτών. Αυτές είναι οι ζημιές που υφίσταται το κράτος από τους Βουλευτές. Αυτός είναι ο αντίκτυπος από τις πρωτοβουλίες του Προέδρου της Βουλής!!;; Θέλουμε λοιπόν αδιάφορους Βουλευτές, άσηπτους Βουλευτές και από την άλλη πλευρά, μέσω αυτής της πενίας, τους καταδικάζουμε σε εξάρτηση. Όσοι έχουν το θάρρος να αντισταθούν, αυτοί είναι οι επαινετοί. Βέβαια υπάρχει και μια άλλη λύση για όλους αυτούς οι οποίοι κόπτονται. Να συνομολογήσουμε όλοι ότι το βουλευτικό αξίωμα είναι άμισθο και τιμητικό.

Θέλετε να το κάνουμε; Έτσι όμως θα προσέρχονται στη Βουλή μόνον οι έχοντες και κατέχοντες. Αν αυτό θέλουν κάποιοι, οι οποίοι ασκούν κριτική σε τέτοιες πρωτοβουλίες, να μας το πουν ευθέως. Αλλιώς, κινδυνεύουν, και όχι άδικα, να κατηγορηθούν ως λαϊκιστές και ως δημαγωγοί, και μάλιστα της κακής, της χειρίστης υποστάθμης.

Τέλος, δεν πρέπει να ξεχνούμε και κάτι άλλο, αφού μιλάμε γι' αυτά. Μετά από την, τολμώ να το πω, ατυχή απόφαση της Βουλής -τη σεβόμαστε γιατί είναι απόφαση της πλειοψηφίας- η οποία αποστέρησε στους Βουλευτές από ένα βασικό εργαλείο ανεξαρτησίας, δηλαδή τη δυνατότητα ασκήσεως ιδιωτικού επαγγέλματος, όλοι οι Βουλευτές ή τουλάχιστον ένα μεγάλο μέρος, έχασαν ένα σημαντικό κομμάτι από το εισόδημά τους. Οτιδήποτε δε και να πει ο νόμος που αναμένεται να εκδοθεί, οτιοδήποτε και αν είναι το περιεχόμενό του, ένα είναι βέβαιο ότι η φαλκίδευση αυτή του ιδιωτικού εισοδήματος των Βουλευτών θα προκύψει εκ του ασφαλούς. Αλλά ο Βουλευτής, ο οποίος δεν έχει την οικονομική του ανεξαρτησία καθίσταται δούλος του κόμματος, υποτελής του Αρχηγού του κόμματος, για να μην πω ότι και πολλοί παραπέμπονται στα λογιστήρια του μεγάλου κεφαλαίου.

Είναι ανάγκη λοιπόν, επιτέλους, να τα πούμε ξεκάθαρα εδώ, να παραμερίσουμε το πολιτικό κόστος. Και είναι βέβαιο ότι αύριο κάποιες εφημερίδες θα με στολίσουν δεόντως, αλλά δεν έχω κανένα πρόβλημα. Και απαντώ, καθ' υποφορά, σ' αυτές τις επιθέσεις με τη δήλωση μου του «πόθεν έσχες», εξακολουθητικά και κατ' έτος.

Όσοι λοιπόν, ασκούν αυτήν την ανέξοδη δυσμενή και ανεύθυνη κριτική, πρέπει να έχουν προ οφθαλμών τους όλες αυτές τις παραμέτρους και να μη σπεύδουν, οσάκις λαμβάνεται μια πρωτοβουλία η οποία κινείται σε σωστή κατεύθυνση, να τη στηλιτεύουν, να την ειρωνεύονται, να την χλευάζουν, να την αφουδατώνουν, να την απονευρώνουν. Δεν είναι υπηρεσία προς το έθνος αυτή, δεν είναι υπηρεσία προς τον κοινοβουλευτισμό.

Κατά τα λοιπά, η Νέα Δημοκρατία εγκρίνει ανεπιφύλακτα και τον Απολογισμό και τον Προϋπολογισμό ο οποίος κατετέθη και

ο οποίος συζητείται σήμερα.

Τέλος, θέλω να εξάρω την προσφορά των υπαλλήλων της Βουλής και των γυναικών και των ανδρών της φρουράς και να ζητήσω την εξάντληση όλων εκείνων των νομίμων ορίων της ευνοϊκής θα έλεγα μεταχειρίσεώς τους.

Θέλω επίσης να εξάρω την προσφορά των δημοσιογράφων και των τεχνικών του γραπτού και ηλεκτρονικού τύπου, όσων καλύπτουν το κοινοβουλευτικό ρεπορτάζ. Και θέλω να τους παρακαλέσω να αποφεύγουν τις ακρότητες, στις οποίες, κατά καιρούς κάποιοι -ετυχώς λίγοι- προβαίνουν, διότι τελικά δεν πλήττουν πρόσωπα. Πλήττουν τον ίδιο το θεσμό. Όλοι όσοι είμαστε εντός και εκτός του Κοινοβουλίου έχουμε υποχρέωση να φροντίζουμε να διατηρείται το κύρος του ψηλά. Την υποχρέωση αυτή την έχουμε πρώτα εμείς οι Βουλευτές. Αλλά την υποχρέωση αυτή εξίσου την έχουν και όσοι χωρίς σύνεση, χωρίς αιδώ, χωρίς λύπη και χωρίς περίσκεψη, κατά πως λέει ο ποιητής, κάνουν κριτικές ανέξοδες και μειώνουν έτσι το κύρος του Κοινοβουλίου, προσφέροντας πολύ κακή υπηρεσία.

Κύριε Πρόεδρε, εγκρίνουμε το κείμενο.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο εισηγητής του Συνασπισμού της Αριστεράς και της Προόδου κ. Παναγιώτης Λαφαζάνης έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τόσο ο Απολογισμός των εξόδων της Βουλής για το 2001 όσο και η πρόβλεψη για τις δαπάνες της Εθνικής Αντιπροσωπείας του 2003 θέλω να υπογραμμίσω εξ αρχής ότι τυγχάνουν της εμπιστοσύνης μας και έχουν τη θετική ψήφο μας.

Η προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών της Βουλής για το 2003 περίπου κατά 7,5% είναι λογική κατά τη γνώμη μας και βρίσκεται στο πλαίσιο της προβλεπόμενης ονομαστικής αύξησης του ΑΕΠ. Θα έλεγα ότι αυτές οι δαπάνες έχουν αναπτυξιακό κυρίως αποτέλεσμα και όχι καταναλωτική διάσταση.

Θέλω επίσης να προσθέσω και τα εξής. Θα έλεγα ότι αυτός ο Προϋπολογισμός της Βουλής, τον οποίο έχετε όλοι υπόψη σας, έχει το εξής πλεονέκτημα. Δεν έχει την κρυψινοία και τις αλχημείες που χαρακτηρίζουν εδώ και χρόνια τον προϋπολογισμό του κράτους.

Αντιθέτως, θα έλεγα ότι τον χαρακτηρίζει η διαφάνεια και η νοικοκυροσύνη, ενώ το κυριότερο χαρακτηριστικό του συνίσταται στο γεγονός ότι δίνει τη δυνατότητα στον καθένα από εμάς, αλλά θα έλεγα, γενικότερα στην κοινή γνώμη να κρίνουν, να συγκρίνουν και να εκφράσουν μετά λόγου γνώσεως τις κρίσεις και τις απόψεις τους για τον Προϋπολογισμό, τα επί μέρους κονδύλια και τις δαπάνες της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτός ο Προϋπολογισμός και η συζήτησή του δίνει τη δυνατότητα σ' αυτήν την Αίθουσα να γίνονται ορισμένες συνολικότερες παρατηρήσεις, θα έλεγα, και για το ρόλο της Βουλής αλλά και για το ρόλο των Βουλευτών.

Επιτρέψτε μου με την ευκαιρία να κάνω και εγώ δύο παρατηρήσεις επί των θεμάτων αυτών που τις θεωρώ ιδιαίτερης σημασίας.

Το πρώτο που θέλω να πω, και το οποίο είναι αυτονόητο, είναι ότι σε καιρούς χαλεπούς σαν τους σημερινούς που η πολιτική καμιά φορά βάλλεται συλλήβδην και απαξιώνεται, έχουμε χρέος να προστατεύσουμε και, αν είναι δυνατόν, να αναβαθμίσουμε το κύρος του Βουλευτή μέσα στην ελληνική κοινωνία.

Πιστεύω ότι για να αποφύγουμε τις κακόπιστες, αλλά κυρίως, θα έλεγα, τις καλόπιστες κριτικές, πρέπει να κάνουμε πολλά. Αλλά ένα θεωρώ σημαντικό. Να σταματήσουμε τις αποσπασματικές ρυθμίσεις που κατά καιρούς ψηφίζουμε σ' αυτήν την Αίθουσα για την κάλυψη των αναγκών των Βουλευτών.

Πιστεύουμε ότι ήρθε η ώρα αντί των αποσπασματικών αυτών ρυθμίσεων που δίνουν λαβές για σχόλια, να κάνουμε μία συνολική συζήτηση, ανοιχτή στην κοινωνία για το σύγχρονο ρόλο του Βουλευτή και τις σύγχρονες πραγματικές του ανάγκες, προκειμένου να «παίξει» αποτελεσματικά το ρόλο του.

Επιπλέον, μέσα από αυτήν τη συζήτηση να καταλήξουμε σε επανεξετάσεις, αλλά κυρίως σε αποφάσεις που θα έχουν στέρεα βάση και μακροπρόθεσμη προοπτική.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι σήμερα η πολιτική υποβαθμίζεται και πνίγεται αιχμάλωτη πολλές φορές των αγορών, των μεγάλων οικονομικών συμφερόντων και επιχειρηματικών ομίλων και των ισχυρών της λεγόμενης παγκοσμιοποίησης.

Το πρώτο θύμα μιας τέτοιας κατάστασης κινδυνεύουν να γίνουν οι αντιπροσωπευτικοί θεσμοί, οι οποίοι συχνά συνθλίβονται και από την εκτελεστική εξουσία, με αποτέλεσμα να παίζουν έναν όλο και πιο υποβαθμισμένο ρόλο διεκπεραιωτή ορισμένες φορές προειλημμένων αποφάσεων.

Γι' αυτό και ιδιαίτερα σ' αυτήν τη συγκυρία, σ' αυτήν τη χρονική περίοδο κάθε προσπάθεια για τη στήριξη και αναβάθμιση της Βουλής ως κατ'εξοχήν κέντρο συζητήσεων και αποφάσεων, είναι μια προσπάθεια που συνδέεται άμεσα με τη διάσωση κυριολεκτικά της πολιτικής, αλλά και τη στήριξη και αναβάθμιση της δημοκρατίας μας.

Και όσον αφορά αυτό το θέμα, οι εξετάσεις που δίνουμε συχνά η Κυβέρνηση, τα κόμματα και όλοι εμείς δεν είναι καλές και μάλιστα ορισμένες φορές είναι κάκιστες. Δεν θέλω να αναφερθώ σε συγκεκριμένα παραδείγματα, γιατί είναι πάρα πολλά.

Ένα όμως θέλω να πω, το οποίο αυτές τις μέρες μου έκανε εντύπωση. Ακούσαμε για το σχέδιο Ανάν, αλλά δεν είδαμε να αναπτυχθεί άμεσα μια πρωτοβουλία, προκειμένου να δοθεί αυτό το σχέδιο όχι μόνο στα κόμματα, αλλά και σε όλους τους Βουλευτές.

Κυρίως δεν είδαμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε συνάδελφε, το σχέδιο θα το έχετε όλοι απόψε.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Τα κόμματα;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Όχι, όχι. Αναμένω τον Υπουργό Εξωτερικών ο οποίος θα μου το παραδώσει και νύκτωρ, αν θέλετε, θα ανατυπωθεί και θα διανεμηθεί σε όλους. (Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Την Πέμπτη το πρωί θα συνεδριάσει η Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΑΦΑΖΑΝΗΣ: Βεβαίως. Ακούω με προσοχή και με θετική διάθεση αυτά που είπε ο κύριος Πρόεδρος, παρ'όλο που τα βασικά σημεία του σχεδίου Ανάν οι περισσότεροι εξ ημών τα πληροφορηθήκαμε από κείμενα που δόθηκαν στο Συμβούλιο Ασφαλείας και απ' όσα έγραψε ο ξένος -ιδιαίτερα- Τύπος.

Κυρίως θα έλεγα ότι άμεσα πρέπει να αναληφθούν πρωτοβουλίες όχι μόνο γι' αυτό το θέμα αλλά για όλα τα κρίσιμα θέματα που απασχολούν την κοινή γνώμη. Να γίνονται ενημερωτικές συζητήσεις όχι μόνο στις αντίστοιχες επιτροπές αλλά, θα έλεγα, και στην Ολομέλεια. Να έχουν τη δυνατότητα να εκφραστούν όχι μόνο οι Αρχηγοί και συντεταγμένα τα κόμματα, που, βεβαίως, πρέπει να την έχουν, αλλά και όλοι οι Βουλευτές, ως μια προσπάθεια συνδιαμόρφωσης αποφάσεων για κρίσιμα θέματα που αφορούν το μέλλον και την προοπτική της χώρας μας.

Συχνά παρατηρούμε το εξής θλιβερό φαινόμενο: Όλα τα κρίσιμα θέματα συζητιούνται στα παράνθηρα των τηλεοράσεων στη λεγόμενη τηλεοπτική και εν ολίγοις διαπλεκόμενη δημοκρατία, αλλά όχι πάντα -και συχνά καθόλου- σε αυτήν την Αίθουσα ή στις επί μέρους επιτροπές. Κινδυνεύει να πληγεί η ουσία των συζητήσεων, η ουσία της ατζέντας και των αποφάσεων από την τηλεοπτική αυτή δημοκρατία έναντι των αντιπροσωπευτικών θεσμών που -κατ'εξοχήν- πρέπει να εκπράζουν αυτήν τη συζήτηση, αυτές τις διεργασίες και εδώ -κατ'εξοχήν- να δίνουν λόγο και να απαντούν και υπεύθυνοι και αρμόδιοι Υπουργοί και όχι μόνο στους τηλεπαρουσιαστές ή στις μεγάλης διάρκειας τηλεοπτικές συζητήσεις με εξονυχιστικές απαντήσεις εφ' όλης της ύλης, τις οποίες συχνά, όταν συζητούμε στις επιτροπές, απαξιούν να τις δώσουν στους Βουλευτές ή η συζήτηση είναι τόσο περιορισμένη που δεν επιτρέπουν να αναπτυχθεί αποτελεσματικά και σε βάθος, όπως

θα έπρεπε.

Με αυτές τις σκέψεις, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, για άλλη μια φορά υπογραμμίζουμε ότι ο Προϋπολογισμός της Βουλής και οι Απολογισμοί είναι σε θετική κατεύθυνση. Εμείς τους εμπιστευόμαστε. Θα τους ψηφίσουμε, γιατί πιστεύουμε ότι έτσι επιτελούμε ένα ρόλο βασικό, ως κόμμα, μαζί όλα τα κόμματα – βλέπω ότι υπάρχει ομόφωνη διάθεση σε αυτό το θέμα – ένα ρόλο ουσιαστικό και για τη στήριξη της Βουλής και κυρίως για τη στήριξη της δημοκρατίας μας, η οποία έχει τόσα προβλήματα αυτήν την περίοδο και την οποία όλοι πρέπει να προσπαθήσουμε να την ενισχύσουμε αναβαθμίζοντάς την κατά κύριο λόγο.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Εκ μέρους του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας το λόγο έχει ο κ. Σκυλλάκος.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, και το Κομμουνιστικό Κόμμα Ελλάδας θα ψηφίσει και τον απολογισμό και τον προϋπολογισμό. Πρόκειται για έναν προϋπολογισμό, ο οποίος είναι διαφανής και σύμφωνος με τις αναγκαίες λειτουργίες του Κοινοβουλίου στις καθαυτό κοινοβουλευτικές δραστηριότητές του, αλλά και σε μια σειρά ευρύτερων δραστηριοτήτων, οι οποίες είναι αναγκαίες.

Τα τελευταία χρόνια και -με αυτόν τον προϋπολογισμό προβλέπεται ότι και αυτόν το χρόνο και πιστεύω ότι και τα επόμενα- γίνονται σημαντικά βήματα σε εξοπλισμό και σε υποδομές, μια σειρά από γενικότερες ρυθμίσεις, που και τους Βουλευτές και τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες διευκολύνουν και τους εξασφαλίζουν -όλο και με μεγαλύτερη επάρκεια- και άνεση και πληροφορίες και γνώση. Τους διευκολύνουν στη δράση τους και γενικότερα στη λειτουργία τους.

Επειδή συνηθίζεται, με την ευκαιρία του Προϋπολογισμού και του Απολογισμού, να θέτουμε και ορισμένα ζητήματα που είτε άμεσα είτε έμμεσα έχουν σχέση με τον Προϋπολογισμό, θα σταθώ λίγο και σε αυτά.

Είναι οι λεγόμενες παροχές που δίνονται στους Βουλευτές, στο όνομα της διευκόλυνσης της δραστηριότητάς τους. Βλέπουμε πώς αντιμετωπίζονται ορισμένες από αυτές από την κοινή γνώμη. Συνήθως το επίμαχο θέμα είναι η βουλευτική αποζημίωση.

Αυτό που θα προκύψει το 2003 είναι ότι σύμφωνα με τη συνταγματική αναθεώρηση τίθεται το θέμα του ασυμβίβαστου επαγγέλματος και βουλευτικής ιδιότητας. Εμείς αντιπαθήκαμε σε αυτήν τη ρύθμιση, διότι ένας Βουλευτής που δεν έχει τη δυνατότητα να ασκήσει επάγγελμα –και πολύ περισσότερο όταν δεν θα εκλεγεί- φοβάται ότι δεν θα μπορέσει να ζήσει συνεχίζοντας το επάγγελμά του, γιατί το διέκοψε για τέσσερα ή για οκτώ χρόνια. Αυτό οδηγεί όλο και λιγότερους βιοπαλαιστές, ανθρώπους που έχουν το γραφείο τους, τη δουλειά τους, να ασχολούνται με την πολιτική και να δοκιμάζουν την τύχη τους στο να εκλεγούν Βουλευτές. Άρα οι χορηγοί και τα μεγάλα συμφέροντα θα προωθήσουν ακόμη περισσότερο τις θέσεις τους, δίνοντας οικονομική βοήθεια, ώστε να μπορέσει ένας Βουλευτής που δεν θα ασκεί το επάγγελμα να τα βγάλει πέρα.

Όταν συζητούσαμε τη Συνταγματική Αναθεώρηση ακούστηκαν φωνές που είπαν ότι σε αυτήν την περίπτωση πρέπει να επανεξετάσουμε το ζήτημα της βουλευτικής αποζημίωσης. Θα τεθεί, δηλαδή, αυτό επί τάπητος τους προσεχείς μήνες.

Από την άλλη, υπάρχει η δικαιολογημένη ευαισθησία της κοινής γνώμης που λέει ότι για τον λαό ψηφίζουμε επί χρόνια λιτότητα –2%, 3%- και εμείς για τον εαυτό μας ζητάμε μεγάλες αυξήσεις στη βουλευτική αποζημίωση. Εμείς έχουμε μία πάγια θέση. Η πάγια θέση είναι ότι δεν μπορούν οι Βουλευτές να παίρνουν μεγαλύτερη αύξηση στα εισοδήματά τους απ' όσο παίρνει ο εργαζόμενος, απ' ό,τι παίρνει ο δημόσιος υπάλληλος. Αυτό γίνεται και σε αυτόν τον Προϋπολογισμό. Είναι στο ύψος της αύξησης που θα πάρουν οι άλλοι εργαζόμενοι.

Το θέμα όμως θα προκύψει, αν τελικά εφαρμοστεί για το υπόλοιπο της θητείας αυτής της Βουλής η συνταγματική

διάταξη. Σε μία σύσκεψη του Υπουργείου Εσωτερικών –και το θέτω υπόψη σας- εμείς ως Κομμουνιστικό Κόμμα είπαμε ανοιχτά ότι υπάρχει η δυνατότητα το θέμα της ενεργοποίησης αυτής της διάταξης να αφεθεί για την επόμενη Βουλή. Και αυτό για τον εξής απλούστατο λόγο: γιατί πολλοί εκλέχθηκαν χωρίς να ξέρουν ότι θα υπάρξει τέτοια συνταγματική αναθεώρηση και θα βρεθούν προ δилήμματος, που δεν είχαν υπόψη όταν έβαζαν υποψηφιότητα. Οπότε ξεπερνάμε και το ζήτημα που έχει σχέση με τον Προϋπολογισμό του 2003.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πολύ ορθό!

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Το Σύνταγμα δεν το επιτρέπει.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, νομίζω ότι έτσι όπως είναι διατυπωμένη η διάταξη, εάν υπάρχει ομόθυμη γνώμη όλων των κομμάτων, δεν θα υπάρξει πρόβλημα. Εν πάση περιπτώσει είναι προς μελέτη. Αλλιώς, ίσως να προκύψει και ζήτημα αναπροσαρμογής και επανεξέτασης –αν πάμε σε άλλη ρύθμιση- του Προϋπολογισμού.

Εμείς βέβαια και σε εκείνη την περίπτωση που θα υπάρξει το ασυμβίβαστο, λέμε «όχι» στην αύξηση της βουλευτικής αποζημίωσης.

Πέρα όμως από αυτά –για τα οποία σας εξηγώ ότι είναι δικαιολογημένη η ευαισθησία της κοινής γνώμης- ο Βουλευτής πρέπει να κάνει και τη δουλειά του. Και σε ό,τι βοηθά να γίνει πιο αποτελεσματική η δουλειά του Βουλευτή εμείς λέμε «να». Ο Βουλευτής και οι Κοινοβουλευτικές Ομάδες χρειάζονται σύγχρονο τεχνολογικό και άλλο εξοπλισμό, χρειάζονται μια σειρά υποδομών. Εφόσον αυτά συνδέονται αυστηρά με τη Βουλή –είναι ιδιοκτησία της Βουλής- και όχι με τα πρόσωπα, με τους Βουλευτές, εμείς δεν είμαστε αντίθετοι.

Απαραίτητες βεβαίως είναι και μια σειρά ανακαινίσεων, μια σειρά κτιρίων και χώρων, για την καλύτερη και ευρύτερη –μπορώ να πω- δραστηριότητα του Κοινοβουλίου. Μένει ένα κενό. Όμως μέσα από τον προγραμματισμό και τα έξοδα σε τέτοιου είδους υποδομές πρέπει να δίνουμε βάρος.

Επειδή καθυστέρησα δεν ξέρω τι είπαν οι εκπρόσωποι των άλλων κομμάτων. Μπορεί να ειπώθηκε αυτό που θα πω, έχει ειπωθεί κατά καιρούς, αλλά το επαναφέρω. Πρόκειται για το ζήτημα του πώς ενημερώνεται η κοινή γνώμη για το τι συζητάμε εδώ στη Βουλή, για το κανάλι της Βουλής.

Θα πρέπει κάποτε να παρθεί η απόφαση ότι θα προχωρήσουμε, όχι μόνο σε συζήτηση του προϋπολογισμού και να βρεθούν χρήματα. Γιατί συζητάμε τόσο σοβαρά ζητήματα που είτε αφορούν το σύνολο του πληθυσμού είτε μεγάλες ομάδες πληθυσμού και δεν γνωρίζει ο κόσμος ή γνωρίζει, αλλά περνάει στα ψιλά ή πολλές φορές δεν γράφεται και τίποτα και πρέπει να ακουστεί ποια είναι η γνώμη της Κυβέρνησης τι είπαν οι Βουλευτές. Νομίζω ότι πρέπει να στοχεύσουμε στο να λυθεί αυτό το πρόβλημα.

Εμείς ψηφίζουμε και τον Απολογισμό και τον Προϋπολογισμό της Βουλής για τους λόγους που ανέφερα. Ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα στην Αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Πρόεδρος κ. Μητσotάκης έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κατά παράδοση η οποία τηρείται και σήμερα ο Απολογισμός και ο Προϋπολογισμός της Βουλής ψηφίζονται ομόφωνα από το Σώμα. Αυτό γίνεται και σήμερα και το θεωρώ θετικό.

Είναι ανάγκη, όμως, επ' ευκαιρία να τεθούν ορισμένα θέματα και η συζήτηση όπως είναι φυσικό φεύγει και λιγάκι παραξέω από τα στενά θέματα του Προϋπολογισμού της Βουλής.

Εγώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αυτό που θέλω να πω είναι ότι τον τελευταίο καιρό γίνεται μία πολύ σωστή προσπάθεια αναβάθμισης του Κοινοβουλίου και θέλω να συγχαρώ και τον Πρόεδρο της Βουλής τον σημερινό, ο οποίος πράγματι κάνει προς την κατεύθυνση αυτή αξιόλογο έργο.

Είναι ανάγκη να στηρίξουμε το Κοινοβούλιο που αποτελεί την καρδιά της δημοκρατίας στην Ελλάδα, το Κοινοβούλιο το οποίο όχι ηθελημένα ή αθέλητα, πολλές φορές από ανεύθυνους, πλήττεται και κατηγορείται άδικα, το Κοινοβούλιο το οποίο

όμως και εμείς οι πολιτικοί ορισμένες φορές υποβαθμίζουμε με τη συμπεριφορά μας, διότι προκλητικά το αγνοούμε και αφήνουμε το δημόσιο βίο να διαμορφώνεται έξω από την Αίθουσα αυτή.

Το πρώτο πράγμα που θέλω να πω κατά συνέπεια είναι ότι ορθώς ο Πρόεδρος της Βουλής φροντίζει για την υλικοτεχνική υποδομή του Κοινοβουλίου, των Βουλευτών και των Κοινοβουλευτικών Ομάδων και ορθώς προχωρεί το πρόγραμμα επενδύσεων και το κτιριακό πρόγραμμα, το οποίο χρειάζεται το Κοινοβούλιο. Είναι μία πολιτική πολύ σωστή και αποτελεσματική, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Εάν κανείς δει τον Προϋπολογισμό της Βουλής εκπλήσσεται για το πόσο εκπληκτικά λίγο στοιχίζει το Κοινοβούλιο στον Έλληνα φορολογούμενο. Είναι το φθηνότερο από όλα τα όργανα τα οποία χρησιμοποιεί το κράτος. Και αν το συγκρίνουμε με τη Δημόσια Διοίκηση ή με οποιοδήποτε άλλο οργανισμό του στενότερου ή του ευρύτερου δημόσιου τομέα βλέπετε ότι το Κοινοβούλιο πραγματικά με το τίποτα, με ελαχίστη επιβάρυνση λειτουργεί και λειτουργεί σωστά.

Θέλω να ενθαρρύνω τον Πρόεδρο της Βουλής σε αυτές του τις πρωτοβουλίες.

Θέλω να σας πω κάτι πολύ απλό για να δείτε πόσο αποτελεσματική είναι αυτή η πολιτική. Το γκαράζ στο οποίο αναφέρθηκαν προηγούμενοι συνάδελφοι αποτελεί μία πολύ σημαντική πρόοδο. Αλλά και το γεγονός ότι ολόκληρο το κτίριο στο οποίο συνεδριάζουμε είναι σήμερα στη διάθεση του Κοινοβουλίου, κατέστη δυνατό τελικά να λυθεί όταν επί αιμνήστου Αθανασίου Τσαλδάρη Προέδρου, εγώ είχα την πρωτοβουλία ως Πρωθυπουργός να πω στον Θανάση Τσαλδάρη «Θανάση πόσα λεφτά χρειαζόσαι για να φύγει το Συμβούλιο της Επικρατείας, να φτιάξουμε το καινούριο μέγαρο στο Αρσάκειο και να απαλλαγεί η Βουλή από την ασφυκτική πίεση και από την έλλειψη χώρου».

Τα λέω αυτά για να επισημάνω ότι με ελάχιστη δαπάνη, με ελάχιστη επιβάρυνση όταν υπάρχει η έμπνευση και η αποφασιστικότητα, μπορούν να λυθούν πολλά θέματα προς όφελος του κοινοβουλευτισμού. Επίσης ορθώς η Βουλή ενδιαφέρεται γενικότερα ακόμα και για αγορά έργων τέχνης ή άλλες πρωτοβουλίες, τις οποίες όλοι πρέπει να ευλογήσουμε και να στηρίζουμε.

Υπάρχει, βεβαίως, κύριοι συνάδελφοι, το πρόβλημα των Βουλευτών, δηλαδή του πώς αντιμετωπίζει τα καθημερινά προβλήματα ο απλός Βουλευτής, ιδία ο επαρχιώτης Βουλευτής. Επειδή συμβαίνει να είμαι ο αρχαιότερος στην Αίθουσα αυτή και έχω και άλλες χαλεπές εποχές, θα πρέπει πρώτα να κάνω μια διαπίστωση ότι ο Βουλευτής είναι σήμερα σε πολύ καλύτερη κατάσταση από ό,τι ήταν στο παρελθόν. Υπάρχει ασφαλώς μια βελτίωση του τρόπου με τον οποίο αντιμετωπίζει τα προβλήματα της ζωής και προπαντός το έργο του, το βαρύ έργο το οποίο επιτελεί.

Θέλω να τονίσω –για να ακουστεί και παραέξω- ότι εμείς οι Βουλευτές πριν από πολλές δεκαετίες αποφασίσαμε να στερήσουμε το Κοινοβούλιο, εμάς δηλαδή, από το δικαίωμα να αποφασίζουμε για τις αποδοχές μας. Οι αποδοχές του Βουλευτή συνδέθηκαν με τις αποδοχές ανώτατου κρατικού λειτουργού. Έχει δίκιο κατά συνέπεια ο κ. Σκυλλάκος, ο οποίος επεσήμανε δικαιολογημένα ότι και οι αυξήσεις οι οποίες δίνονται στους Βουλευτές, σε ό,τι αφορά τη βουλευτική αποζημίωση, ισούνται πάντοτε με τις αυξήσεις που δίνονται σε όλους τους κρατικούς λειτουργούς.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Τον τελευταίο καιρό ελήφθησαν και ορισμένες αποφάσεις για τη φορολόγηση της βουλευτικής αποζημίωσης. Θα μου επιτρέψετε, κύριοι συνάδελφοι, επ' αυτού να επανέλθω σε μια παλιότερη πρόταση την οποία έχω κάνει. Εγώ πιστεύω ότι είναι λάθος ο τρόπος με τον οποίο φορολογείται η βουλευτική αποζημίωση σήμερα, διότι λειτουργεί προς όφελος των πλουσιότερων, ενώ ο σωστός τρόπος φορολογίας θα ήταν να εκπίπτει ως αφορολόγητο ένα ποσοστό από τη βουλευτική αποζημίωση το οποίο να κυμαίνεται, να μην είναι το ίδιο.

Δηλαδή οι Βουλευτές της επαρχίας να έχουν 50% αφορολόγητο, οι Βουλευτές των Αθηνών το 25% και οι Ευρωβουλευτές τίποτα.

Είναι σωστή η παρατήρηση του κ. Λαφαζάνη ότι καλό θα είναι επιτέλους να τεθούν ορισμένες αρχές σε ό,τι αφορά γενικά το γενικότερο status των Βουλευτών. Υπάρχει η αρχή της βουλευτικής αποζημίωσης, η οποία δεν παραβιάστηκε επί πολλές δεκαετίες και δεν θα παραβιαστεί. Για τη σύνταξη, και για τη φορολόγηση της βουλευτικής αποζημίωσης καλό θα είναι κάποτε ψύχραιμα και όχι εν θερμώ –όταν συζητείται ένα νομοσχέδιο- να το συζητήσουμε και αυτό.

Από κει και πέρα όλα τα θέματα των Βουλευτών να έχουμε την άνεση να τα συζητήσουμε ενώπιος ενωπίω, αλλά και ενώπιον του ελληνικού λαού. Δεν έχουμε πρόβλημα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Ο απλός Βουλευτής δεν έχει τίποτα να φοβηθεί από τις κακόπιστες κριτικές, διότι το έργο του είναι σκληρό. Ας δοκιμάσουν οι κύριοι οι οποίοι μας κατηγορούν να ζήσουν τη ζωή την οποία ζει ο Βουλευτής, τις στερήσεις και τις δυσκολίες. Ιδίως ο επαρχιώτης Βουλευτής έχει υποχρέωση να έχει δύο γραφεία, να κινείται μεταξύ Αθηνών και επαρχίας και έχει ως έργο του να βοηθά και τα γενικότερα προβλήματα του τόπου και τα προβλήματα των ψηφοφόρων του και να μάχεται για την περιφέρειά του.

Γι' αυτό εγώ πιστεύω ότι και η τελευταία ρύθμιση η οποία γίνεται σε ό,τι αφορά το αυτοκίνητο του Βουλευτή είναι σωστή. Με την πάροδο του χρόνου, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, νομίζω ότι πηγαίνουμε διαρκώς προς σωστότερες λύσεις. Παλαιότερα υπήρχε στο Σύνταγμα η πρόβλεψη ότι ο Βουλευτής δεν πληρώνει εισπήριο ούτε στα αεροπλάνα. Έγινε τέτοια κατάχρηση, ώστε στην επόμενη Αναθεώρηση του Συντάγματος αυτό περιορίστηκε.

Οι Βουλευτές παίρναμε αδασμολόγητο αυτοκίνητο. Αυτό δημιούργησε πολλά προβλήματα. Σήμερα η μέθοδος του leasing είναι ασφαλώς η καλύτερη. Δεν του δίδει η Βουλή το αυτοκίνητο κατ' ιδιοκτησία, του δίνει ένα αυτοκίνητο να χρησιμοποιεί. Και ο επαρχιώτης προπαντός Βουλευτής, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει ανάγκη το αυτοκίνητο. Είναι απαραίτητο για να ασκήσει το λειτουργήμα του. Και είναι απαραίτητο ένα στοιχειωδώς καλό αυτοκίνητο, για να σώσει τον εαυτό του από ατυχήματα. Στους ελληνικούς δρόμους γνωρίζετε ότι δεν είναι σπάνια.

Είναι, κατά συνέπεια, σωστή και αυτή η προσπάθεια –το Προεδρείο και όλα τα κόμματα νομίζω ότι συμφωνούν προς αυτό- η οποία γίνεται σήμερα. Και θα πρέπει εμείς οι Βουλευτές να συζητούμε ελεύθερα και άνετα τα προβλήματά μας, χωρίς να έχουμε καμία δυσκολία να απαντούμε και σε κακόπιστες κριτικές. Και δεν έχουμε καμία δυσκολία, αν θέλετε, να κάνουμε και σύγκριση με αυτούς οι οποίοι με τόση ευκολία μας κατηγορούν. Με την εργασία την οποία αυτοί κάνουν τι εισπράττουν και τι δουλειά προσφέρουν αυτοί και τι δουλειά προσφέρει ο Βουλευτής; Εγώ δεν αισθάνομαι κανένα αίσθημα μειονεκτικότητας ως απλός Βουλευτής επαρχίας που υπήρξα σε όλη μου τη ζωή και δεν είχα και δεν έχω καμία δυσκολία να στηρίξω τις δικαίες επιδιώξεις και ανάγκες των Βουλευτών.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

Βέβαια, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προσετέθη ένα πρόβλημα με το καινούριο Σύνταγμα, το οποίο απαγόρευσε στο Βουλευτή να ασκεί επάγγελμα. Θα γνωρίζετε ίσως ότι εγώ υπήρξα εξ εκείνων οι οποίοι έδωσαν μάχη –απεγνωσμένη μάχη- να μη γίνει αυτό το λάθος. Το θεωρώ λάθος, αλλά λάθος που, δυστυχώς, δεν διορθώνεται διότι καμία απόφαση –και ομόφωνη- της Βουλής δεν μπορεί να αλλάξει το Σύνταγμα. Ας δοκιμάσουμε το νόμο, ο οποίος γίνεται, να τον κάνουμε όσο το δυνατό σωστότερο. Δεν αφήνει όμως και ο νόμος πολλά περιθώρια. Εγώ, όταν είδα ότι διαμορφώνεται πλειοψηφία υπέρ της απαγορεύσεως της ασκήσεως επαγγέλματος, έκανα μια τελευταία απεγνωσμένη προσπάθεια να μην απαγορευτεί, να μην είναι ο κανόνας η απαγόρευση, να είναι το αντίθετο ο κανόνας και να είναι η εξαίρεση η απαγόρευση. Δυστυχώς δεν έγινε αυτό. Είναι ο κανόνας η απαγόρευση και οι εξαιρέσεις

πρέπει να προστεθούν, κάτι το οποίο κάνει το νόμο περισσότερο δύσκολο. Πάντως αυτό το θέμα προστίθεται στα όλα προβλήματα και πρέπει και αυτό να ληφθεί υπόψη στην πορεία του προσεχούς χρόνου.

Τέλος, κύριοι συνάδελφοι, είναι ανάγκη να κάνω και μια τελευταία παρατήρηση, η οποία ίσως είναι η πιο σημαντική από όλες. Κάνω έκκληση προς την Κυβέρνηση, προς τους Υπουργούς, προς όλους, αν θέλετε, -γιατί σήμερα είναι αυτή η κυβέρνηση, αύριο θα είναι μια άλλη, ισχύει για όλες τις κυβερνήσεις- να μην περιφρονούν το Κοινοβούλιο. Το Κοινοβούλιο δεν συνεδριάζει με παρουσία -η σημερινή συνεδρίαση αποτελεί εξαίρεση- διότι απλούστατα έπαψε να παίζει το ρόλο που έπρεπε να παίζει. Είναι δυνατόν οι ανακοινώσεις, που θα έπρεπε να γίνονται στο Κοινοβούλιο, να γίνονται εκτός του Κοινοβουλίου; Είναι δυνατόν οι Υπουργοί και κατά προέκταση, κατ' ανάγκην και οι Βουλευτές, να επιδιώκουν μια παρουσία ακόμη και στα τηλεοπτικά παράθυρα -τα οποία ποιοτικώς είναι άθλια, ιδιαίτερα τον τελευταίο καιρό- αντί να έρχονται να μιλήσουν εδώ στο Κοινοβούλιο; Και είναι δυνατόν -και θα το πω για να το ακούσει η Κυβέρνηση και ο μη παριστάμενος βέβαια σήμερα Υπουργός, διότι δεν βλέπω κανέναν Υπουργό εδώ και είναι τραγική επιβεβαίωση της αλήθειας αυτού που λέω- ο Υπουργός Προεδρίας, ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος να λες κάτι στη Βουλή και να σου απαντά αυτός στο press room; Είναι δυνατόν, κύριοι συνάδελφοι, να νιώθω το Κοινοβούλιο αναβαθμισμένο, όταν αυτά συμβαίνουν; Κάνεις μια παρατήρηση στη Βουλή και η απάντηση έρχεται στο press room, ενώπιον των δημοσιογράφων και των τηλεοράσεων.

Για να αναβαθμιστεί το Κοινοβούλιο είναι ανάγκη να γίνουν δύο πράγματα: Πρώτον, να αποφασίσουμε ότι θα τιμούμε το Κοινοβούλιο. Ότι η Κυβέρνηση θα έρχεται, ότι δεν θα έρχεται για κάθε επερώτηση πάντοτε ο Υφυπουργός και ο κύριος Υπουργός -ο σπουδαίος Υπουργός- δεν καταδέχεται να έρθει στο Κοινοβούλιο. Είναι ντροπή αυτό!

Πρέπει να αποφασίσει η Κυβέρνηση να έρχεται στο Κοινοβούλιο. Πρέπει να αποφασίσει να κάνει συζητήσεις στο Κοινοβούλιο. Πρέπει το Κοινοβούλιο να μην αγνοείται στις μεγάλες και στις μικρές ώρες στα μεγάλα και στα μικρά προβλήματα.

Και το δεύτερο που πρέπει να γίνει κατά τη γνώμη μου και το οποίο αρχίζει να ωριμάζει και μερικώς να υλοποιείται, αλλά όχι πλήρως είναι να μεταδίδονται οι συνεδριάσεις όλες από ένα ειδικό κανάλι το οποίο πρέπει να χρηματοδοτήσει η Βουλή, κάτι το οποίο, κύριε Σκυλλάκο, είναι απολύτως εφικτό και το οποίο να μεταδίδει όλες τις συνεδριάσεις της Βουλής από την αρχή μέχρι το τέλος. Έτσι ο απλός Βουλευτής ο οποίος δεν έχει τη δυνατότητα να περάσει στα τηλεοπτικά παράθυρα -και είναι η πλειοψηφία των Βουλευτών οι οποίοι πολλές φορές έχουν καλύτερα πράγματα να πουν από αυτούς που είναι οι συνηθισμένοι πελάτες των τηλεοράσεων- θα μπορεί να μιλήσει και να τον ακούσει ο ψηφοφόρος του. Και να ξέρετε ότι αυτό το κανάλι όταν τελικά γίνει -και ελπίζω ότι θα γίνει- θα παρακολουθείται...

ΒΥΡΩΝ ΠΟΥΛΩΔΩΡΑΣ: Είναι η NOVA.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗΣ: Η NOVA δεν είναι. Πρέπει να είναι ένα κανάλι το οποίο να είναι προστιθέμενο σε όλο τον κόσμο, το οποίο να μπορεί ο καθένας να ανοίγει την τηλεόραση και να το βλέπει.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

Δεν έχω την παραμικρή αμφιβολία, κύριοι συνάδελφοι, ότι αυτό θα αλλάξει την ατμόσφαιρα της Βουλής. Τότε και οι Βουλευτές θα έρχονται περισσότερο αλλά προπαντός και η Κυβέρνηση θα έρχεται πιο συχνά.

Χαίρομαι διότι η συζήτηση αυτή στη Βουλή μας δίνει την ευκαιρία να θίξουμε αυτά τα θέματα τα οποία αποτελούν την ουσία του κοινοβουλευτικού μας πολιτεύματος, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι. Και χαίρομαι διότι κάθε χρόνο σ' αυτήν την Αίθουσα γίνεται πάνω σε αυτήν τη βάση αυτή η συζήτηση χωρίς κομματικούς διαχωρισμούς, χωρίς αντιδικίες με το πνεύμα ενότητας το οποίο πρέπει να μας χαρακτηρίζει. Διότι, κύριοι συνάδελφοι, η ενότητα βασικά στη στήριξη του Κοινοβουλίου και του κοινοβουλευτισμού αποτελεί το πρώτο χρέος όλων

ημών των Ελλήνων Βουλευτών.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Κωνσταντίνος Γεϊτόνας έχει το λόγο.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΪΤΟΝΑΣ (Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η συζήτηση για τον προϋπολογισμό της Βουλής πιστεύω ότι είναι μια κορυφαία συζήτηση. Δεν είναι μια λογιστική συζήτηση, είναι μια κατ'εξοχήν πολιτική συζήτηση. Δεν είναι ακόμη μια οικογενειακή συζήτηση. Δεν αφορά μόνο εμάς, εδώ αφορά όλον τον ελληνικό λαό γιατί μέσα απ' αυτήν τη συζήτηση αναδεικνύονται τα θέματα της κοινοβουλευτικής δράσης, του κοινοβουλευτικού έργου, του κοινοβουλευτικού έργου που είναι στη καρδιά, στον πυρήνα της λειτουργίας της δημοκρατίας!

Πριν έρθω στον Προϋπολογισμό θέλω να πω δύο κουβέντες για τον Απολογισμό του 2001. Κύριε Πρόεδρε, είναι δείγμα πραγματικά υποδειγματικής διαχείρισης και σεβασμού των χρημάτων του ελληνικού λαού. Επιβεβαιώνει για μια ακόμη φορά την πιστή τήρηση των αρχών της διαφάνειας, αλλά θα έλεγα και της αυστηρότητας της δημοσιονομικής, της πειθαρχίας. Χαρακτηριστικά του είναι η ειλικρίνεια και η συγκράτηση στις δαπάνες. Και ο Απολογισμός αυτός του 2001 αντανάκλα συνολικά τις επίμονες προσπάθειες του Προέδρου της Βουλής όλα αυτά τα χρόνια για εκσυγχρονισμό και βελτίωση του Κοινοβουλίου.

Να έρθω τώρα στη συζήτηση για τον Προϋπολογισμό του 2003 που όπως είπα και αυτός όπως κάθε προϋπολογισμός αποτυπώνει τις προτεραιότητες, και τον προγραμματισμό, για τις δράσεις του Κοινοβουλίου μέσα από το σύνολο των κονδυλίων και την κατανομή αυτών. Συνεπώς είναι ένα θέμα γενικότερης σημασίας. Μην ξεχνάμε -και το είπαν και άλλοι συνάδελφοι- ότι εδώ κτυπάει η καρδιά της δημοκρατίας. Εδώ συντελείται η μυσταγωγία της πολιτικής θα έλεγα. Της πολιτικής που βάλλεται στις μέρες μας -αναφέρομαι σε παγκόσμια κλίμακα-δέχεται προκλήσεις και από την οικονομία και από τις αγορές και η ενδυνάμωσή της είναι ένα χρέος μας. Είναι το πρώτο χρέος αν θέλετε ημών των Βουλευτών.

Ειπώθηκε και από άλλους συναδέλφους και είναι σωστό ότι στην εποχή μας οι λειτουργίες των κοινοβουλίων πιέζονται από πολλές πλευρές, ακόμα κι από την εκτελεστική εξουσία με αποτέλεσμα να δοκιμάζεται σημαντικά ο ρόλος των Βουλευτών.

Επίσης ειπώθηκε και προηγουμένως από τον κ. Μητσotάκη ότι σ' αυτήν την εποχή της «εικονοκρατίας», της επικράτησης δηλαδή της εικόνας, διολισθαίνουμε σε υποκατάσταση του Βήματος της Βουλής. Εγώ θα προσθέσω και σε αντιπαραθέσεις πολλές φορές στη Βουλή -για να λέμε και τα του Καίσαρος τω Καίσαρι- που εξυμνετούν περισσότερο την εικόνα και λιγότερο την ουσία. Οι συζητήσεις μας εδώ πολλές φορές δεν συμπυκνώνουν το νόημα της πολιτικής.

Άρα η αναβάθμιση του ρόλου των κοινοβουλίων και των αντιπροσώπων των λαών είναι ένα παγκόσμιο ζητούμενο στις δημοκρατικές κοινωνίες. Στο ελληνικό Κοινοβούλιο με το νέο Σύνταγμα, το νέο Κανονισμό της Βουλής και τις συγκεκριμένες πρωτοβουλίες που ορθώς πιστώνονται από τους συναδέλφους που μίλησαν μέχρι τώρα, κυρίως τον Πρόεδρο της Βουλής, τον κ. Απόστολο Κακλαμάνη, αλλά θα έλεγα και σε όλους τους Βουλευτές, επιχειρείται πραγματικά η ποιοτική αλλαγή, ώστε να ανταποκριθεί το Κοινοβούλιο στα νέα δεδομένα. Ο Προϋπολογισμός και του 2003 αυτή την προσπάθεια αντανάκλα και μ' αυτά, αν θέλετε, τα κριτήρια θα πρέπει να αξιολογηθεί και να κριθεί.

Πιστεύω ότι ο συζητούμενος Προϋπολογισμός, κύριε Πρόεδρε, επειδή τον μελέτησα, εκφράζει μέσα από το σύνολο αλλά και την κατανομή των κονδυλίων τη συνέχεια, αλλά και τη συνέπεια σε σχέση με στόχους και αντικατοπτρίζει δυο κύριες προτεραιότητες: την αναβάθμιση του ρόλου του Κοινοβουλίου και ιδιαίτερα το άνοιγμά του στην κοινωνία και στο διεθνές περιβάλλον και την αναβάθμιση του ρόλου του Βουλευτή. Θεωρώ ότι αξιόπιστα τα κονδύλια υπηρετούν αυτούς τους στόχους. Δεν έχω χρόνο και θα αναφέρω μερικά παραδείγματα, για να επιβεβαιώσω του λόγου μου το αληθές.

Πρώτον, στον Προϋπολογισμό του 2003 αντιστοιχούν αυξημένα κονδύλια για τη νέα λειτουργία της Βουλής –μετά το νέο Σύνταγμα και το νέο Κανονισμό. Η αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας του Κοινοβουλίου με την ενίσχυση του ρόλου των επιτροπών και στο νομοθετικό έργο και στον κοινοβουλευτικό έλεγχο είναι κάτι το οποίο πραγματικά αναβαθμίζει την ποιότητα του νομοθετικού έργου και την ουσία του κοινοβουλευτικού ελέγχου. Κι εδώ προβλέπονται –κι ορθώς– αυξημένα κονδύλια.

Δεύτερον, οι ταχύτερες εξελίξεις που έχουν συμβεί στην οικονομία, στο οικονομικό και κοινωνικό γίγνεσθαι απαιτούν πιο ευέλικτους ρυθμούς στη λειτουργία του Κοινοβουλίου. Επιπλέον απαιτούν την ανάγκη προσαρμογής τους στα νέα δεδομένα και ιδιαίτερα τα τεχνολογικά δεδομένα. Γι' αυτό και προβλέπονται στον Προϋπολογισμό αυξημένες πιστώσεις για την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου πληροφορικού συστήματος που εκσυγχρονίζει τη λειτουργία και βοηθά του Βουλευτές να επιτελέσουν με τεκμηρίωση και αποτελεσματικότητα το έργο τους.

Τρίτον, με τον Προϋπολογισμό στηρίζονται πρωτοπόρες παρεμβάσεις, όπως οι σημαντικοί θεσμοί της Βουλής των Εφήβων και τα εκπαιδευτικά προγράμματα για τα Ελληνόπουλα που επισκέπτονται το Κοινοβούλιο.

Τέταρτον, το Κοινοβούλιο αγκαλιάζει τους απόδημους Έλληνες και αποκτά πιο δυνατή φωνή μέσα στον κόσμο, με τις επιτροπές φιλίας. Η κοινοβουλευτική διπλωματία είναι μάλιστα ενισχυμένη ενόψει και της ελληνικής προεδρίας, αλλά και των Ολυμπιακών Αγώνων και στηρίζεται με σχετικά κονδύλια στον Προϋπολογισμό.

Θα αναφέρω ακόμα τα σημαντικά κονδύλια για όλα τα έργα υποδομής, που συνεχίζονται και σ' αυτόν τον Προϋπολογισμό, νέα έργα πέρα από τα έργα στα οποία οι συνάδελφοι αναφέρθηκαν που έγιναν ήδη και αναβάθμισαν πραγματικά τη λειτουργία του ελληνικού Κοινοβουλίου.

Τέλος πιστεύω ότι ο Προϋπολογισμός του 2003, κύριε Πρόεδρε, κύριοι συνάδελφοι, αποτυπώνει την απόφαση να στηριχθούν οι Βουλευτές για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Το Κοινοβούλιο οφείλει να παρέχει τα μέσα και τις δυνατότητες σ' όλους τους Βουλευτές για την αποστολή τους. Κι αυτό –το είπαν κι άλλοι συνάδελφοι– είναι μια αλήθεια που πρέπει να τη διακηρύξουμε στον ελληνικό λαό, αν θέλουμε πραγματικά να εμπλουτίζουμε τον πολιτικό βίο με νέο αξιόλογο αίμα, αν θέλουμε ο ελληνικός λαός να επιλέγει αυτούς που επιθυμεί κι όχι αυτούς που έχουν τα οικονομικά μέσα.

Η δημοκρατία –το έχω ξαναπεί κατά τη συζήτηση του Συντάγματος– πρέπει να αναλαμβάνει το κόστος της λειτουργίας της. Αυτό σημαίνει κόμματα οικονομικά ανεξάρτητα αλλά και Βουλευτές αδέσμευτους και οικονομικά ανεξάρτητους που διαθέτουν σύγχρονα και επαρκή μέσα, επαρκή υλικοτεχνική υποδομή, κατάλληλους και ικανούς συνεργάτες. Οι νέες ρυθμίσεις που έγιναν για την υλικοτεχνική υποδομή και πρόσφατα για τα αυτοκίνητα πραγματικά –δυστυχώς– έτυχαν από πολλές πλευρές εύκολων επικριτικών σχολίων και θα έλεγα και ιδιαίτερα δημαγωγικών. Ακόμα όμως και από μέλη του Κοινοβουλίου. Και αυτό είναι το χειρότερο.

Θα ήθελα κάποτε με τους κυρίους συναδέλφους που επετέθησαν στην απόφαση να κάνουμε τη σχετική συζήτηση εδώ για να τα πούμε όλα καθαρά και με ειλικρίνεια στον ελληνικό λαό. Υποκρισίες και λαϊκισμοί, δεν έχουν θέση. Εκείνο πάντως που πρέπει να κατανοήσουν όλοι και ακόμα μερικοί συνάδελφοι είναι ότι όλες αυτές οι ρυθμίσεις ή διευκολύνσεις δεν είναι για προσωπικό όφελος –άλλωστε τα πρόσωπα εναλλάσσονται στη δημοκρατία– αλλά είναι προς όφελος της κοινοβουλευτικής λειτουργίας και της δημοκρατίας εν τέλει.

Η αναβαθμισμένη λειτουργία του Κοινοβουλίου που επιτελείται με πρωτοβουλίες του Προέδρου, είναι μια δύσκολη και επίπονη δουλειά και θα ήταν παράλειψη να μην αναφέρω σ' αυτήν την προσπάθεια τη συμβολή του προσωπικού της Βουλής που με προθυμία, υπευθυνότητα και επαγγελματική συνέπεια εργάζεται σκληρά γι' αυτό.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου

ομιλίας του Α' Αντιπροέδρου της Βουλής)

Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Περιορίστηκε σε αυτές τις σύντομες επισημάνσεις, κύριε Πρόεδρε, για να αναδείξω με στοιχεία την ειλικρίνεια, τη συνέπεια του Προϋπολογισμού και την πιστότητα σε σχέση με τους στόχους.

Όμως, σε μία προσπάθεια συνολικής αναβάθμισης του Κοινοβουλίου για την οποία όλοι ενδιαφερόμαστε και που προωθείται με συστηματική προσπάθεια, πέρα από τα άλλα σημασία έχει η συμπεριφορά μας. Εμείς οι Βουλευτές έχουμε την ευθύνη, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, να κάνουμε τη «μεγάλη διαφορά». Εμείς έχουμε την πρωταρχική ευθύνη για τη σωστή λειτουργία των θεσμών για το βάθεμα και το πλάττωμα των δημοκρατικών θεσμών. Η ενεργή συμμετοχή μας στην κοινοβουλευτική διαδικασία και στα δρώμενα, οι δημιουργικές προτάσεις μας είναι εκείνες που θα κοσμήσουν το Κοινοβούλιο και θα μας καταξιώσουν στον ελληνικό λαό.

Έχει ειπωθεί, κύριε Πρόεδρε, και είναι αλήθεια ότι η πολιτική πρέπει καθημερινά να αποδεικνύει την αποστολή της και να καταξιώνεται συνεχώς στον ελληνικό λαό. Τα κόμματα και εμείς οι Βουλευτές ως λειτουργοί στο ναό της δημοκρατίας επιβάλλεται, λοιπόν, καθημερινά να τιμούμε την αποστολή μας, να προσπατεύουμε με το παράδειγμά μας το κύρος των Βουλευτών, του Κοινοβουλίου και της πολιτικής.

Με αυτές τις σκέψεις, κύριε Πρόεδρε, ψηφίζω, μαζί με τους άλλους συναδέλφους –και χαίρομαι που φαίνεται και διαμορφώνεται ομόφωνη άποψη– και τον Προϋπολογισμό του 2003 και τον Απολογισμό του 2001.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Φοίβος Ιωαννίδης έχει το λόγο.

Κύριοι συνάδελφοι, κάνω την παράκληση, αν θέλετε να τηρήσουμε αυτό τον περιορισμό του χρόνου, που είπαμε για να μιλήσουν όλοι οι συνάδελφοι που έχουν εγγραφεί.

Ορίστε, έχετε το λόγο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, η γνωστή παλαιά φιλική μας σχέση ακόμα από τα φοιτητικά χρόνια μου επέτρεψε να είμαι συχνά κριτικός απέναντί σας ως οφείλουν να κάνουν οι καλοί φίλοι. Αλλά θα ήμουν άδικος εάν και εκεί που τα πράγματα είναι ολοφάνερα, αποσιωπούσα και εγώ τον έπαινο που σας ανήκει.

Σε μία χώρα, όπως η Ελλάδα, όπου ο ψόγος είναι καθημερινή υπόθεση και ο έπαινος –ο δίκαιος έπαινος– σπάνιος, επιτρέψτε μου και μένα σήμερα να πω ότι, όπως ευτυχώς και όλοι οι προλαλήσαντες συνάδελφοι απ' όλες τις πτέρυγες της Βουλής, πιστεύω ότι έχετε επιτελέσει πολύ σημαντικό έργο σε πολλούς τομείς. Ας αναφερθώ σε ένα μόνο, που μέσα στα άλλα τα πολλά δεν ανέφεραν οι συνάδελφοι: Στην απόκτηση επιτέλους, από σημαντικό αριθμό Βουλευτών στους οποίους συγκαταλέγομαι, γραφείου μικρού μεν, πλήρως όμως εξοπλισμένου ώστε να μπορούμε να επιτελούμε και λόγω της γειτνίασεως του σχετικού κτιρίου με τη Βουλή, καλύτερα τα καθήκοντά μας.

Κύριε Πρόεδρε, αισθάνθηκα και υπερήφανος ιδιαίτερα στα τελευταία εγκαίνια εδώ στο Περιστεύο με την ανάρτηση της έσοχης και από καλλιτεχνική άποψη, αλλά και από ουσία και ιστορικό περιεχόμενο σύνθεσης του γλύπτη Καπράλου, που κοσμεί πλέον το Περιστεύο.

Να συνεχίσετε προς αυτήν την κατεύθυνση, διότι βεβαίως το κτίριο της Βουλής –όπως άλλωστε συμβαίνει σε όλα τα κτίρια της Βουλής των ευρωπαϊκών χωρών– πρέπει να είναι κατάλληλα κοσμημένο, με ό,τι αυτό σημαίνει.

Κύριε Πρόεδρε, η ενασχόληση με την πολιτική είναι ύψιστη πολιτική δραστηριότητα που συνεπάγεται θυσίες. Όποιος εισέρχεται στην πολιτική πρέπει πρωτίστως να γνωρίζει ότι θα υποστεί θυσίες σε πολλά επίπεδα και –εκτός των άλλων– ότι δεν θα έχει πολλές φορές τη δυνατότητα να αμύνεται έναντι συκοφαντιών και ψόγων. Όμως, εισερχόμενος κάποιος στην πολιτική, οφείλει να έχει αποδεχτεί αυτό το κόστος.

Βεβαίως, ανάμεσα στα άλλα κόστη, προφανώς είναι και αυτό του να μην έχει οικονομική άνεση, παρά μόνο αν η τύχη τον ευνόησε εξ άλλων λόγων. Ο πολιτικός οφείλει να είναι

ολιγαρχίας. Το οφείλει απέναντι στο λαό και απέναντι στον εαυτό του.

Νομίζω ότι δεν θα κάνω άσχημα, αν διαβάσω μία περικοπή από τους «Παράλληλους Βίους» του Πλουτάρχου, Μάρκου, Κάτωνα και Αριστείδη: «Γιατί δεν μπορεί κανείς να κατορθώνει μεγάλα πράγματα, όταν φροντίζει για μικρά. Ούτε να βοηθά πολλούς που έχουν ανάγκη, όταν ο ίδιος έχει ανάγκη από πολλά. Στην πολιτική ζωή μεγάλο εφόδιο είναι όχι ο πλούτος, αλλά η αυτάρκεια, γιατί εξαιτίας αυτής δεν απομακρύνεται από τα δημόσια πράγματα κυρίως εκείνος που δεν έχει ανάγκη από περιττά πράγματα. Μόνο ο Θεός δεν έχει ανάγκες και από τις ανθρώπινες αρετές η πιο τέλεια είναι αυτή που έχει τις λιγότερες ανάγκες».

Αυτό είναι το υπόδειγμα, προς το οποίο πρέπει όλοι να κινούμεθα. Γι' αυτό είμαι πάρα πολύ προσεκτικός και επιφυλακτικός εις ό,τι αφορά στην οικονομική πλευρά της πολιτικής δραστηριότητας και στις αντίστοιχες αποζημιώσεις ή παροχές. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι πρέπει να αγνοούμε την πραγματικότητα και ότι πρέπει να μη διαθέτει η δίκαιη πολιτεία τα απολύτως απαραίτητα, για να επιτελεί ένας Βουλευτής το έργο του.

Πολλές φορές, αυτά τα απολύτως απαραίτητα διαβάλλονται και συκοφαντούνται. Συκοφαντούνται και οι Βουλευτές και δημιουργείται ένα κλίμα δυσπιστίας, το οποίο δυστυχώς έχει περάσει στην κοινωνία. Κάποτε άκουγε κάποιος τη λέξη «Βουλευτής» και αισθανόταν δέος και σεβασμό. Σήμερα, φοβάμαι ότι καθόλου δέος και σεβασμό -για να μην πω και ειρωνεία- αντιμετωπίζει κανείς με την ιδιότητά του ως Βουλευτή, διότι έχει περάσει από πολλά Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης η εντύπωση ότι εδώ ήρθαμε τριακόσιοι «χαραμοφάδες», για να επωφεληθούμε με υψηλές αποζημιώσεις ή οτιδήποτε άλλο.

Αυτό δεν είναι αλήθεια. Όμως, από την άλλη πλευρά οφείλω να πω, αγαπητοί συνάδελφοι, σήμερα που είναι πληθούσα η Βουλή ότι δεν είναι μικρό πράγμα τα συνεχώς άδεια έδρανα και ότι, παρά τις δυσκολίες που έχει το κοινοβουλευτικό έργο, γνωρίζω πολύ καλά ότι όποιος Βουλευτής θέλει και είναι επιμελής, μπορεί να συμμετέχει στο νομοθετικό έργο που είναι το κύριο έργο του.

Επομένως δεν πρέπει και εμείς με τις απουσίες μας να δίνουμε αφορμές, ώστε να σχολιάζεται αρνητικά το Κοινοβούλιο, διότι ο άνθρωπος νους δεν έχει εφεύρει ακόμα καλύτερο πολίτευμα από το αντιπροσωπευτικό κοινοβουλευτικό πολίτευμα και γιατί η υπονόμηση του κοινοβουλευτικού πολιτεύματος μόνο δεινά μπορεί να επισωρεύσει στην πατρίδα.

Κύριε Πρόεδρε, δεν θέλω να πάρω περισσότερο χρόνο. Πρέπει όλοι να ευχαριστήσουμε τους εργαζόμενους στη Βουλή και τους υπηρετούντες στη φρουρά της Βουλής, διότι πραγματικά επιτελούν το έργο τους με πολύ κόπο, αλλά θα προσέθετα και με πολλή επιτυχία και πολλή ευγένεια, κάτι το οποίο είναι πολύ σημαντικό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΤΕΝΑΣ: Όχι βέβαια.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Άποψη σας, κύριε συνάδελφε. Αλλά η δική μου η άποψη είναι ότι επιτελούν ευόρκως, με ευγένεια και με ευπρέπεια το δύσκολο έργο τους, γιατί δεν υπάρχει δυσκολότερο πράγμα από το να παλεύεις με τριακόσιους Βουλευτές. Θα πρέπει να το ομολογήσουμε αυτό. Είμαστε δύσκολοι και όχι εύκολο είδος. Και πρέπει να είμαστε δύσκολο είδος, αν θέλετε. Αλλά όμως, μην αδικούμε τους εργαζόμενους στη Βουλή.

Κύριε Πρόεδρε, όσα είπαν οι συνάδελφοι -και ο κ. Νεράντζης και ο κ. Σκυλλάκος και ο κ. Μακρυπίδης και ο κ. Λαφαζάνης- σε σχέση με την οικονομική διάσταση είναι σωστά. Αλλά επιτρέψτε μου να προσθέσω και κάτι άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Επικαλεστήκατε μια σχέση, ότι υπήρξε φοιτητής σας.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ: Ήθελα να προσθέσω τρεις στίχους του Καβάφη, κύριε Πρόεδρε, που νομίζω ότι δίδουν το νόημα του πώς δεν πρέπει να είναι εκείνος που θα εισέρχεται στα κοινά και στη Βουλή ή μάλλον ποιους στόχους δεν πρέπει να έχει.

Λέει, λοιπόν, ο Καβάφης: «Αυτά ο Δάμων κάνει και κοντά σ' αυτά ο λογισμός του κάθε τόσο μελετά την αμοιβή του από των Συρακουσών το βασιλέα, τρία τάλαντα, πολύ ποσό. Τα άλλα του χρήματα και αυτά μαζί σαν μπουν, ως εύπορος σπουδαία πια θα ζει και θα μπορεί να πολιτεύεται, χαρά κι αυτός μεσ' τη Βουλή και αυτός στην αγορά».

Δεν πρέπει να κάνουμε προνόμιο των πλουσίων τη Βουλή και γι' αυτό συμμερίζομαι και τις απόψεις που εξέθεσαν οι αγαπητοί συνάδελφοι προηγούμενως.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Κεδίκογλου έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Με κάλυψε ο εισηγητής της Πλειοψηφίας στο μεγαλύτερο μέρος και σε ό,τι αφορά τα ποσοτικά στοιχεία του Απολογισμού και του Προϋπολογισμού και οι άλλοι συνάδελφοι σε όσα αναφέρθηκαν και με αυτά που είπε ο κ. Νεράντζης.

Θα ήθελα να πω ότι οι Βουλευτές δεν είναι ανεπάγγελτοι. Αν δεν ήμουν στο Κοινοβούλιο, όσα ήθελα θα μπορούσα να κερδίζω. Αυτό πρέπει να το πληροφορηθεί πολύ καλά ο ελληνικός λαός. Κάνουμε θυσίες ερχόμενοι εδώ και παίρνοντας αυτά τα ελάχιστα που δίδουν ως βουλευτική αποζημίωση οι δυνατότητες της ελληνικής πολιτείας.

Αρχίζω ανάποδα από το προσωπικό της Βουλής. Υπάρχουν κάποιοι οι οποίοι έχουν ξεπεράσει και τη χειρότερη συμπεριφορά. Η εξαίρεση αυτή βεβαιώνει τον κανόνα ότι η συντριπτική πλειοψηφία είναι εξαίρετοι υπάλληλοι. Βεβαίως δεν αισθάνομαι καλά, βλέποντας το Γενικό Διευθυντή του Κοινοβουλίου, του θεσμού, να μην έχει γραμματέα, να μην έχει κλητήρα, να μην έχει αυτοκίνητο. Αυτό δεν μας περιποιεί τιμή, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το αρνείται επιμονώς, κύριε Κεδίκογλου. Πρέπει να επιβάλω πειθαρχική ποινή.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Θεμιτή και η επιβολή, γιατί είναι θέμα θεσμού. Δεν είναι θέμα προσώπου. Η ίδια ως πρόσωπο μπορεί να αρνείται - γιατί συμβαίνει να είναι κυρία- αλλά είναι θεσμός. Το θεσμό τον κανονίζουμε εμείς.

Ευχαριστώ πολύ για τη διακοπή, αλλά κρατήστε μου το χρόνο.

Πάω στο ζήτημα του Προέδρου της Βουλής. Πράγματι ο Πρόεδρος της Βουλής εκφράζει το Κοινοβούλιο. Προχθές δε στην τοποθέτησή σας για το μέγα θέμα στο οποίο θα επανέλθω, εξεφράσατε, κύριε Πρόεδρε -και με απορία μάλιστα πολλών συναδέλφων- θέσεις πράγματι εθνικές, θέσεις πράγματι του Κοινοβουλίου. Είπατε ότι το Κοινοβούλιο ψηφίζει. Το αποδεσμεύσατε πλήρως από την εκτελεστική εξουσία. Ήταν τεραστία η πράξη και θα είναι μια από τις πράξεις, οι οποίες θα καταγραφούν ως σταθμός σε σας.

Πάω στη συμπεριφορά σας. Είναι γεγονός ότι πάρα πολλοί και πολίτες και ομάδες έχουν αναφερθεί σε εσάς με αναφορές και σχεδόν τους έχετε ικανοποιήσει όλους. Είσθε όμως ιδιαίτερα όχι επιφυλακτικός, αλλά σχεδόν αρνητικός, αν ένα τέτοιο δίκαιο αίτημα υποβληθεί από Βουλευτή. Το ότι είναι Βουλευτής δεν σημαίνει ότι πρέπει να τιμωρείται, δεν σημαίνει ότι δεν έχει τα δικαιώματα του απλού πολίτη.

Αυτό, που δίνετε στον απλό πολίτη, οφείλετε να το δώσετε και στον απλό Βουλευτή.

Αντιλαμβάνομαι την ευαισθησία σας και οφείλω να πω στο Κοινοβούλιο ότι η Βουλή είναι το μοναδικό νομικό πρόσωπο -ας το πούμε έτσι- που δεν αγόρασε ακίνητο από ιδιώτες, που δεν έκαμε διακήρυξη. Πήρε ακίνητα πράγματι μόνον από φιλανθρωπικά ιδρύματα ή από τέτοιους κοινωνικούς συνδέσμους.

Έχετε προχωρήσει σε κάποια έργα επενδύσεων. Είστε ένας Βουλευτής, τον οποίο τιμά η Β' περιφέρεια Αθηνών. Εισηγούμαι να υπάρξει κάποια δραστηριότητα της Βουλής είτε καλείται βιβλιοθήκη είτε μουσείο είτε κάτι άλλο -αυτό μπορείτε να το βρείτε ίσως με ένα διαγωνισμό ιδεών- και στην ευρύτερη περιφέρεια και μάλιστα στις δυτικές συνοικίες, οι οποίες κατά τεκμήριο είναι υποβαθμισμένες και οι οποίες σας έχουν τιμήσει

και προσωπικώς κατ' επανάληψη.

Πάμε τώρα σε κάποια άλλα θέματα. Πράγματι ούτε ο Κωνσταντίνος Καραμανλής ούτε ο Ανδρέας Παπανδρέου, ο οποίος υπήρξε και εισηγητής του νομοσχεδίου για την Αντίσταση, δεν έκαναν τις μεγάλες ανακοινώσεις από το press room, αλλά αυτό, κύριε Πρόεδρε, -και λυπάμαι που γίνεται αντιπολιτευτική έκφραση- είναι θέμα αναστήματος της Κυβέρνησης. Όταν η Κυβέρνηση έχει ανάστημα, τα λέει εδώ. Όταν κάμει αυτό όμως αμέσως θα πάρει το λόγο η Αντιπολίτευση και θα πρέπει να δώσει αμέσως απάντηση. Όταν η Κυβέρνηση είναι χθαμαλού, χαμηλοτάτου πολιτικού αναστήματος, συμβαίνουν αυτά, που βλέπουμε. Υπάρχει πτώση του πολιτικού επιπέδου και αυτή είναι η εκτίμηση του λαού σήμερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε Κεδίκογλου, μπορείτε να κάνετε κρίσεις, αλλά όχι χαρακτηρισμούς. Νομίζω ότι αυτοί πρέπει να τους αποφεύγουμε.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ : Είναι προσωπική εκτίμηση.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Δεν είναι σωστό να σχοινοβατούμε μεταξύ κρίσεων και εκτιμήσεων.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Ο Αντιπρόεδρος της Βουλής αναφέρθηκε ιδιαίτερα -και χάρηκα που δόθηκε αυτή η αφορμή- στις δικές σας παρεμβάσεις, τις επιτροπές φιλίας, τη Βουλή των Εφήβων.

Διανύουμε, αγαπητοί συνάδελφοι, μία περίοδο, η οποία δεν έχει αξιολογηθεί όσο πρέπει από την Κυβέρνηση, πράγμα το οποίο ίσως επεδίωξε. Δεν λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα.

Το πρώτο ζήτημα -ας πάω ανάποδα- είναι το θέμα της εξαπλώσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της διεξόδου μας στα Βαλκάνια. Κανένα μέτρο δεν λαμβάνεται για τη διεξόδυση της ελληνικής οικονομίας στα Βαλκάνια.

Η ενότητα και η διεξόδυση γίνεται, πρώτον, με την κοινή γλώσσα, όταν υπάρχει μια κοινή γλώσσα επικοινωνίας. Γίνεται, δεύτερον, με τους οικονομικούς δεσμούς, όταν μάλιστα υπάρχει κοινό νόμισμα.

Θα συλλογιστώ, λοιπόν, κύριε Πρόεδρε, παρέμβασή σας, για να λειτουργήσει ένα εκπαιδευτήριο, που είναι ανάγκη να λειτουργεί σε μόνιμη βάση και μπορεί να το χρηματοδοτήσει η Βουλή. Εκτιμώ ότι θα υπάρξει ένα περίσσευμα από τον Προϋπολογισμό, όπως πάντοτε. Μπορεί να υπάρξει ένα εκπαιδευτήριο, στο οποίο θα έρχονται στελέχη επιχειρήσεων των βαλκανικών χωρών με έξοδα της ελληνικής Βουλής, για να μάθουν πολύ καλά την ελληνική γλώσσα, την οποία μπορούν να μάθουν λιγότερο, να έχουν αρχίσει στις πρεσβείες. Θα μπορούν ακόμα να μάθουν τη δομή και τα στοιχεία παραγωγής της ελληνικής πολιτείας. Μόνον έτσι μπορούμε να μιλάμε για εξαπλώση και αύξηση των εξαγωγών και προς την κατεύθυνση αυτή, δηλαδή της ευρωπαϊκής διεξόδου στη Βαλκανική μέσω της χώρας μας, που έχει πολλά συγκριτικά πλεονεκτήματα. Δυστυχώς δεν κάνει τίποτα η Κυβέρνηση.

Θα πω ένα δεύτερο στοιχείο, το οποίο ίσως φανεί και διαφορετικό. Έχω στις ρίζες μου προγόνους, οι οποίοι ήταν θύματα των Τούρκων. Κρατούμε το όνομα, διότι με το όνομα αυτό έχουμε κάνει αγώνες ως Έλληνες και για τους Έλληνες. Συμβαίνει να είχαμε κάνει εμείς πρώτοι στο Ερζερούμ, στην επαρχία του Εγκίν, επανάσταση, γιατί δεν υπήρχαν ελληνικά σχολεία.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήταν άλλη η εξέλιξη του Κυπριακού, εάν, αν και είχε ανεξαρτησία, καθιερώνονταν ως υποχρεωτική η διπλή γλώσσα, εάν όλα τα παιδιά μάθαιναν και ελληνικά και τουρκικά. Αν υπήρχε, λοιπόν, κοινή γλώσσα υποχρεωτική, θα ήταν άλλη η εξέλιξη.

Αν υπήρχε ένα κέντρο ισλαμικών σπουδών στην Κύπρο, η οποία κατά τεκμήριο -με κείμενο της ίδιας της πρεσβείας της Κύπρου- είναι το σταυροδρόμι της Μεσογείου, απ' όπου πέρασαν Ευρωπαίοι, Έλληνες, Άραβες και Τούρκοι, θα ήταν άλλη η εξέλιξη.

Εισηγούμαι, κύριε Πρόεδρε, με έξοδα της Βουλής να χρηματοδοτήσετε ή να δώσετε κίνητρα -αυτό είναι κάτι που θα μελετήσετε- για ένα δίγλωσσο δημοτικό, γυμνάσιο και λύκειο στη Λευκωσία. Αυτό μάλιστα θα μπορούσε και να επεκταθεί.

Επίσης, μπορείτε να δώσετε κίνητρα για ένα κέντρο ισλαμικών σπουδών στο Πανεπιστήμιο της Λευκωσίας. Ακόμα μπορείτε να δώσετε κίνητρα ή ό,τι άλλο κρίνετε εσείς, ώστε να είναι το Πανεπιστήμιο της Λευκωσίας δίγλωσσο.

Δεν μπορεί να βοηθή -και κλείνω με αυτό, κύριε Πρόεδρε- ομοσπονδία, αν δεν υπάρχει κοινή γλώσσα. Είναι ομοσπονδία η Ελβετία, αλλά όλοι οι Ελβετοί μιλάνε τις τρεις γλώσσες ή λαμβάνουν απάντηση σε μία από αυτές που είναι και επίσημες. Είναι οπουδήποτε αλλού ομοσπονδία αλλά υπάρχει μια κοινή γλώσσα με την οποία επικοινωνούν. Δεν νοείται ομοσπονδία χωρίς κοινή γλώσσα και χωρίς κοινό νόμισμα και προς αυτήν την κατεύθυνση σας εισηγούμαι στο πλαίσιο επιτυχών παρεμβάσεων που κάνετε να πάρετε πρωτοβουλία. Αντιλαμβάνομαι τη δυσκολία γιατί υπάρχει εκτελεστική εξουσία απέναντι, αλλά κανένας δεν μπορεί να αρνηθεί την πρωτοβουλία στο Κοινοβούλιο. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Θεόδωρος Κασσίμης έχει το λόγο.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΣΣΙΜΗΣ : Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Κεδίκογλου πρότεινε να πάμε στην περιφέρειά σας τη Βουλή. Να κάνουμε κάποιο ίδρυμα της Βουλής στην περιφέρεια.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΚΑΣΣΙΜΗΣ : Και στη δική σας, είναι κοινή η περιφέρεια.

Δεν θα μιλούσα διότι κατά βάση σε αυτό που είχα σκεφθεί να πω με κάλυψε ο Πρόεδρος κ. Μητσοτάκης. Θα ήθελα απλώς να κάνω δυο επισημάνσεις.

Είμαι Βουλευτής από το 1989, τότε που παίρναμε 263.000 δραχ. το μήνα βουλευτική αποζημίωση και δεν είχαμε τίποτα απολύτως ενισχυτικό ούτε ένα συνεργάτη αποσπασμένο, τίποτα από όλα αυτά. Τα χρόνια πέρασαν και τα πράγματα άλλαξαν, ξεκινώντας από τον αείμνηστο Αθανάσιο Τσαλδάρη και στη συνέχεια με το σημερινό Πρόεδρο, τον οποίο θέλω να ευχαριστήσω για τον σεβασμό και την ενίσχυση της δράσης του Βουλευτή, αυτό είναι που έχει σημασία. Εμείς είμαστε Βουλευτές σήμερα, αύριο δεν θα είμαστε. Αυτό το οποίο όμως με πονάει, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι ότι υπάρχει μια εκστρατεία τα τελευταία χρόνια -πολλές φορές φταίμε και εμείς- εναντίον του θεσμού του Βουλευτή.

Εγώ ο οποίος κάνω κριτική και με σκληρά λόγια, θέλω να επαναλάβω ότι είμαστε πολύ καλύτεροι απ' αυτό που πιστεύει ο κόσμος και οι τριακόσιοι που είμαστε στη Βουλή και όλοι αυτοί που ήταν πριν ή θα έρθουν μετά, αλλά δυστυχώς υπάρχει μια προσπάθεια να ευτελίσουμε το πρόσωπο του Βουλευτή. Υπάρχει μια προσπάθεια να μειώσουμε την οντότητά του και αυτή η προσπάθεια -λυπούμαι που το λέω- εκπηγάζει από τη βούληση των εξωθεσμικών παραγόντων, για να μπορούν να ελέγχουν ευκολότερα το δημόσιο βίο και πολλές φορές δίνουμε την ευχέρεια στα μέσα επικοινωνίας να δράττονται της ευκαιρίας από κάποια ενέργειά μας και αυτό έχει γίνει μόδα -να δείχνουμε και να πυροβολούμε τον Βουλευτή.

Αισθάνθηκα πάρα πολύ ωραία όταν πριν λίγο καιρό ο Πρόεδρος της Βουλής έδωσε συνέντευξη Τύπου και μίλησε για το θέμα των αυτοκινήτων. Διότι, κύριοι συνάδελφοι, τίποτα δεν χρειάζεται να το κάνουμε κρυφά. Εάν ο ελληνικός λαός δεν θέλει να έχει Βουλευτές, τότε μπορούμε να καταργηθούμε. Αλλά είμαι βέβαιος ότι κανένας πολίτης δεν θέλει να έχει ευτελισμένους αντιπροσώπους στο Κοινοβούλιο. Είμαι βέβαιος ότι όλοι θέλουν να λειτουργεί πραγματικά η κοινοβουλευτική δημοκρατία και με έναν αδύναμο, με έναν πυροβολούμενο συνεχώς Βουλευτή δεν λειτουργεί. Φυσικά φταίμε και εμείς.

Εδώ θέλω να αναφερθώ, κύριε Πρόεδρε, σε αυτήν τη περίφημη διαγραφή των προστίμων μετά τις εκλογές. Τι σας έφταιγε εγώ και το σύνολο σχεδόν των συναδέλφων, να μας λοιδορήσει ο ελληνικός λαός, να μας λοιδορήσει ο Τύπος επειδή, λέει, κάποια κόμματα το είχαν υπερβεί; Δεν με ενδιαφέρει, κύριε Πρόεδρε. Εγώ κάθε μήνα δίνω στο κόμμα μου 10% από την αποζημίωσή μου. Κάτι τέτοια κάνουμε. Άκουσα τότε ως δικαιολογία ότι είναι πολλοί που δεν εξελέγησαν και οι οποίοι το έκαναν από λάθος. Δεν το καταλαβαίνω αυτό. Πιστεύω ότι και

οι τριακόσιοι και αν όχι οι τριακόσιοι, οι διακόσιοι ενενήντα πέντε από εμάς δεν είχαμε ξεφύγει από το νόμο. Γιατί δώσαμε το δικαίωμα μετά τις εκλογές, με δική μας απόφαση να μας λοιδωρεί ο κόσμος και να λένε κάνουν προεκλογικά ένα νόμο και έπειτα αυτοί τον καταργούν;

Το λέω αυτό, γιατί το θέμα δεν είναι το τι ποσά διαγράφηκαν και αν είναι Βουλευτές αυτοί ή δεν είναι. Δώσαμε το δικαίωμα για άλλη μια φορά να λοιδωρήσουν το θεσμό του Βουλευτού. Κύριε Πρόεδρε, θέλω να σας ευχαριστήσω, ως Βουλευτής, γιατί κάνετε ό,τι μπορείτε, όχι μόνο για να προστατεύσετε, αλλά και για να αναβαθμίσετε το κύρος του Κοινοβουλίου. Θα ήθελα να κάνω έκκληση σε όλους μας, να μην υποκύπτουμε στο λαϊκισμό πολλές φορές παρουσιαστών, δημοσιογράφων ή οποιουδήποτε άλλου και να συμφωνούμε ότι κάτι πάει στραβά στο Κοινοβούλιο. Τίποτα δεν πάει καλά στους Βουλευτές. Στραβά πάνε στην υπουργική δραστηριότητα, στραβά υπάρχουν στο δημόσιο βίο. Αλλά προς Θεού, κανείς Βουλευτής δεν είναι επιλήψιμος της αποστολής που του έχει αναθέσει ο ελληνικός λαός. Υπάρχουν πιο ικανοί ή λιγότερο ικανοί, συμφωνούμε δεν συμφωνούμε. Και το λέω αυτό γιατί έχω μια αγωνία. Κινδυνεύει η ουσία της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας και σε αυτό που συμβάλλει στο «κίνδυνο, εγώ εντάσσω και την κομματική πειθαρχία και αυτό το διαστροφικό αν θα ψηφίσουμε κατά συνεδρίαση ή μετά από απόφαση κόμματος που δεχόμαστε να το γράφει ο Τύπος. Ότι όταν δεχόμαστε τη γραμμή του κόμματος είναι παρασυνείδηση. Και το αποδεχόμαστε. Θα μου πείτε, αυτά είναι λεπτομέρειες, κύριε Κασσίμη. Δεν είναι λεπτομέρειες, κύριοι συνάδελφοι. Όλα αυτά είναι που έχουν δημιουργήσει μια εικόνα, η οποία είναι άδικη για όλους εμάς. Κάνω έκκληση να ξανανεβάσουμε το θεσμό εκεί που πρέπει να είναι, με τη συμπεριφορά μας και τη λειτουργία μας. Διότι στους χρόνους που έρχονται –που εγώ τους βλέπω αρκετά επικίνδυνους για την πραγματική κοινοβουλευτική δημοκρατία– ένα πράγμα μπορεί να αντισταθεί σε οποιαδήποτε ουσιαστική επιβολή. Ο αντιπρόσωπος του ελληνικού λαού. Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Καρατζαφέρης έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, άκουσα να γίνεται πολλή κουβέντα για το κόστος της δημοκρατίας. Δεν υπήρξε κανείς που να μας ενεκάλεσε γι' αυτό. Δεν υπήρξε κάποιος που να διαμαρτυρήθηκε, εάν δίδει 1 ευρώ, 1,5 ευρώ, ή 2 ευρώ για το κόστος της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας. Άρα, λοιπόν, μια δημοκρατία η οποία ποτίστηκε με αίμα από το 1821 και ιδιαιτέρως αν θέλετε από το 1843, δεν μπαίνει στη διαδικασία κάποιων ορθολών. Αλλά ποιας δημοκρατίας; Είμαστε σίγουροι όλοι ότι έχουμε προσφέρει το σύνολο των προσδοκιών της 24ης Ιουλίου του 1974; Πέρασαν είκοσι οκτώ χρόνια. Εκείνη την προσδοκία την έχουμε κάνει πράξη; Έχουμε δώσει τη δημοκρατία που θέλει ο ελληνικός λαός; Είμαστε σίγουροι ότι λειτουργούν οι κανόνες της δημοκρατίας; Δεν έχει ακούσει κανείς από σας για τη διαπλοκή, για το πώς επιβάλλει η διαπλοκή τη θέλησή της έξω απ' αυτόν το χώρο και μέσα σ' αυτόν το χώρο; Δεν έχει μάθει κανείς για την τραπεζική δικτατορία, η οποία επιβάλλει κανόνες που δεν έχουμε τη δύναμη εμείς να αντιστρέψουμε; Πρωτοείσακτα είναι σήμερα στην Αίθουσα αυτά; Φροντίζουμε για το πλάτωμα της δημοκρατίας ή φροντίζουμε άθελά μας και εν πολλοίς καμιά φορά ηθελημένα για τον ευτελισμό αυτής της δημοκρατίας; Εάν μας πληρώνει ο ελληνικός λαός, μας πληρώνει για το πλάτωμα αυτής της δημοκρατίας.

Είμαστε εδώ η κοίτιδα του δικαίου. Εμείς παράγουμε το δίκαιο, το οποίο αποδίδουν τα δικαστήρια. Και ενώ, λοιπόν, στο χώρο απόδοσης του δικαίου που εμείς παράγουμε ...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ : Στις δημοκρατίες η πράξη προηγείται του δικαίου.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ : Σας παρακαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Μη διακόπτετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ : Ενώ, λοιπόν, στο χώρο αποδόσεως του δικαίου που εμείς παράγουμε, υπάρχει η

εικόνα, στο χώρο αυτό της παραγωγής αυτού του δικαίου δεν έχουμε την εικόνα. Δεν έχω κατανοήσει επαρκώς για ποιο λόγο μέσα στο ελληνικό Κοινοβούλιο δεν υπάρχει ελληνική σημαία. Ακούστηκαν κάποιες σκέψεις για την εικόνα, αλλά δεν ακούστηκαν για την ελληνική σημαία που υπάρχει σε όλα τα Κοινοβούλια του κόσμου.

Όταν κάποιος παρακολουθεί από τη δορυφορική λήψη το ελληνικό Κοινοβούλιο, δεν ξέρει αν παρακολουθεί το Κοινοβούλιο της Χιλής ή της Νέας Ζηλανδίας. Νομίζω ότι περιποιεί τιμή και εις το σύμβολο, αλλά και σε μας τους ίδιους, να επιβάλουμε τη σημαία μέσα στην Αίθουσα αυτή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε, λοιπόν, την εύκολη φάση. Λαϊκίζει όποιος λέει την αλήθεια; Όχι. Λαϊκισμός είναι το ψεύδος και η μισή αλήθεια. Πρέπει να τολμήσουμε να πούμε την αλήθεια προς τα έξω, για να κερδίσουμε το χαμένο σεβασμό από τους πολίτες.

Ποια είναι η αλήθεια για το θόρυβο που έγινε προχθές με τα αυτοκίνητα; Να πούμε τα πράγματα με το όνομά τους. Έγινε προ ημερών η έκθεση των πολυτελών αυτοκινήτων σε κεντρικό ξενοδοχείο. Κύριε Πρόεδρε, δεν χρειαζόταν να πάει κανείς στην έκθεση. Ας πάει στα υπόγεια της Βουλής για να δει τα ωραιότερα αυτοκίνητα της Αθήνας.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ : Πού τα είδατε;

(Θόρυβος-κωδωνοκρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, μη διακόπτετε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ : Η συντεχνιακή αντίληψη φάνηκε από την ομόνοια των δύο πτερύγων.

(Θόρυβος-κωδωνοκρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, ο λόγος μέσα σ' αυτήν την Αίθουσα είναι ελεύθερος.

Κύριε Καρατζαφέρη, συνεχίστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ : Λέω τα πράγματα με το όνομά τους. Αυτά τα αυτοκίνητα που υπάρχουν στα υπόγεια της Βουλής, τα βρίσκετε στα στενά της Καλλιθέας, της Αμφιθέας, εκεί ακριβώς που εκλέγεστε, κύριοι συνάδελφοι;

(Θόρυβος-κωδωνοκρουσίες)

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ-ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΥ : Γιώργο μου, να μου δώσεις το θωρακισμένο σου να σου δώσω το SUZUKI μου!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Σας παρακαλώ, κύριοι συνάδελφοι, κάντε ησυχία για να ακούω τον ομιλητή.

Κύριε Καρατζαφέρη, συνεχίστε.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, ενοχλεί η αλήθεια. Είναι λαϊκισμός το να λέει κανείς την αλήθεια; Θα ξεδέψουμε τόσα χρήματα για να πάρουμε ένα αυτοκίνητο; Οι πριν από εμάς ή εμείς μέχρι τώρα, τι πάθαμε, κύριε Πρόεδρε; Ο κ. Κασσίμης είπε πριν ότι, όταν μπήκε το 1989 στη Βουλή, ο μισθός των Βουλευτών ήταν περίπου 200.000 δραχμές. Εμείς, λοιπόν, πήραμε δέκα φορές επάνω το μισθό μας, φτάσαμε στα δύο εκατομμύρια δραχμές. Το κάναμε αυτό για τους πολίτες αυτής της χώρας, που μας στέλνουν εδώ;

(Θόρυβος-κωδωνοκρουσίες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε Καρατζαφέρη, με συγχωρείτε.

Αυτό που γίνεται αυτήν τη στιγμή δεν είναι σωστό, εκτός αν κάποιος μιλάτε έτσι αστειεύομενοι με τον κ. Καρατζαφέρη. Είπατε ότι θα υποστηρίξετε την ομιλία του. Αφήστε τον, λοιπόν, να μιλήσει ελεύθερα. Δεν καταλαβαίνω γιατί τον διακόπτετε.

Ορίστε, κύριε Καρατζαφέρη, μιλήστε ελεύθερα. Γι' αυτό υπάρχει αυτός ο χώρος.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, αυτό γίνεται γιατί κάποιος στη δημοκρατία ελέγχονται με το δεύτερο αυτοκίνητο.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ : Έχει πλήρη ασυλία...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΤΖΑΦΕΡΗΣ : Κύριε Ιωαννίδη, σας παρακαλώ πάρα πολύ, μην υπηρετείτε το επίθετό σας, σας το έχω ξαναπεί.

Λαϊκίζει, λοιπόν, όποιος τολμά να προσεγγίζει την αλήθεια. Επαναλαμβάνω: Κατορθώσαμε να δώσουμε το δεκαπλάσιο των

αμοιβών που πήραμε αυτά τα δέκα χρόνια στον απλό πολίτη; Μπορούμε, λοιπόν, όλοι εμείς να μιλάμε για όλα αυτά, αν εμείς οι ίδιοι δεν δείχνουμε ένα χαρακτήρα;

Πώς ευτελίζεται το Κοινοβούλιο; Ευτελίζεται από τις μεσαίες σελίδες του «ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΤΥΠΟΥ» και της «ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗΣ». Βλέπω συναδέλφους μου να είναι συχνότεροι επισκέπτες στις δεξιώσεις απ' ό,τι είναι η κ. Κοντομηνά, η κατ' εξοχήν κοσμική κυρία ή ο κ. Κωστόπουλος. Αυτό βεβαίως ευτελίζει, όταν βλέπουμε κάποιους εξ ημών να πηγαίνουν να σιτίζονται σ' αυτές τις δεξιώσεις, με ό,τι σημαίνει αυτό στο δούνα και στο λαβείν. Από κει, λοιπόν, που είχαμε αξίωμα και υπηρετούσαμε αξίωμα, κατορθώσαμε όλοι εμείς να το κάνουμε επάγγελμα από την πρώτη του έτους. Είχαμε αξίωμα, το κάνουμε επάγγελμα. Αυτό, λοιπόν, δεν είναι ανέλιξη της δημοκρατίας, όταν εμείς μετατάσσουμε τον εαυτό μας στους επαγγελματίες πολιτικούς.

Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να μιλήσω σχετικά με το θέμα της τηλεόρασης. Το ραδιόφωνο είναι το μέσον ενημέρωσης που πηγαίνει παντού. Η τηλεόραση θέλει σπίτι, θέλει καναπέ και θέλει προσήλωση. Πρέπει να την κοιτάζει κανείς. Το ραδιόφωνο είναι εκείνο που μεταδίδεται εύκολα, χωρίς να χρειάζεται να τείνει κανείς την προσοχή του προς μία κατεύθυνση.

Αυτό που θα έπρεπε να κάνει το Κοινοβούλιο είναι να κάνει ραδιοφωνικές μεταδόσεις, ώστε οι πολίτες να ακούνε τις συνεδριάσεις του Κοινοβουλίου στο δρόμο, μέσα στα αυτοκίνητα, όταν ταξιδεύουν, χωρίς να είναι αναγκασμένοι να βρίσκονται μέσα στο σπίτι για να δουν τις συνεδριάσεις.

Και βεβαίως σήμερα η ημέρα σαν και αυτή της πανηγυρικής συνεδρίασης άλλα θα περίμενε ο ελληνικός λαός. Θα περίμενε να μην συζητάει και να μην λοιδορούμε τον άλλο που έχει κάποια αντίρρηση για το δεύτερο αυτοκίνητο, αλλά να μιλήσουμε γι αυτό που συμβαίνει κάτω στην Κύπρο.

(Θόρυβος, φωνές από όλες τις πτέρυγες)

Εν πάση περιπτώσει ας μιλήσουμε για την Κύπρο γιατί έχουμε ένα Κοινοβούλιο το οποίο όλοι υπερασπιζόμαστε και έτσι πρέπει να κάνουμε, αλλά είναι ένα Κοινοβούλιο αρκετά αργό στα αντανakλαστικά του, στα μείζονος σημασίας θέματα όπως αυτό της Κύπρου. Και δεν περιμένουν αύριο από μας να διαβάσουν στις εφημερίδες τι συζητήσαμε για τα συντεχνιακά μας, αλλά για το μέγιστο θέμα.

Δεν θέλω, λοιπόν, να έχω απέναντί μου το στίχο του Καβάφη από τις Θερμοπύλες που τελειώνει ως εξής: «Θα περάσουν επιτέλους οι Μήδοι». Οι Μήδοι δεν πρέπει να περάσουν ούτε στην Κύπρο ούτε εδώ ούτε στη συνειδήσή μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Κουρουμπλής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΟΥΡΟΥΜΠΛΗΣ : Κύριε Πρόεδρε σήμερα ενώπιον του Κοινοβουλίου συζητούμε για το θεσμό της δημοκρατίας, για την κορωνίδα στο θεσμικό μας πλαίσιο που αποτελεί ο ναός της δημοκρατίας. Και όλοι οι προλαλήσαντες συναδέλφοι στην πλειοψηφία τους με ευθυτενή τρόπο αποτύπωσαν αυτό που συντελείται τα τελευταία δέκα χρόνια σε ό,τι αφορά την αναβάθμιση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών σε αυτό το θεσμό.

Με λίγες λέξεις η ελληνική γλώσσα μπορεί να αποτυπώσει αυτό που έχει συντελεστεί τα τελευταία χρόνια: Διαφάνεια, νοικοκυροσύνη, αισθητική και αναβάθμιση.

Πριν από λίγα χρόνια η εικόνα που παρουσίαζε το προαύλιο του Κοινοβουλίου θύμιζε περισσότερο γκαράζ παρά Κοινοβούλιο. Η εξέλιξη και το έργο που έχει συντελεστεί, η συνεχής αναβάθμιση της ποιότητας του κτιρίου, ο τεχνολογικός εξοπλισμός, η συμπεριφορά των εργαζομένων και η ποιότητα της δουλειάς τους και η αισθητική που έχει αποκτήσει ιδιαίτερα με την τελευταία τοποθέτηση του συμπατριώτη μου καλλιτέχνη Καπράλου, ενός έργου που κοσμεί το περιστύλιο, είναι πρωτοφανής.

Θα πρότεινα μάλιστα, κύριε Πρόεδρε, και σε κάποιες άλλες αίθουσες του Κοινοβουλίου να δοθούν ονόματα μεγάλων δημόσιων ανδρών που πραγματικά άφησαν εποχή, όπως είναι ο Περικλής μια προσωπικότητα που ολοκλήρωσε τη δημοκρατία στην αρχαία Ελλάδα, ένας άνθρωπος που συνέλαβε εκείνη την εποχή την ιδέα να δώσει τη δυνατότητα σε όλους τους πολίτες

να λαμβάνουν μέρος στα κοινά της πόλης.

Και ερχόμαστε, κύριε Πρόεδρε, μετά από δύομισι χιλιάδες χρόνια να βιώνουμε ένα φαινόμενο αποθεσμοποίησης των θεσμών της δημοκρατίας από εκείνα τα εξωθεσμικά κέντρα που μέσα από τον έλεγχο των Μαζικών Μέσων Ενημέρωσης, μέσα από την προώθηση της εικονολατρίας επιχειρούν να αποκαθλώσουν τον πολιτικό και κοινωνικό λόγο και να μετατρέψουν την πολιτική σε υποταγή αντί να είναι έγερση, μετατρέποντας τον πολιτικό από δρόμοιο άντρα σε πολιτικό υπάλληλο αυτών των συμφερόντων.

Απέναντι, λοιπόν, σε αυτήν την επιχείρηση η οποία είναι συγκεκριμένη και κάθε φορά εκδηλώνεται με τον πιο έντονο τρόπο από κήνσορες και εισαγγελείς των Μαζικών Μέσων Ενημέρωσης που η μεγάλη τους προσφορά είναι η παραπληροφόρηση και η κακοποίηση της ελληνικής γλώσσας.

Έχοντας, λοιπόν, αυτήν τη δυνατότητα επιχειρούν κάθε φορά να πλήττουν το θεσμό του Κοινοβουλίου. Και αν βέβαια πίσω από αυτήν την επιχείρηση υπήρχε μια σκέψη ότι υπάρχει μια άλλη επιλογή ενός άλλου πολιτικού συστήματος που θα έφερνε πραγματικά μεγάλες κοινωνικές αλλαγές, θα έλεγε κανείς ότι υπηρετούν αυτό το στόχο.

Η υποβάθμιση, όμως, και η αποθεσμοποίηση της δημοκρατίας και η μετατροπή της σε δημοκρατορία υπηρετεί μόνο οικονομικά συμφέροντα συγκεκριμένων κύκλων, που θέλουν πραγματικά τη δημοκρατία και τους θεσμούς της υποταγμένους σ' αυτούς και στα συμφέροντά τους.

Κύριε Πρόεδρε, στα πλαίσια του Κανονισμού έχετε παρουσιάσει και σε αυτό τον τομέα σημαντικούς βηματισμούς στην αναβάθμιση και τη λειτουργία του Κοινοβουλίου. Θα πρέπει και η Κυβέρνηση να έχει μία μεγαλύτερη παρουσία στο Κοινοβούλιο, γιατί δεν θα είναι πάντα στον αιώνα τον άπαντα κυβέρνηση. Θα βιώσει και την αίσθηση της αντιπολίτευσης. Και οφείλουμε, λοιπόν, να έχουμε το νου μας και την ανάλογη συμπεριφορά απέναντι σε αυτά τα θεσμικά ζητήματα.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, εγώ πιστεύοντας ότι –και πιστεύω ότι είναι άποψη πολλών συναδέλφων– είστε ένας άνθρωπος που δεν προέρχετε από το πολιτικό θερμοκήπιο, ότι είστε ένας σημαντικός με ιστορική διαδρομή κοινοβουλευτικός άνδρας, πρέπει να αναλάβετε πρωτοβουλίες και σε αυτήν την Αίθουσα να συζητήσουμε ανοιχτά και δημόσια όλα αυτά τα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία την παρουσία και την δραστηριότητα του Βουλευτή. Και να πούμε στον ελληνικό λαό αν θέλει Βουλευτές να είναι εκείνοι που έχουν οικονομική δυνατότητα, αν θέλει Βουλευτές υιοθετημένους από τα μεγάλα συμφέροντα ή αν θέλει Βουλευτές οι οποίοι θα υπηρετούν τη γνήσια λαϊκή έκφραση και θα του παρέχουν την εγγύηση ότι υπηρετούν πρωτίστως τα συμφέροντα του λαού και όχι τα συμφέροντα των Ελλήνων.

Απέναντι, λοιπόν, σε αυτά τα μεγάλα φαινόμενα της εποχής μας, που πραγματικά απειλούν τη δημοκρατία ή να την καταλύσουν ή να την απονευρώσουν και να την παραλύσουν, θα πρέπει να αναληφθούν σημαντικές πρωτοβουλίες πάνω στα ζητήματα αυτά.

Κύριε Πρόεδρε, πριν από μερικούς μήνες όταν συζητούσαμε τον Κανονισμό της Βουλής, εγώ και κάποιοι άλλοι συνάδελφοι καταθέσαμε μία πρόταση που πιστεύαμε ότι θα περιορίζε το θεσμικό έλλειμμα σε ό,τι αφορά τον κοινοβουλευτικό έλεγχο ορισμένων νέων κέντρων που αναπτύσσονται, ιδιαίτερα στην εποχή μας, όπως είναι ο Α' και ο Β' βαθμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η περιφέρεια. Είναι θεσμοί που αποκτούν και αρμοδιότητες και μεγάλη οικονομική διαχείριση.

Ο Βουλευτής, κύριε Πρόεδρε, δεν μπορεί αυτήν τη στιγμή να ασκήσει κανέναν ουσιαστικό έλεγχο στη λειτουργία αυτών των θεσμών. Και προσωπικά πιστεύω ότι είναι ένα ζήτημα το οποίο πρέπει να έλθει να συμπληρωθεί στον Κανονισμό της Βουλής, να δημιουργηθούν κοινοβουλευτικές επιτροπές ελέγχου των περιφερειών, των περιφερειακών οργάνων από τη Βουλή, ώστε πραγματικά να ασκείται ένας ουσιαστικός έλεγχος απέναντι σε αυτήν τη νέα μορφή διαπλοκής που πραγματικά αναπτύσσεται με την καλή, αν θέλετε, έννοια την πολιτική, μεταξύ της Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' και Β' Βαθμού και της περιφέρειας και της

κεντρικής εξουσίας, αφήνοντας πίσω το ρόλο του Βουλευτή και του Κοινοβουλίου.

Με αυτές τις σκέψεις, κύριε Πρόεδρε, ψηφίζω τον Απολογισμό του 2001 και τον Προϋπολογισμό του 2003 και πιστεύω ότι πρέπει εσείς να αναλάβετε αυτήν τη μεγάλη πρωτοβουλία και πάλι ανοικτά στον ελληνικό λαό να πούμε τα πράγματα όπως έχουν και ποιος πρέπει να είναι ο θεσμικός ρόλος του Βουλευτή.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, από τα διπλωματικά θεωρεία παρακολουθούν τη συζήτησή μας ο Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του ΟΑΣΕ κ. Μπρούς Τζόρτζ και ο σύμβουλος του κ. Παλάρες .

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες)

Το λόγο έχει ο κ. Γιαννακόπουλος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στα εννέα χρόνια που έχω την τιμή να είμαι στο ναό της δημοκρατίας σε αυτήν την Αίθουσα, τα πέντε χρόνια έχω εισηγηθεί τον Προϋπολογισμό της Βουλής. Θα έλεγε κανείς ότι είχα αποκτήσει –γιατί φέτος δεν είχα την τιμή να είμαι εισηγητής- ειδικότητα, όχι για κανένα άλλο λόγο, αλλά επειδή, πέρα από τα συγνά και τα συγνά νούμερα που αναφέρονται στους προϋπολογισμούς είτε της Βουλής, είτε του Κράτους, σε αυτήν τη συζήτηση πιστεύω ότι γίνονται πολύ σοβαρές τοποθετήσεις από έμπειρους, αλλά και από νέους συναδέλφους που αφορούν την αναβάθμιση του Βουλευτή, το ρόλο του Κοινοβουλίου και γενικότερα, έννοιες που άπτονται της ελευθερίας, της Δημοκρατίας, αλλά και άλλα.

Κύριε Πρόεδρε, δύο λόγια για τον Προϋπολογισμό. Δεν θα μπορούσε παρά να διαπνέεται από δημοσιονομική αυστηρότητα, από ειλικρίνεια και από διαφάνεια. Στα τόσα χρόνια πιστεύω ότι η Βουλή των Ελλήνων, οι υπηρεσίες της και ο προϋπολογισμός της θα μπορούσε να αποτελέσει πρότυπο για άλλες δημόσιες υπηρεσίες, για να έχουν τόσο ειλικρινείς, διαφανείς και σφικτούς προϋπολογισμούς. Θα ήταν ευχής έργο για το δημόσιο τομέα αλλά και για τον ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Κύριε Πρόεδρε, δεν είναι κακό, όπως είπαν και άλλοι συνάδελφοι, να λέγεται επιτέλους και ο καλός λόγος, όχι μόνο για σας που είστε τώρα εδώ και πολλά χρόνια Πρόεδρος της Βουλής, αλλά και για άλλους Προέδρους της Βουλής πριν από σας. Γιατί τόσο εκείνοι που οι περισσότεροι δεν είναι στη ζωή πια αλλά και εσείς που σας εύχομαι να έχετε πολλά χρόνια και να είστε καλά, βοηθήσατε ειλικρινά στην αναβάθμιση του ρόλου του Βουλευτή που για μένα σημαίνει αναβάθμιση της δημοκρατίας. Όμως, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν πρέπει να ζητάμε από τους άλλους την αναγνώριση και την αναβάθμιση του ρόλου του Βουλευτή μόνο, αλλά πρέπει να τη νιώθουμε και εμείς, να τη ζούμε καθημερινά με την καθημερινή πρακτική μας, με την τακτική μας, με την ίδια μας τη ζωή στην καθημερινότητα. Παλαιότερα οι συνάδελφοί μας δεν χρησιμοποιούσαν το ρόλο του αντιπροσώπου του ελληνικού Κοινοβουλίου αλλά του πληρεξουσίου του Κοινοβουλίου, που πιστεύω είναι ένας όρος που είναι πολύ καλύτερος απ' ό,τι πραγματικά του αντιπροσώπου ή ο,τιδήποτε άλλο.

Πληρεξούσιοι του ελληνικού λαού είμαστε εδώ για να εκπροσωπούμε τα συμφέροντά του και τα δικά του.

Κύριε Πρόεδρε, όλοι ομολογούμε ότι έχει αναβαθμιστεί ο ρόλος του Βουλευτή, ότι δεν υπάρχει πια αυτή η εικόνα που υπήρχε στο Κοινοβούλιο. Και θέλουμε ειλικρινά να σας ευχαριστήσουμε που σκύψατε και στα προβλήματα των Βουλευτών, όπως είναι τα γραφεία που πήραμε όσοι πήραμε, αλλά θα πάρουν και οι άλλοι Βουλευτές σε λίγο χρονικό διάστημα, όπως είναι ο εξοπλισμός των γραφείων, όπως είναι η ίδια η ανακαίνιση του κτιρίου της Βουλής. Δεν έχει βεβαίως καμία σχέση η σημερινή κατάσταση του Βουλευτή, η οικονομική, αν θέλετε, από εκείνη που ήταν κάποια χρόνια παλαιότερα. Όμως υπάρχουν πραγματικά, όπως είπα και ο κ. Μακρυπίδης, περιθώρια.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω ειλικρινά να πιστέψετε –το έχουμε

συζητήσει και κατ' ιδίαν πολλές φορές- διαφορετικός είναι ο ρόλος του επαρχιώτη Βουλευτή και πιο δύσκολος, όχι ότι δεν είναι δύσκολος του Βουλευτή του Λεκανοπεδίου. Πιστεύω ότι ο Βουλευτής της επαρχίας που σέβεται τον εαυτό του, πάνω απ' όλα είναι κάθε Σαββατοκύριακο στην περιφέρειά του. Είναι δίπλα στους συμπατριώτες του, στους ανθρώπους που τον εξέλεξαν και με πολύ κόπο οδηγεί ο ίδιος ή με το συνεργάτη του, για να είναι συνεχώς εκεί. Δεν είναι δίκαιο, δεν είναι δίκαιες οι κατηγορίες που μας ρίχνουν ορισμένοι. Γιατί, κύριε Πρόεδρε, πραγματικά ο Βουλευτής της επαρχίας έχει ένα πολύ δύσκολο καθήκον να επιτελέσει. Και πιστεύω ότι το επιτελεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Και χωρίς να θέλω να θίξω τους Βουλευτές του Λεκανοπεδίου, συνήθως παρόντες στη Βουλή είναι οι Βουλευτές της επαρχίας. Έχουν, λοιπόν, μεγαλύτερες ανάγκες.

Ήμουν εισηγητής, όταν καταργήθηκαν τα προνόμια των Βουλευτών. Μέχρι ενός ορισμένου σημείου καλά έκαναν και καταργήθηκαν. Όμως σήμερα, όπως έχουν εξελιχθεί τα πράγματα και ο Βουλευτής της επαρχίας κάνει πενήντα χιλιάδες με εβδομήντα χιλιάδες χιλιόμετρα το χρόνο, δεν μπορεί να κατηγορείται ότι με τη μέθοδο leasing θα δοθούν στους Βουλευτές κάποια αυτοκίνητα. Νομίζω ότι είναι υπερβολική αυτή η αιτίαση, αυτή η κατηγορία.

Κύριε Πρόεδρε, επί των ημερών σας πιστεύω ότι πραγματικά αναβαθμίστηκε ο ρόλος του Βουλευτή. Θα σταθώ όμως στην κοινοβουλευτική διπλωματία στην οποία αναφέρθηκαν και κάποιοι συνάδελφοι που έκαναν πολύ σπουδαίες τοποθετήσεις, όπως ο κ. Μητσοτάκης, ο κ. Γείτονας αλλά και άλλοι στο Κοινοβούλιο. Θέλω να σας πω ότι οι επιτροπές φιλίας δεν έχουν «ξετιλιχθεί» –επιτρέψτε μου αυτήν την έκφραση-για να επιτελέσουν το έργο που πραγματικά θα έπρεπε να επιτελούν. Νομίζω ότι θα έπρεπε να έχουν μεγαλύτερη δραστηριοποίηση, για να μπορούν οι Βουλευτές διακομματικά ανά τα πέρατα της γης να υπερασπίζονται τα συμφέροντα της χώρας.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω πραγματικά να ευχαριστήσω και εγώ από την πλευρά μου όλους τους εργαζόμενους στη Βουλή, για τις άοκνες προσπάθειες που κάνουν όλο το χρόνο, για να λειτουργεί καλύτερα το Κοινοβούλιο.

Πιστεύω, όπως επιβλήθηκε και από άλλους, ότι από το καλό που υπάρχει σήμερα υπάρχει το καλύτερο. Για να υπάρξει, όμως, το καλύτερο πρέπει πρώτα εμείς οι ίδιοι να το αποφασίσουμε και να το αποδεχθούμε. Δεν μπορεί ο Βουλευτής για ελάχιστα λεπτά ή δευτερόλεπτα παρουσίας ή δημοσιότητας να αυτοεξευτελίζεται. Το χειρότερο, όμως, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι να μιλούν για αυτοεξευτελισμό του Βουλευτή εκείνοι που συνήθως είναι κάθε μέρα στα παράθυρα. Αυτό αν μη τι άλλο είναι υποκρισία και θα πρέπει να είναι έξω από την Αίθουσα αυτή η έννοια. Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το λόγο έχει ο κ. Κατσαρός.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι μεγάλη η ψυχική δοκιμασία την οποία νιώθω κάθε φορά που βρίσκομαι μπροστά σε απαράδεκτα άδικες επιθέσεις εναντίον των Βουλευτών, κάθε φορά που επιχειρείται και λαμβάνεται κάποιο μέτρο, για να βελτιώσει τη θέση τους και τις δυνατότητες προσφοράς τους. Χαρακτήρισα ως απαράδεκτα άδικες τις επιθέσεις, γιατί δυστυχώς εκείνοι οι οποίοι ηγούνται αυτών των επιθέσεων ξέρουν την πραγματικότητα και την αλήθεια, αλλά επειδή «πουλάει» αυτή η τακτική την ακολουθούν πάρα πολύ εύκολα και πάρα πολύ πρόθυμα.

Κύριε Πρόεδρε, είναι μακρά η εμπειρία μου για τον τρόπο εργασίας και προσφοράς του Βουλευτή. Παρακολουθώ, όμως, και την κατάσταση των συναδέλφων. Θέλω να σας αναφέρω ότι στα τελευταία πενήντα χρόνια όσοι έγιναν π.χ. Βουλευτές στο Νομό Λαρίσης –έναν παλιά πλούσιο νομό, τώρα όμως αρκετά φτωχό- όλοι αυτοί οι συνάδελφοι που πέρασαν από τα βουλευτικά έδρανα εξήλθαν από τη βουλευτική τους θητεία φτωχότεροι από την ημέρα που μπήκαν.

(Υπάρχουν συνάδελφοι που με δέκα, δεκαπέντε χρόνια βουλευτικής θητείας δεν απέκτησαν ούτε ένα σπίτι. Αυτή είναι μία πραγματικότητα την οποία νομίζω ότι μπορούμε να τη βρούμε σε όλη την Ελλάδα, σε όλες τις εκλογικές περιφέρειες.

Είμαι απόλυτα βέβαιος ότι δεν αποτελεί κίνητρο σε έναν οποιονδήποτε θέλει να γίνει Βουλευτής το να αποκτήσει οικονομική ισχύ. Άλλα είναι τα κίνητρα. Και νομίζω οι συνάδελφοι να με καταλαβαίνουν πάρα πολύ καλά).

Μπορεί να υπάρχουν ελάχιστες εξαιρέσεις. Μπορεί να υπάρχει επί παραδείγματι μία εξαίρεση ενός που γυρίζει κάποτε με μία κάμερα την οποία ο ίδιος σήκωνε στην πλάτη του και ύστερα από κάποια χρόνια βρέθηκε με θωρακισμένα αυτοκίνητα, με κανάλια, αρχηγός κόμματος κλπ., ενώ κάποια άλλα κόμματα κάποιων άλλων συναδέλφων διαλύθηκαν γιατί βρέθηκαν σε οικονομικό αδιέξοδο. Αυτές, όμως, οι περιπτώσεις είναι εξαιρετικά λίγες, ελάχιστες και δεν μπορούν να σκιάσουν την πραγματικότητα, που είναι αυτή η οποία σας περιέγραφα.

(Θα έλεγα, λοιπόν, σε έναν οποιονδήποτε από αυτούς οι οποίοι ηγούνται αυτών των επιθέσεων εναντίον των Βουλευτών το εξής: Θα του δώσω εγώ 1.500.000 – 1.800.000 το μήνα αλλά θα τον υποχρεώσω ένα μήνα να με ακολουθεί και να κάνει ό,τι κάνω εγώ. Και να έρθει στο τέλος του μήνα να τα συζητήσουμε).

(Χειροκροτήματα)

Κύριε Πρόεδρε, τα μέτρα στα οποία αναφέρθηκαν οι κύριοι συνάδελφοι, είναι απόλυτα σωστά.

Μερικοί κατηγορούν την απόφασή σας για το αυτοκίνητο. Τι θα το κάνει, κύριοι επικριτές των Βουλευτών, το αυτοκίνητο ο Βουλευτής; Δεν θα το χρησιμοποιήσει ως εργαλείο για να μπορέσει να επιτελέσει το καθήκον του; Να διανύει κάθε εβδομάδα τα επτακόσια χιλιόμετρα για να φτάνει στη Λάρισα ή στην Αιτωλοακαρνανία και εκεί να γυρίζει στα περίπου διακόσια πενήντα ή τριακόσια χωριά; Είναι εργαλείο αναγκαίο, απαραίτητο. Και γιατί δεν κάνετε και ορισμένες συγκρίσεις;

Θα αναφέρω ένα παράδειγμα, κύριε Πρόεδρε, για να θίξω και ένα δεύτερο θέμα. Την περασμένη Παρασκευή η Αεροπορία γιόρταζε τους προστάτες της. Έφυγα στις έξι η ώρα το πρωί από την Αθήνα για να προλάβω την εκδήλωση. Και ακούστε μπροστά σε ποια κατάσταση βρέθηκα. Βεβαίως, πήγα στην εκδήλωση οδηγώντας μόνος μου το αυτοκίνητο. Δεν με σταμάτησε κανείς ούτε να μου ανοίξει τις πόρτες ούτε επαίανισε η ορχήστρα του 28 ΑΤΑ στη Λάρισα. Όταν, όμως, ήρθαν ο νομάρχης, ο δήμαρχος, κάποιοι στρατηγοί και άλλοι, εκεί να βλέπατε τι γινόταν με κρατικά αυτοκίνητα, στολισμένα, θα έλεγα πλυμένα την τελευταία στιγμή, με οδηγούς κλπ.

(Χειροκροτήματα)

Έχει και συνέχεια η υπόθεση. Μπήκαμε μέσα σε μια μεγάλη αίθουσα όπου γινόταν η δοξολογία. Στην πρώτη σειρά ήταν οι στρατηγί Στρατιάς, ΑΤΑ, του στρατηγείου του ΝΑΤΟ στον Τύρναβο, ο νομάρχης, ο γενικός γραμματέας της περιφέρειας και στη δεύτερη σειρά οι επιτελάρχες, οι Βουλευτές, ο δήμαρχος, ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου και ορισμένοι άλλοι.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΑΝΔΡΕΟΥΛΑΚΟΣ: Αυτή είναι η δημοκρατία του ΠΑΣΟΚ, κύριοι συνάδελφοι!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Ξέρετε πάρα πολύ καλά τι τουλάχιστον επιβάλλουν οι κανόνες της εθιμοτυπίας. Αυτή είναι η μεταχείρισή μας και μάλιστα σε επίσημη –και το καταγγέλλω- εκδήλωση.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Είναι παράνομο, κύριε συνάδελφε. Το επίσημο πρωτόκολλο προβλέπει αυτή τη σειρά.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: Έστειλα σχετική επιστολή στον Αρχηγό του ΑΤΑ διαμαρτυρόμενος. Και βεβαίως του είπα την ίδια στιγμή ότι απέχω από τις επόμενες εκδηλώσεις. Και δεν πήγα και στη σχετική δεξίωση. Παράλειψή μου είναι, δεν μπόρεσα να βρω και τους άλλους συναδέλφους να τους πω για τη μεταχείρισή μας για να μην πάει κανείς και στη βραδινή τους δεξίωση.

Είναι ένα θέμα πολύ σοβαρό και πρέπει να το δείτε...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Όλα αυτά που λέει ο κύριος συνάδελφος είναι παράνομα!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΤΣΑΡΟΣ: ...διότι σε ορισμένες άλλες εκδηλώσεις προσφωνούνται οι Βουλευτές μετά και από τους δημάρχους και τους νομαρχιακούς και τους δημοτικούς συμβούλους και τους προέδρους της Ενώσεως Γεωργικών Συνεταιρισμών κλπ. Είναι ένα θέμα, το οποίο νομίζω ότι πρέπει να το προσέξετε.

Και εν πάση περιπτώσει κάτι πρέπει να γίνει. Υποβαθμίζεται ο Βουλευτής. Είναι ο εκπρόσωπος της δεύτερης λειτουργίας του πολιτεύματος. Και, κύριε Πρόεδρε, στις επίσημες εκδηλώσεις –εθνικές, γιορτές, κλπ- σε όλη την Ελλάδα εκ μέρους της Βουλής κάποιος Βουλευτής ή όλοι μαζί να καταθέτουμε ένα στεφάνι. Εκπροσωπούμε τη δεύτερη λειτουργία του πολιτεύματος. Αυτό τέλος πάντων πρέπει να καθιερωθεί.

Δεν θα αναφερθώ και δεν θα επαναλάβω πράγματα που ήδη λέχθηκαν από τους κυρίους συναδέλφους. Πάντως, κύριε Πρόεδρε –και δεν θέλω να προσκρούσω στη μετριοφροσύνη σας- αισθάνομαι ότι τον πόνο των Βουλευτών τον καταλαβαίνετε πάρα πολύ καλά. Και τα μέτρα που λαμβάνετε στα-σιγά και μεθοδικά συμβάλλουν στην αποκατάσταση του κύρους του Βουλευτού. Και σας παρακαλώ πάρα πολύ μην επηρεάζεστε μερικές φορές σε ορισμένα μέτρα από την πολεμική που γίνεται κάθε φορά που θα ξεστομίζετε κάτι υπέρ των Βουλευτών. Είναι κακοήθειες όλες αυτές οι επιθέσεις. Μην δίνετε καμία απολύτως σημασία.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το λόγο έχει ο κ. Κεφαλογιάννης για ένα λεπτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κύριε Πρόεδρε, παίρνω το λόγο για να αναφερθώ για άλλη μια φορά στην ανάγκη να λειτουργήσει στο Κοινοβούλιο το αναλογικό κανάλι για την υποχρεωτική και δωρεάν μετάδοση των εργασιών της Βουλής, όπως ρητά αναφέρει το άρθρο 15 του Συντάγματος.

Γνωρίζω, κύριε Πρόεδρε –και είναι πεποίθηση κοινή όλων των Βουλευτών- την αγωνία από την οποία κι εσείς διακατέχετε για την αναβάθμιση του Κοινοβουλίου και για την παρουσία των Βουλευτών στην Αίθουσα αυτή. Με τη μακρά μου πείρα θέλω να πιστεύω ότι είναι ίσως ο μοναδικός τρόπος που θα αναγκάσει τους Βουλευτές, αντί να τρέχουν στα τηλεοπτικά παράθυρα –κάτι που κατ' επανάληψη έχετε καταγγείλει- να είναι μέσα στο Κοινοβούλιο, να παίρνουν το λόγο και να έχει τη δυνατότητα ο ελληνικός λαός πατώντας ένα κουμπί να βλέπει επιτέλους τι λέμε σ' αυτήν την Αίθουσα, γιατί ασχολούμεθα και ποια θέματα είναι εκείνα που συζητούμε που αφορούν τα προβλήματα της χώρας και του Λαού. Ο ελληνικός λαός έχει αυτό το δικαίωμα, κύριε Πρόεδρε να γνωρίζει πότε και πώς λειτουργεί η Βουλή. Και αυτό το δικαίωμα πρέπει να του το δώσουμε. Εξάλλου, το Σύνταγμα ρητώς αναφέρει σε σχετικό άρθρο την υποχρέωση που έχουμε να μεταδίδουμε τις εργασίες της Βουλής.

Και θα ήθελα να κάνω μια έκκληση προς εσάς, κύριε Πρόεδρε: Να πιέσετε την Κυβέρνηση –έχετε κι εσείς ευθύνη- να φέρει αυτόν τον εκτελεστικό νόμο. Έχει μακρύνει πολύ το χρονικό διάστημα από την ψήφιση του Συντάγματος μέχρι σήμερα.

Και μια τελευταία παρατήρηση, κύριε Πρόεδρε. Χάρηκα γιατί πάρα πολλοί συνάδελφοι αναφέρθηκαν σ' αυτό που συμβαίνει εδώ και πολλά χρόνια από ορισμένα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και από ορισμένους δημοσιογράφους, που με περισσή ικανοποίηση γράφουν, σχολιάζουν πράγματα που αφορούν στη δραστηριότητα ή αν θέλετε τις όποιες διευκολύνσεις –δεν είναι προνόμια- γίνονται στους Βουλευτές για να επιτελέσουν το έργο και την αποστολή τους καλλίτερα.

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Α' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΙΤΟΝΑΣ**)

Πρέπει σε αυτό το σημείο, κύριε Πρόεδρε, να δίνεται άμεση απάντηση, διότι η υποβάθμιση του κοινοβουλευτισμού και των εκπροσώπων του ελληνικού λαού, είναι υποβάθμιση της Δημοκρατίας. Και αυτό, δυστυχώς, δεν θέλουν να το αντιληφθούν.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Κωνσταντίνος Γείτονας): Ο Πρόεδρος της Βουλής κ. Απόστολος Κακλαμάνης έχει το λόγο.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Κύριοι συνάδελφοι, πρώτα-πρώτα οφείλω να ευχαριστήσω θερμά όλους όσους μίλησαν, οι οποίοι είχαν την ευγένεια και την καλοσύνη να πουν τον καλό λόγο. Αυτό όχι απλώς με συγκινεί, αλλά αισθάνομαι ότι με επιφορτίζει με περισσότερη ευθύνη.

Όλοι όσοι μίλησαν και αυτοί που θα ακολουθήσουν -αν χρειαστεί θα απαντήσω και σε θέματα τα οποία θα τεθούν και από άλλους συναδέλφους- αναφέρθηκαν στον ορατό κίνδυνο, που είναι φυσικό να είναι περισσότερο ορατός σε εμάς παρά σε οποιονδήποτε άλλο παράγοντα της δημόσιας, της οικονομικής και της πνευματικής ζωής του τόπου, στον κίνδυνο για την ίδια την ουσία, το περιεχόμενο της δημοκρατίας από την υποβάθμιση του Κοινοβουλίου και την απαξίωση της πολιτικής.

Πρέπει να θέσουμε το δάκτυλο επί τον τύπον των ήλων. Η ευθύνη δεν είναι στους απλούς εκείνους ανθρώπους που διαβάζουν, βλέπουν ή ακούν κάποιες από τις αστήρικτες και άδικες καταγγελίες, στις οποίες όλοι αναφερόμαστε και όλοι καθημερινώς αναφερόμαστε και στις κατ' ιδίαν συζητήσεις μας. Δεν βρίσκεται, λοιπόν, η ευθύνη στον απλό πολίτη, που ακούγοντας όλα αυτά σχηματίζει αυτήν την αρνητική εικόνα, για την οποία δικαίως και πρωτίστως ανησυχούμε. Δεν βρίσκεται, επίσης, η ευθύνη στους εργαζόμενους στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Η ευθύνη είναι σε εμάς και σε εκείνους που δεν ξεπερνούν τα δάκτυλα των δύο χεριών, σε αυτούς, δηλαδή, που ελέγχουν την ενημέρωση του ελληνικού λαού. Ανάμεσα σε εκείνους και σε εμάς βρίσκονται είτε οι εργαζόμενοι στα Μέσα Ενημέρωσης είτε οι απλοί πολίτες αυτού του τόπου, που είναι όλοι θύματα της αλαζονικής, αν θέλετε, στόχευσης όλων αυτών των κυρίων, οι οποίοι, όπως γνωρίζετε, σχεδόν στο σύνολό τους δεν προέρχονται από το χώρο της ενημέρωσης. Είναι ζήτημα ένας, δύο εξ αυτών αν έχουν μυρίσις τυπογραφική μελάνη ή αν έχουν κάνει ρεπορτάζ ή αν έχουν ασχοληθεί σε οποιοδήποτε μέσο ενημέρωσης. Είναι επιχειρηματίες είτε οι ίδιοι είτε εκείνοι που είναι πίσω από αυτούς, διότι τελευταία έχουμε και αυτό το φαινόμενο, δηλαδή κανάλια και τύπος να εμφανίζονται ότι ελέγχονται από κάποιους.

Αλλά ήδη ξέρουμε -και αυτό είναι ο μεγάλος κίνδυνος για τη χώρα- ότι το καθεστώς της Ευρωπαϊκής Ένωσης επιτρέπει τη λειτουργία και στο χώρο αυτό, επιχειρήσεων, που μπορεί κάλλιστα ο έλεγχος των μετοχών τους να ανήκει σε ξένους. Δεν αναφέρομαι στις off shore εταιρείες κλπ. αλλά σε κανονικότερες εταιρείες που λειτουργούν στα πλαίσια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτό το γεγονός εγώ το είχα επισημάνει πριν από πολλά χρόνια και ενόχλησε τότε πολλούς εκ των κυρίων αυτών, οι οποίοι ήταν εναντίον μου και μου επετέθησαν και προσωπικά. Αλλά είναι βαθύτατη η πίστη μου -στους ίδιους δεν δικαιούται κανείς να αμφισβητήσει αυτό που θέλει να μην αμφισβητούν για τον εαυτό του- ότι αγαπούν την πατρίδα και δεν θα την ξεπουλήσουν.

Αλλά εάν τα μέσα ενημέρωσης μιας χώρας τόσο μικρής, σ' αυτήν τη γωνιά της γης, σε μια τόσο δύσκολη περιοχή, είτε ελέγχονται από όσους σκέπτονται μόνο τα οικονομικά τους συμφέροντα και ιδία των άλλων επιχειρήσεων που έχουν, χάρη των οποίων λειτουργούν -κατά κανόνα αυτό ισχύει για τα περισσότερα μέσα ενημέρωσης και τον Τύπο και τα Ραδιοτηλεοπτικά μέσα- παθητικά, είναι προφανές ότι τα μέσα αυτά που είναι παθητικά, όσοι τα διατηρούν και τα συντηρούν, προφανώς το κάνουν χάρη των άλλων επιχειρήσεών τους. Και αυτό το κάνουν, είτε διότι ο προσανατολισμός τους είναι αυτός και ίσως δεν είναι σε θέση ή παραβλέπουν τα ουσιαστικά, αλλά είναι ακόμη χειρότερα εάν υπάρχουν ξένοι οικονομικοί παράγοντες πίσω από τους οποίους μπορεί να βρίσκονται και ξένες κυβερνήσεις. Ποιος μπορεί να το αποκλείσει για μια πρόσφατη αγορά ενός καναλιού, όταν είναι γνωστό ότι υπάρχει μία ολόκληρη επιχείρηση η οποία λειτουργεί με το καθεστώς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εκτός της χώρας; Ποιος είναι ο αρμόδιος; Διότι θα το επαναλάβω και εδώ, η Ελλάδα δεν είναι

ούτε το Βέλγιο ούτε η Ολλανδία. Δεν είναι μία χώρα της Δυτικής Ευρώπης όπου δεν υπάρχουν προβλήματα, δεν αλλάζουν οι χάρτες της περιοχής κάθε είκοσι και τριάντα χρόνια, όπως συμβαίνει σ' αυτήν την περιοχή του κόσμου.

Το πρόβλημα, λοιπόν, είναι μείζον. Συχνά βάζουμε το χαρακτηρισμό «εθνικό». Εδώ ταιριάζει, γιατί είναι πράγματι εθνικό θέμα. Το πρόβλημα είναι εκεί λοιπόν. Δεν το γνωρίζουν άραγε αυτό οι ιδιοκτήτες αυτών των μέσων και τα ανώτερα διευθυντικά στελέχη, τα οποία δεν έχουν πια σχέση επαγγελματική με τη δημοσιογραφία, αλλά έχουν οικονομική σχέση με τις επιχειρήσεις που τους τοποθετούν επικεφαλής αυτών των μέσων ενημέρωσης;

Το πρόβλημα, λοιπόν, είναι εκεί. Γνωρίζουν και αυτά που γράφονται και αυτά που λέγονται ότι είναι δημαγωγικά, ότι τα πλείστα εξ αυτών είναι προσχηματικά, ανακριβή, το λιγότερο δυσφημιστικά όταν δεν είναι και συκοφαντικά, για τριακόσιους Έλληνες πολίτες που εναλλάσσονται σ' αυτόν το χώρο.

Σε κάθε εκλογική αναμέτρηση όπως ξέρετε, το 1/3 περίπου αυτού του Σώματος απέρχεται και έρχονται κάποιιοι άλλοι Έλληνες πολίτες. Όταν, λοιπόν, εν γνώσει των πέντε-δέκα αυτών κυρίων, τα μέσα που ελέγχουν εφαρμόζουν στην κριτική για τον πολιτικό κόσμο, τη φασιστική αρχή της συλλογικής ευθύνης, όταν μιλούν για τους Βουλευτές, όταν μιλούν για τους τριακόσιους συλλογικά, επομένως για το θεσμό που υπηρετούν και τους φορτώνουν με όλα αυτά, δεν είναι δυνατόν να μην αντιλαμβάνονται πού οδηγούν τον απλό πολίτη.

Και όλα αυτά σε μια εποχή όπου -και όλα αυτά κατά την άποψή μου- αυτή η αναστάτωση που επήλθε στο διεθνές πεδίο φαίνεται ότι κάποιους στο να έχει οδηγήσει στο να πιστεύουν, ότι πια δεν χρειάζονται όλοι εκείνοι οι θεσμοί όπως οι αντιπροσωπευτικοί θεσμοί, άλλοι θεσμοί κοινωνικής πολιτικής, διάφορα μέσα, τα οποία θεωρούσε ο κόσμος εκείνος ο οποίος αντιμετώπιζε το αντίπαλο δέος του κομμουνισμού, ότι θα ήταν δυνατόν να παίξουν κάποιο ρόλο σ' αυτήν τη διαπάλη.

Αυτό το οποίο θα επαναλάβω είναι ότι συχνά διαπιστώνει κανείς, και από πολιτικές δυνάμεις που μπορεί στο παρελθόν να είχαν μια ριζικά κριτική στάση απέναντι σ' αυτούς τους αστικούς, όπως λέγονται, κοινοβουλευτικούς θεσμούς, ότι δεν συνειδητοποιούν πολλές φορές οι ίδιες αυτές πολιτικές δυνάμεις, ότι βρισκόμαστε σε μία υποχώρηση της δημοκρατίας και των κοινωνικών αγώνων και των μαζικών κινημάτων και συνεπώς της δυνατότητας των λαϊκών στρωμάτων να αγωνιστούν, να κατακτήσουν περισσότερα, να επωφεληθούν, να αμυνθούν εναντίον της ουσιαστικής επίθεσης που δέχονται στα συμφέροντά τους από συμφέροντα παγκοσμιοποιημένα πλέον γοργά καθώς προχωρούν, που δεν έχουν έλεος.

Έχουν, λοιπόν, λόγο οι πάντες σε όλο το φάσμα των πολιτικών δυνάμεων οποιασδήποτε ιδεολογίας, οποιασδήποτε πολιτικής και κοινωνικής δύναμης -δεν κινούνται στην αντίθετη κατεύθυνση ό,τι και αν λένε, ό,τι κι αν ισχυρίζονται- να στηρίξουν τους κοινοβουλευτικούς θεσμούς. Πώς; Και εδώ έρχομαι στη δική μας ευθύνη. Είπα ποια είναι η ευθύνη εκείνων των κυρίων που ελέγχουν την ενημέρωση. Θέλω να μιλήσω με ειλικρίνεια για τη δική μας ευθύνη.

Εγώ θεωρώ ότι σ' αυτήν την Αίθουσα όσοι έπειτα από κάθε εκλογική αναμέτρηση εισέρχονται ως εκπρόσωποι του ελληνικού λαού, έχουν πραγματικά ίσα δικαιώματα, ίσες υποχρεώσεις. Αλλά δεν είμαστε ίσοι, δεν είμαστε ίδιοι. Μάλιστα ο φίλος ο κ. Ιωαννίδης λέει συχνά ότι είμαστε το πιο δύσκολο είδος. Οι εκπρόσωποι, γενικώς όποιοι εκπρόσωποι, είναι κάποιες προσωπικότητες που έχουν κάποια χαρακτηριστικά, κινητικότητα, μαθητικότητα, ιδεών, απόψεων. Αυτό σημαίνει άλλη δημοκρατία και μέσα από τις διάφορες μορφές αντιπροσωπευσης προκύπτουν τα καλύτερα ή ενδεχομένως και τα χειρότερα για τους αντιπροσωπευόμενους. Και πιστεύω ότι είναι χρέος μας να το κατανοήσει ο απλός πολίτης. Μπορεί να ασκεί κριτική σε βάρος μου, αλλά δεν σημαίνει ότι υπεύθυνος για ό,τι κάνω εγώ λαθεμένο είναι και ο παρακαθήμενος Αντιπρόεδρος της Βουλής και συνάδελφός μου στην ίδια περιφέρεια. Δεν σημαίνει ότι για ό,τι στραβό κάνω εγώ ως Βουλευτής ή Πρόεδρος του Κοινοβουλίου φταίει και ο κ.

Σκουλάκης, Βουλευτής Χανίων ούτε αν ο κ. Σκουλάκης κάνει κάτι στραβό ότι ευθύνομαι προσωπικώς εγώ ούτε αν ένα κόμμα εδώ έχει μια λαθεμένη τακτική, μια λαθεμένη θέση, η Κυβέρνηση, η Αντιπολίτευση, οποιοσδήποτε ότι είναι ευθύνη όλων. Καθένας λοιπόν, έχει την ατομική του ευθύνη και γι' αυτήν πρέπει να κρίνεται.

Και αυτό που πρέπει να αξιώσουμε και δεν αρκεί να το λέμε μόνο μέσα σ' αυτόν το χώρο –γιατί εμείς τα λέμε, εμείς τα ακούμε– είναι να παρεμβαίνουμε όταν διαπιστώνουμε λαθεμένα πράγματα.

Ένα βράδυ παρακολούθησα μια συζήτηση που γίνονταν σε ένα κανάλι όπου ελέγοντο άρρητα αθέμιτα και δυστυχώς παρουσία και συναδέλφων. Θεώρησα χρέος μου να τους πω ότι εδώ κοροϊδεύετε τον ελληνικό λαό.

Γιατί δεν πρέπει, κύριοι συνάδελφοι, να στείλουμε ένα γράμμα στην εφημερίδα; Γιατί δεν πρέπει να πάρουμε τηλέφωνο σ' ένα ραδιόφωνο, σ' έναν τηλεοπτικό σταθμό;

Αυτό να το κάνουμε όταν διαπιστώνουμε ότι καταφανώς κάποιοι απληροφόρητοι διατυπώνουν απόψεις. Μάλιστα, ένας σοβάρος και πολύ καλός δημοσιογράφος κακώς πληροφορημένος έγραφε το περασμένο Σάββατο, ότι τάχα φορολογείται μόνο το 50% της βουλευτικής αποζημίωσης, ότι απαλλάσσεται τελικώς το 80% της βουλευτικής αποζημίωσης. Όπως ξέρετε αυτό το 50% έχει καταργηθεί.

Φορολογείται το 100% μείον –ας λεχθεί καθαρά αν πρέπει να φορολογηθεί και αυτό– τα ποσά τα οποία καταβάλλει ο Βουλευτής στο κόμμα του. Αυτά αφαιρούνται από την αποζημίωσή του. Μέχρι τώρα πλήρωνε και γι'αυτά φόρο. Υπάρχει και ένα τεκμαρτό μίσθωμα για εκμίσθωση γραφείου. Και ξέρουμε όπως και ο πολίτης γνωρίζει ότι ο Βουλευτής πρέπει να έχει γραφείο και στην Αθήνα και στην περιφέρεια και πολλές φορές σε εκτεταμένες περιφέρειες. Τι θα κάνουν οι Βουλευτές των νησιωτικών περιοχών; Τι θα κάνουν οι Βουλευτές των μεγάλων περιφερειών; Πρέπει να εξαφανισθούν; Τότε δεν θα είναι επιλήσιμονες του καθήκοντός τους;

Επομένως, εμείς έχουμε την ευθύνη. Αυτά που είπαμε απόψε είναι σωστά μεν αλλά θα πρέπει να επιμείνουμε σε αυτό ότι καθέννας πρέπει να κρίνεται σύμφωνα με τις απόψεις του, σύμφωνα με τη συμπεριφορά του και μέσα στη Βουλή και έξω από αυτήν για να γνωρίζει ο ελληνικός λαός ποιον πρέπει να επαινέσει και να τον στείλει ξανά στη Βουλή και ποιον πρέπει να ψέξει και να μην τον ξαναστείλει στη Βουλή. Αυτό σημαίνει ενημέρωση, κριτική, έλεγχος. Και εμείς ζητάμε αυτόν τον έλεγχο όσο πιο αυστηρά μπορεί να γίνει για όλους μας.

Όμως, αυτό που πραγματικά είναι απαράδεκτο, είναι να γίνεται από αδυναμία μας αυτός ο έλεγχος. Και είχα πει σε ένα φίλο μου που είναι σαράντα χρόνια δημοσιογράφος που έλεγε «οι Βουλευτές...»: «Πόσους ξέρεις από τους Βουλευτές; Λέει, όλους. Να μου τους πεις έναν έναν. Ξέρεις τριάντα, σαράντα το πολύ. Τους άλλους δεν τους ξέρεις γιατί δεν σου χρειάζεται να τους ξέρεις αφού στην εκπομπή σου κάθε φορά χρειάζεσαι έναν ή δύο».

Αυτή είναι η πραγματικότητα. Εμείς έχουμε, λοιπόν, αυτήν την ευθύνη όχι γιατί αποφασίζουμε αυτό που είναι καθήκον μας. Αλίμονο εάν μπροστά σ'αυτήν την κακόπιστη κριτική ως Πρόεδρος της Βουλής δεν έκανα το καθήκον μου. Τότε θα ήταν σα να έλεγα στον ελληνικό λαό «την εντολή που δίνεις στους εκπροσώπους σου εγώ θα την φαλκιδεύω και όσοι εξ αυτών έχουν οικονομικά μέσα ή θέλουν να αποκτήσουν» –δεν πιστεύω ότι συμβαίνει αυτό με κανέναν– «χορηγούς και προστάτες θα μπορούν να ασκούν με πλήρη άνεση τα καθήκοντά τους. Όσοι δεν θα έχουν αυτήν την δυνατότητα, θα έρχομαι εγώ, ο Πρόεδρος της Βουλής και θα τους λέω ότι δεν θα έχουν δυνατότητα να επισκεφθούν την περιφέρειά τους διότι η βουλευτική αποζημίωση δεν επιτρέπει να αγοράσουν ένα γερό αυτοκίνητο».

Άρα, θα είναι κάποιοι Βουλευτές καταδικασμένοι σαν το συνάδελφό μας, το Χρήστο Βυζοβίτη, ο οποίος είναι επτά χρόνια «φυτό». Ή θα είναι σαν το συνάδελφο των Γρεβενών που πήγε να σκοτωθεί στη Χαλκιδική. Ή θα είναι σαν τους δυο

συναδέλφους της Αιτωλοακαρνανίας. Ή θα είναι σαν το συνάδελφο της Εύβοιας που πήρε φωτιά. Ανέφερα σε μια συνέντευξή μου ότι έχουμε πλήθος αυτοκινητιστικών ατυχημάτων. Ο Βουλευτής της περιφέρειας πρέπει να έχει ένα γερό αυτοκίνητο. Βέβαια, αυτό αφορά και το Βουλευτή της Αθήνας.

Ερωτώ κάθε καλόπιστο άνθρωπο: Μπορεί ένας Βουλευτής που οδηγεί μόνος του όπως είπε πριν ο κ. Κατσαρός, να οργώσει το Νομό Λαρίσης με τον κίνδυνο να μείνει στο δρόμο; Αυτό συμβαίνει. Ο πολίτης αξιώνει από τα μέσα ενημέρωσης –και δικαίως– να του δώσουν στοιχεία για την πραγματική διασπάθιση δημόσιου χρήματος, στοιχεία πραγματικής διαφθοράς. Επανεπιλημμένως έχω αναφερθεί στην ανάγκη προληπτικού ελέγχου των δαπανών για έργα, για προμήθειες, για μελέτες δήμων νομαρχιών, περιφερειών όπως σωστά έχει πει ο κ. Κουρουμπλής. Και θα γίνει αυτή η τροποποίηση του Κανονισμού, διότι είμαστε εκπρόσωποι του ελληνικού λαού...

(Χειροκροτήματα)

...ή θα είμαστε εδώ για να μας απαντά εδώ ο οποιοσδήποτε περιφερειάρχης ή ο οποιοσδήποτε νομάρχης ότι εμείς δεν υποκείμεθα στον έλεγχο του ελληνικού λαού, τελικά διότι εμείς δεν εκπροσωπούμε τον εαυτό μας αλλά τον ελληνικό λαό και απ' αυτό το καθήκον –διότι για καθήκον πρόκειται– δεν μπορούμε να ξεφύγουμε.

Θέλω να επιμείνω σ' αυτό διότι όλοι αντιμετωπίζουμε αυτήν την κατάσταση και την καταγγέλλουμε. Αλλά είναι προφανές ότι ο ελληνικός λαός γνωρίζει μεν κάθε ένα στην περιφέρειά του, αποφασίζει γι' αυτόν αλλά για το πολίτευμα της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας σχηματίζει μια απαξιωτική εικόνα –και ίσως κάποιοι να το επιθυμούν– που τον οδηγεί στο περιθώριο, ώστε να μην συμμετέχει στα κοινά, να θεωρεί ότι η τράπουλα είναι σημαδεμένη γενικώς, ότι δεν έχει νόημα να ασχοληθεί παρά να κοιτάξει τον εαυτούλη και τίποτε άλλο. Αυτή είναι η αντίληψη που κάθε μέρα περνάει, όταν βλέπουμε δελτία ειδήσεων υποτίθεται, τα οποία κρατούν μία ώρα και λίγο χρόνο ασχολούνται με θέματα σοβαρά και τεράστιας σημασίας για τη χώρα μας.

Πιστεύω ότι πρέπει να επιμείνουμε σε αυτό με κάθε τρόπο και να προκαλούμε ρωτώντας «όταν λέτε για τους τριακόσιους, για ποιον συγκεκριμένα μιλάτε».

Επίσης, ετέθησαν κάποια θέματα. Πρώτος το έθεσε ο κ. Μητσοτάκης όπως και άλλοι συνάδελφοι σχετικά με το πώς λειτουργούμε εδώ. Πράγματι σήμερα η Κυβέρνηση δεν έχει λόγο να είναι εδώ, είναι υπόθεση του Κοινοβουλίου. Αλλά όντως υπάρχει το θέμα και αρκετοί συνάδελφοι έχετε διαπιστώσει πως όταν απευθύνομαι σε Υφυπουργούς τους λέω την επόμενη φορά να έρθει ο Υπουργός τους. Από εκεί και πέρα είναι θέμα πολιτικής ευθύνης του καθενός και γι' αυτούς που έρχονται σ' αυτήν την Αίθουσα και κάθονται είτε είναι Βουλευτές είτε έχουν και άλλες ιδιότητες είναι υπόθεση του καθενός και ο καθένας πρέπει να κρίνεται ατομικώς.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ: Βεβαίως.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής):

Κακώς μιλάμε και για την Κυβέρνηση. Να μιλάμε για το συγκεκριμένο Υπουργό ο οποίος μπορεί να έχει καθαλίσει το καλάμι και να θεωρεί ότι δεν χρειάζεται να έρθει εδώ παρά μόνο ο Υφυπουργός, στον οποίο δίνει την εξουσιοδότηση για αντίστοιχες αρμοδιότητες όπως και στον κοινοβουλευτικό έλεγχο. Έτσι νομίζει ότι «ξόφλησε» με το Κοινοβούλιο. Εγώ πραγματικά χαίρομαι κάθε φορά που συνάδελφοι όχι μόνο της Αντιπολίτευσεως αλλά και της Συμπολίτευσεως επικρίνουν αυτήν την τακτική. Και είναι πραγματικά απαράδεκτη.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Πρόταση μομφής, κύριε Πρόεδρε.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής):

Ετέθη το θέμα του ασυμβιβάστου το οποίο είναι μείζον. Έχει πλέον αποφασιστεί κάτω από τις συνθήκες που απεφασίσθη. Εγώ πιστεύω ότι δεν ήταν ακόμη ώριμη η πλήρης μελέτη του θέματος.

ΑΝΤΩΝΗΣ ΣΚΥΛΛΑΚΟΣ: Ας εξεταστεί.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Ας εξεταστεί. Δεν έχω αντίρρηση.

Αυτό που εγώ νομίζω είναι ότι σε κάθε περίπτωση η πρώτη εφαρμογή θα πρέπει να προχωρήσει με προσοχή. Δεν σημαίνει ότι ο νόμος αυτός θα εκδοθεί άπαξ. Χρειάζεται πολλή προσοχή.

Εγώ θα έλεγα ότι χρειάζεται να εξετασθούν και οι περιπτώσεις. Δεν εννοώ την περίπτωση του κάθε ένα Βουλευτή, αλλά κατά κατηγορίες. Και γνωρίζουμε όλοι, κύριοι συνάδελφοι -τουλάχιστον όσοι είμαστε εδώ πολλά χρόνια- ποιοι συνεισφέρουν και επαγγελματικά και επιστημονικά συνήθως, αλλά και ταυτόχρονα ποιοι είναι συνεπείς στα καθήκοντά τους στη Βουλή. Αυτά τα πράγματα μπορούμε να τα δούμε. Πρόκειται για ζητήματα που δεν ρυθμίζονται με το «ναι» ή το «όχι».

Κύριοι συνάδελφοι, ετέθη αυτό το θέμα, το συζητά η Κυβέρνηση με εκπροσώπους των Κομμάτων. Όταν θα ενημερωθώ σχετικά με την άποψη όλων, θα πω και εγώ τη δική μου άποψη, αλλά γνωρίζετε πάρα πολύ καλά ότι ποτέ δεν διεκδίκησα αποφασιστικό λόγο. Θα ήταν λάθος και δικό μου, αλλά και όλων μας αν δίναμε τη δυνατότητα σε κάποιον Πρόεδρο να αποφασίζει για όλα. Ο Πρόεδρος πρέπει να λείπει την άποψή του και από εκεί και πέρα να στέκεται στο κοινό και να κάνει καλά τη δουλειά του, σύμφωνα με τον Κανονισμό, και τίποτα άλλο.

Ετέθησαν, όμως, δύο ζητήματα στα οποία πρέπει να απαντήσω. Ο συνάδελφος που έθεσε το θέμα της σημαίας κλπ δεν είναι παρών. Θέλω να σας ενημερώσω -πιστέψτε με παίρνω πάρα πολλά γράμματα- γι' αυτά που με ρωτάνε οι απλοί άνθρωποι. Με ρωτάνε γιατί δεν έχουμε την εικόνα της Παναγίας. Άλλος με ρωτάει γιατί δεν έχουμε την εικόνα του Χριστού. Άλλος με ρωτάει γιατί δεν έχουμε τη σημαία. Αντιλαμβάνεστε ότι ο καθένας έχει τη δική του άποψη.

(Θόρυβος στην Αίθουσα)

Κύριοι συνάδελφοι, υπάρχουν Κοινοβούλια που έχουν τη σημαία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή τη σημαία των χωρών που ενδεχόμενα συμμετέχουν ή την εθνική τους σημαία κλπ. Εμείς έχουμε κάτι και λυπάμαι διότι πολλοί δεν το έχουν προσέξει. Είμαστε σχεδόν η μόνη χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης που όλα τα δημόσια κτίρια φέρουν τη σημαία. Και η Βουλή των Ελλήνων έχει καθημερινώς τη σημαία όχι στα ενδότερα της, αλλά στη μετώπη του κτιρίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΠΙΝΑΣ: Κύριε Πρόεδρε, βάλτε την εκεί πίσω να τη βλέπουμε!

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής):

Κοιτάξτε! Αυτό για το οποίο μιλούσατε ορισμένοι πιο πριν, αυτό κάνετε αυτήν τη στιγμή! Λυπάμαι που σας το λέω έτσι!

Εκεί είναι το πρόβλημα; Δηλαδή όλοι αυτοί που έφεραν την Ελλάδα ως εδώ -αυτοί που έφτασαν την Ελλάδα της Μελόνας ως εδώ- ήταν λιγότερο πατριώτες και αγαπούσαν λιγότερο την ελληνική σημαία από εμάς σήμερα;

(Χειροκροτήματα)

Σας παρακαλώ! Το κτίριο αυτό, η Αίθουσα αυτή, είναι για να μην έρχεται κάθε φορά η όποια Σύνοψή της και ο όποιος Πρόεδρός της και να αποφασίζει αλλαγές. Θα έχετε προσέξει ότι ενώ γίνονται τόσες αλλαγές μέσα σ' αυτό το κτίριο, εδώ δεν έχει αλλάξει τίποτα. Το έχετε προσέξει αυτό, κύριοι συνάδελφοι; Γίνονται τόσες ανακαινίσεις και έργα, για τα οποία μιλήσατε, όμως, εδώ δεν έχει γίνει καμία αλλαγή. Αλίμονο!

Είχα σκεφτεί κάποτε μήπως θα έπρεπε να κατέβουν τα εδώλια των Υπουργών πιο κάτω. Αλλά και αυτό θα έπρεπε να το συζητήσω... Κάλεσα...

ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΕΔΙΚΟΓΛΟΥ: Είναι μνημείο. Αυτό δεν μπορείτε να το κάνετε!

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Σας παρακαλώ, κύριε συνάδελφε. Κάντε μου τη χάρη!

Επιτέλους, πρέπει κάποτε να καταλάβουμε τι κάνουμε και εμείς εδώ πέρα. Μετά λέμε ότι φταίνε αυτοί που γράφουν, γενεύοντας.

Καλέσαμε, λοιπόν, την επιτροπή, η οποία είναι γνωστή ως Επιτροπή Τέχνης και Πολιτισμού στην οποία ανήκουν όλοι οι Διευθυντές των μεγάλων μουσείων, οι καθηγητές της Ιστορίας της Τέχνης, οι καθηγητές που έχουν γνώση επί των παραδοσιακών κτιρίων κλπ.

Δεν μπορούμε να κάνουμε οποιαδήποτε αλλαγή, εάν δεν έχει συζητηθεί. Ό,τι γίνεται εδώ -θέλω να σας διαβεβαιώσω- γίνεται με αυτήν την προϋπόθεση.

ΕΝΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ: (Δεν ακούστηκε)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Δεν θέλω να σας κουράσω άλλο. Όμως, μη με διακόπτετε, για να αξιοποιήσω το χρόνο που έχω στη διάθεσή μου.

Ετέθη το θέμα των προστίμων. Βρίσκω αυτήν την ευκαιρία, για να απαντήσω σχετικά με πράγματα τα οποία και λέγονται και γράφονται κατά κόρον.

Κύριοι συνάδελφοι, ο νόμος ήταν ατελέστατος. Εγώ ο ίδιος είπα ότι είναι για τα σκουπίδια. Ήταν λάθος και η εισήγησή του παραμονές εκλογών. Την τελευταία στιγμή ήρθε μια τροπολογία εδώ, διότι ούτε υπήρξε προετοιμασία ούτε υπήρξε κατάληξη στο διάλογο που έγινε τότε με τα κόμματα στο Υπουργείο Προεδρίας. Η διάταξη αυτή υποχρέωσε -και εγώ εξέδωσα αυτές τις αποφάσεις- τον Πρόεδρο της Βουλής να επιβάλει όλα αυτά τα πρόστιμα στους υποψηφίους του Κόμματος των Κυνηγών, στους υποψηφίους όλων αυτών των -εκατό περίπου- κομμάτων, που πολλές φορές δεν ξέρουν καν ότι είναι υποψήφιοι.

Δεν θα μπορούσαμε να πούμε ότι χίλιοι πεντακόσιοι -δεν ξέρω ακριβώς πόσοι ήταν- υποψήφιοι απαλλάσσονται από τα πρόστιμα. Αυτό πρώτα απ' όλα θα ήταν αντισυνταγματικό. Είναι απλό και λυπάμαι, διότι και δημαγωγία και λαϊκισμός έγινε επ' αυτού και πέραν εμού και κάποιων -εν πάση περιπτώσει- που είπαν κάτι γι' αυτό, οι άλλοι δεν μιλούμε. Και το πρόβλημά μας εκεί είναι.

Σας το είπα και άλλη φορά. Θυμάμαι τώρα συνάδελφο της Βορείου Ελλάδος, ο οποίος δεν επανεξελέγη στην αμέσως επόμενη εκλογή, που είχε βγει σ' ένα κανάλι και έλεγε ότι πλην αυτού κανέναν άλλον δεν ενδιαφέρθηκε για τη Συμφωνία της GATT και ότι αυτός μόνο ησχολήθη με τα συμφέροντα των αγροτών. Η κατεξοχήν αγροτική του περιφέρεια δεν τον ψήφισε.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Ποια είναι αυτή, κύριε Πρόεδρε;

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής):

Πολλοί νομίζουν ότι ο απλός Έλληνας είναι αφελής. Όμως, κάθε φορά κάνουν λάθος -και ορισμένοι από εμάς- και πληρώνουν. Επίσης, αυτοί που νομίζουν ότι βάλλοντας κατά του Κοινοβουλίου κερδίζουν σε αξιοπιστία και σταθερή κυκλοφορία ή τηλεθέαση κάνουν λάθος. Μπορεί να φθείρουν τον κοινοτικό θεσμό, αλλά ταυτόχρονα εμφανίζονται -οι μετρήσεις αυτό δείχνουν- περισσότερο αναξιόπιστοι οι κύριοι και τα μέσα αυτά.

Αγαπητοί συνάδελφοι, εγώ έχω κρατήσει σημειώσεις για όλα όσα ελέχθησαν. Δεν πρέπει να σας κουράσω άλλο. Σας βεβαιώ ότι θα προσπαθήσω, αποδελτιώνοντας όλα τα θέματα, να εισηγηθώ, ώστε να τα αντιμετωπίσουμε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΕΦΑΛΟΓΙΑΝΝΗΣ: Για το κανάλι, κύριε Πρόεδρε.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΜΑΓΚΟΥΦΗΣ: Για το κανάλι.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής): Θα ήθελα μόνο να σας παρακαλέσω να κάνετε χρήση ορισμένων μέσων που έχει η Βουλή και τα οποία, δυστυχώς, το άγχος και η τεράστια απασχόληση που εγώ γνωρίζω ότι έχετε από πρωίας μέχρι νυκτός δεν σας επιτρέπουν -φαίνεται- να τα αξιοποιείτε.

Οι αγορεύσεις μας σε όλες τις συνεδριάσεις βρίσκονται στον Κόμβο της Βουλής, απ' όπου μπορούν να αναπαραχθούν και να διανεμηθούν. Μένουν, όμως, εκεί. Θυμάμαι το συνάδελφο Κυκλάδων που έπαιρνε κάθε φορά ένα πακέτο με τα Πρακτικά της Βουλής.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Ο Ανερούσης.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ (Πρόεδρος της Βουλής):

Τώρα, όμως, έχετε τον ηλεκτρονικό υπολογιστή με τον εκτυπωτή και μπορείτε να τα αναπαράγετε. Ο Κόμβος της Βουλής έχει τα πάντα, από τον Κανονισμό της Βουλής και το Σύνταγμα μέχρι την αποψινή μας συζήτηση.

Βέβαια, αυτό που είναι μείζον θέμα είναι αυτό που έθεσαν τώρα οι κύριοι συνάδελφοι. Εγώ προσαπώ. Έχουμε αυτό το κανάλι. Μέσω των περιφερειακών σταθμών γίνονται όλα. Αυτό που σκεφτόμαστε και προγραμματίζουμε είναι να

δημιουργήσουμε ένα δίκτυο προενημέρωσης των περιφερειακών σταθμών, σχετικά με τις συζητήσεις και με το ποιοι εκ των Βουλευτών παίρνουν μέρος σε αυτές τις συζητήσεις.

Αν, δηλαδή, νωρίς, όταν αρχίζει η συζήτηση, με ένα φαξ ενημερώνονται οι σταθμοί των νησιωτικών περιοχών ότι συζητείται ένα θέμα που τους ενδιαφέρει, είναι πολύ σημαντικό.

Το άλλο ζήτημα είναι κάτι για το οποίο σας βεβαιώ ότι προσπαθώ. Είναι βέβαια και θέμα της Κυβερνήσεως, είναι όμως και θέμα της ΕΡΤ, η οποία επιμόνως ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει καμία διαθέσιμη συχνότητα. Εγώ πιστεύω ότι μπορεί να βρεθεί. Μπορεί εν πάση περιπτώσει κάποιο ξένο δίκτυο, που του έχουν παραχωρηθεί αναλογικές συχνότητες, να αποζημιωθεί και να καταργηθεί η σύμβασή του.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

(Χειροκροτήματα από όλες της πτέρυγες)

(Στο σημείο αυτό την Προεδρική Έδρα καταλαμβάνει ο Πρόεδρος της Βουλής κ. **ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ**)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ο κ. Παυλόπουλος έρχε το λόγο.

ΠΡΟΚΟΠΗΣ ΠΑΥΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχει επικρατήσει κατά τη συζήτηση του Προϋπολογισμού και του Απολογισμού των δαπανών της Βουλής να κάνουμε ουσιαστικά μία αξιολόγηση, αλλά και έναν απολογισμό της σημασίας του Κοινοβουλίου, αλλά και του έργου του Βουλευτή.

Θα προσπαθήσω να είμαι εξαιρετικά σύντομος, γιατί πολλά ελέχθησαν. Αυτά δε που είπε ο Πρόεδρος της Βουλής ο κ. Κακλαμάνης, νομίζω ότι και όλους εκφράζουν και καλύπτουν το θέμα.

Πρέπει να σας πω πως οφείλουμε να συνεδητοποιήσουμε –και αυτό δεν είναι μόνο ζήτημα το οποίο περιποιεί τιμή στον καθέναν από εμάς, αλλά είναι και θέμα χρέους- ότι το Κοινοβούλιο και ο κάθε ένας που μετέχει σε αυτό, ο κάθε Βουλευτής, έχει ένα σημαντικό ρόλο να διαδραματίσει. Γιατί στο Πολιτεύμα μας το Κοινοβούλιο είναι ο κατ' εξοχήν θεσμός ο οποίος έχει τη μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμοποίηση. Και όταν λέω τη μεγαλύτερη δημοκρατική νομιμοποίηση, εννοώ πρώτον, ότι το Κοινοβούλιο εκφράζει, περισσότερο παντός άλλου θεσμού, τη λαϊκή κυριαρχία. Το Κοινοβούλιο είναι εκείνο το οποίο παράγει το νομοθετικό έργο, πάνω στο οποίο βασίζονται όλες οι λοιπές εξουσίες. Το Κοινοβούλιο στηρίζει την Κυβέρνηση με την εμπιστοσύνη του. Και, τέλος, το Κοινοβούλιο είναι εκείνο το οποίο ελέγχει οιαδήποτε άλλη εξουσία. Ακόμη και εξουσίες που βρίσκονται, από πλευράς κυρώσεων, στο απυρόβλητο, ακόμη και αυτές οι εξουσίες ελέγχονται από το Κοινοβούλιο, που είναι ο ο πρώτος και ο τελευταίος πυλώνας πάνω στον οποίον στηρίζεται η Δημοκρατία.

Αυτό –το τονίζω- δεν το λέω μόνο και μόνο γιατί πρέπει να περιποιήσουμε τιμή στο λειτουργήμα το οποίο ασκούμε, αλλά για να καταλάβουμε το μέγεθος της ευθύνης, την οποία έχουμε επωμισθεί.

Πέραν τούτου θέλω να τονίσω και τούτο: Αυτό που τόνισα, η δημοκρατική νομιμοποίηση του Κοινοβουλίου, ο ρόλος που διαδραματίζει, δεν θέτουν το Κοινοβούλιο και τα μέλη του στο απυρόβλητο. Προς Θεού, μακριά από οποιονδήποτε από μας –το τόνισε ο Πρόεδρος προηγουμένως, το επανέλαβαν όλοι, το επαναλαμβάνω κι εγώ- η άποψη ότι καθένας από μας και το ίδιο το Κοινοβούλιο είναι έξω από την κριτική.

Πρώτα απ' όλα πρέπει να σας πω ότι και μόνο το γεγονός ότι κάθε Βουλευτής εκλέγεται για περιορισμένο χρονικό διάστημα και υπόκειται στην κρίση της λαϊκής ετυμηγορίας κάθε τέσσερα χρόνια –ίσως και λιγότερο- αυτό και μόνο αποτελεί τη μεγαλύτερη, και θεσμικά οργανωμένη, κριτική. Και αυτή προέρχεται από πού; Από τον ίδιο το Λαό που στέλνει τον κάθε Βουλευτή στο Κοινοβούλιο. Αυτή η κριτική είναι η σημαντικότερη.

Πέραν, όμως, αυτής της κριτικής υπάρχει και η κριτική την οποία υφίσταται κάθε ένας από εμάς –και οφείλει να την

υφίσταται- από όλους τους λοιπούς θεσμούς, όπως, παραδείγματος χάρη, και από τον Τύπο. Πρέπει δε να σας πω ότι ο ιδιωτικός βίος των πολιτικών και ιδίως των Βουλευτών είναι ιδιαίτερα περιορισμένος, σχεδόν εκμηδενισμένος. Και δεν παραπονιόμαστε γι' αυτό. Όποιος μπαίνει στην πολιτική το ξέρει και αναλαμβάνει και με δική του ευθύνη ότι το κομμάτι της ιδιωτικής του ζωής που μένει στο απυρόβλητο είναι ελάχιστο. Στην κυριολεξία ο πολιτικός ζει σε ένα χώρο που είναι γυάλινος. Όχι βεβαίως με την έννοια ότι κλείνεται μέσα σε αυτόν, αλλά με την έννοια ότι καθένας μπορεί και πρέπει να βλέπει τι γίνεται μέσα.

Άρα είναι άδικο αυτό το οποίο λέγεται, ότι επιδιώκεται από τους Βουλευτές να βρίσκονται στο απυρόβλητο ή ότι το Κοινοβούλιο και οι Βουλευτές είναι στο απυρόβλητο.

Οι Βουλευτές και κρίνονται και μάλιστα κατά τακτά χρονικά διαστήματα. Έχουμε πολλά παραδείγματα αξίων, μάλιστα, συναδέλφων που δεν είδαν ξανά το Κοινοβούλιο, όχι τόσο γιατί ευθύνονται οι ίδιοι, όσο γιατί δεν μπόρεσαν να περάσουν προς τα έξω τη σημασία εκείνου που έκαναν μέσα στη Βουλή.

Επίσης, ξαναλέω, πως έχει μεγάλη σημασία το γεγονός ότι οι Βουλευτές έχουν –και οφείλουν να έχουν- τη ζωή τους ανοιχτή και στην κριτική και στη γνώμη εκείνων ιδίως που τους στέλνουν στο Κοινοβούλιο. Αλλά όπως και να έχει το πράγμα, πρέπει να αναφερθούμε σε ορισμένα ζητήματα, τα οποία καλό είναι να τα θυμόμαστε και καλό είναι να βγαίνουν και προς τα έξω.

Το πρώτο ζήτημα είναι: Αν κοιτάξουμε την κοινοβουλευτική μας ιστορία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όλα τα χρόνια και κυρίως πριν και μετά τη Μεταπολίτευση, πρέπει να ομολογήσουμε ένα πράγμα: Σίγουρα σήμερα, μετά τη Μεταπολίτευση, και τώρα που μιλάμε, το επίπεδο της πολιτικής μέσα στο Κοινοβούλιο, τα κοινοβουλευτικά μας ήθη μέσα στο Κοινοβούλιο, βρίσκονται σε πολύ καλύτερο επίπεδο από εκείνο που ήταν στο παρελθόν.

Σίγουρα απ' αυτήν την Αίθουσα –και την άλλη Αίθουσα της Παλιάς Βουλής- πέρασαν μεγάλοι άνδρες, σίγουρα πέρασαν μεγάλοι ρήτορες, σίγουρα το Κοινοβούλιο της εποχής εκείνης έζησε στιγμές μεγάλες, μεγαλύτερες απ' ό,τι ζούμε εμείς σήμερα. Όμως, κύριοι συνάδελφοι, θα ήμασταν άδικοι αν δεν λέγαμε κάτι. Υπήρξαν τότε και στιγμές μέσα στο Κοινοβούλιο για τις οποίες οι Αντιπρόσωποι του έθνους, αλλά ταυτοχρόνως και οι ίδιοι που τους έστειλαν μέσα στο Κοινοβούλιο, δεν ήταν ιδιαίτερος περήφανοι. Υπήρξαν συζητήσεις και εντάσεις τις οποίες δεν είμαστε υπερήφανοι να τις θυμόμαστε.

Αυτές δεν υπάρχουν, ευτυχώς, τώρα. Ακόμα και οι διαξιφισμοί που υπάρχουν μεταξύ μας έχουν ένα πολύ διαφορετικό επίπεδο. Έχουμε φθάσει σε ένα επίπεδο αυτοσυγκράτησης, το οποίο είναι ιδιαίτερος σημαντικός, άσχετα αν πολλές φορές τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης προσπαθούν να βγάλουν μέσα απ' αυτήν την Αίθουσα κυρίως την ένταση. Και μόνο ότι τη βγάζουν ολοένα και σπανιότερα, αυτό δείχνει ότι μπορούμε να συζητάμε, μπορούμε μέσα στο Κοινοβούλιο να έχουμε τη θέση εκείνη την οποία οφείλουμε να έχουμε, με βάση και το Λαό που μας στέλνει εδώ και, βεβαίως, με βάση την αποστολή του ίδιου του Κοινοβουλίου.

Οφείλουμε να πούμε και κάτι άλλο: Ότι τα μέσα που έχει ο Βουλευτής σήμερα για να κάνει τη δουλειά του –και αυτό πρέπει να το βγάλουμε προς τα έξω- είναι λιγοστά, ιδίως για τους Βουλευτές της επαρχίας. Εγώ προσωπικά και όλοι οι συνάδελφοι που ζούμε στα μεγάλα αστικά κέντρα και κυρίως στο Λεκανοπέδιο, αισθανόμαστε πραγματικά ενοχή γιατί οι Βουλευτές της επαρχίας κάνουν με πολύ χειρότερους όρους τη δουλειά τους από μας. Και, δυστυχώς, δεν μπορούμε να τους συμπαράσταθούμε.

Λυπάμαι πραγματικά όταν βλέπω συναδέλφους που είναι υποχρεωμένοι το Σαββατοκύριακο να τρέχουν, υπό οιοσδήποτε συνθήκες, στην επαρχία τους για να κάνουν τη δουλειά τους με ελάχιστα, στην κυριολεξία, μέσα. Λυπάμαι πραγματικά γιατί δεν έχουν τη δυνατότητα να δείξουν προς τα έξω τόσο πολύ τη δουλειά που κάνουν εδώ ή τη δουλειά βεβαίως που κάνουν στην επαρχία τους.

Θυμηθείτε δε και κάτι άλλο. Οι παλιότεροι συνάδελφοι άλλων

εποχών δεν είχαν την ανάγκη να ζουν τόσο καιρό εδώ και τόσο καιρό ταυτόχρονα στην επαρχία τους, για να μπορέσουν να επιτελέσουν τα καθήκοντά τους. Τότε πήγαιναν, σε πολύ αραιότερα διαστήματα. Σήμερα είναι υποχρεωμένοι να τρέχουν κάθε Σαββατοκύριακο.

Επίσης, η ποσότητα της γνώσης που πρέπει να έχει ο Βουλευτής για να κάνει τη δουλειά του σήμερα, τον υποχρεώνει να έχει τέτοια έξοδα στο γραφείο του, στην υποδομή του, που δεν τα σκεφτόταν ποτέ ο Βουλευτής άλλων εποχών. Ο Βουλευτής άλλων εποχών με μια καλή αγόρευση μέσα στο Κοινοβούλιο, με ένα θέμα το οποίο αφορούσε την επαρχία του, ήταν δυνατόν να παραμείνει για ολόκληρη την τετραετία. Είναι άλλες οι συνθήκες, κύριοι συνάδελφοι, της εποχής εκείνης και άλλες τώρα.

Σήμερα ο Βουλευτής καλείται να χειριστεί πολύ μεγαλύτερα ή δυσκολότερα θέματα κάτω από συνθήκες που είναι πολύ πιο αντίξοες, όσο και αν η τεχνολογία έχει προχωρήσει. Θα έλεγα, μάλιστα, ότι όσο προχωράει η τεχνολογία, τόσο μεγαλύτερη είναι η πρόκληση για το Βουλευτή, τόσο μεγαλύτερα είναι τα μέσα τα οποία χρειάζεται για να κάνει τη δουλειά του.

Και δεν μπορούν να επικαλούνται ορισμένοι τι έπαιρναν τότε οι Βουλευτές και τι παίρνουν τώρα. Ας κοιτάξουν τι υποδομή χρειάζονταν τότε και τι υποδομή χρειάζονται τώρα, τι γνώση χρειάζονταν τότε και τι γνώση χρειάζονται τώρα, ποια ήταν η σημασία του ρόλου του Βουλευτή τότε, ποια είναι η σημασία του ρόλου του Βουλευτή τώρα. Ας τα δει κανείς αυτά τα πράγματα και ας το αντιληφθεί.

Ας καταλάβει ότι έχουμε χρέος απέναντι στους συναδέλφους, κυρίως της επαρχίας, να τους βοηθήσουμε να κάνουν τη δουλειά τους. Αλλιώς θα έρθει κάποια στιγμή που το λειτούργημα του Βουλευτή θα είναι μόνο για τους «έχοντες και τους κατέχοντες», μια αριστοκρατική αντίληψη της πολιτικής που δεν ταιριάζει στο Κοινοβουλευτικό μας Πολίτευμα. Αλλά και στην παράδοση τη δημοκρατική του Τόπου μας, που ουδέποτε υπήρξε αριστοκρατική.

Το ξέρουμε αυτό το πράγμα. Το αποδεικνύει η ιστορία του Κοινοβουλίου. Όλα αυτά τα ενισχύει και το λάθος το οποίο έγινε και πρέπει να το πω. Ανήκω σε εκείνους που από την αρχή πολέμησαν με πάθος -όχι γιατί εργάζομαι και θέλω να εργάζομαι, αλλά γιατί το πείστωσε εξ ορισμού αυτό το πράγμα-. Την κατάργηση της δυνατότητας -περιορισμένης δυνατότητας- άσκησης του επαγγέλματος. Έπρεπε να μπουρνοποιοί στην άσκηση, όπως τόνισε ο Πρόεδρος, όχι όμως να υπάρξει αυτή η απόλυτη απαγόρευση. Απόλυτη απαγόρευση, η οποία -το τονίζω- αν δεν εξουδετερωθεί θα έχει ως αποτέλεσμα ότι μελλοντικά -επειδή ο νόμος είναι πολύ δύσκολο να βγει, αλλά πρέπει να βγει και να εισαγάγει έστω και σημαντικές εξαιρέσεις- το Κοινοβούλιο δεν θα αποτελεί ελκυστικό πεδίο για κανέναν πετυχημένο στον επαγγελματικό στίβο. Και τι θέλουμε στη Βουλή;

Ξαναλέω, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι ζούσαμε πρόσφατα πάνω στη Βουλή το νομοσχέδιο για την τεχνητή γονιμοποίηση και την υποβοήθηση της αναπαραγωγής. Και είπα στον Υπουργό -και το ξανατονίζω εδώ- ότι αν δεν υπήρχαν συνάδελφοι από τον ιατρικό ή το νομικό κόσμο που να έχουν ασκήσει το επάγγελμά τους, που να έχουν την εμπειρία την κοινωνική, τι είδους κριτική θα μπορούσαν να κάνουν σε τέτοια νομοσχέδια; Πώς είναι δυνατόν ο Βουλευτής, ο οποίος δεν έχει ιδέα από την κοινωνική ζωή και δεν έχει την τριβή εκείνη που πρέπει να έχει μέσα και έξω από την Βουλή, να μπορέσει να επιτελέσει τα καθήκοντά του; Εκτός αν θέλουμε Βουλευτές οι οποίοι απλώς έρχονται εδώ για να επικυρώσουν τις επιλογές της εκάστοτε εκτελεστικής εξουσίας. Εκτός αν θέλουμε Βουλευτές σιωπηλούς. Εκτός αν θέλουμε Βουλευτές οι οποίοι δημιουργούνται μέσα στους δοκιμαστικούς σωλήνες είτε της διαπλοκής είτε, ενδεχομένως, και των συγκεκριμένων πολιτικών οικογενειών. Δεν νομίζω όμως ότι αυτό είναι το αγαθό της δημοκρατίας, το οποίο όλοι οραματιζόμαστε.

Γι' αυτό, -το ξαναλέω- επειδή η λύση που πρότεινε ο κ. Σκυλλάκος δεν είναι εφικτή θεσμικά, προτείνω το αρμόδιο Υπουργείο το συντομότερο δυνατόν να φέρει τις εξαιρέσεις και

να είναι γενναίες οι εξαιρέσεις.

Τελειώνω με ένα θέμα που το θεωρώ μεγάλο: Το κανάλι της Βουλής. Πολλοί συνάδελφοι το έθεσαν από την αρχή. Θυμάμαι -και νομίζω ότι του το οφείλουμε αυτό το πράγμα- να το έχει θέσει για πρώτη φορά ένας από τους παλιότερους εδώ, από τους Νέστορες του Κοινοβουλίου, ο κ. Γιάννης Κεφαλογιάννης. Θεωρώ κι εγώ ότι το Κοινοβούλιο και ο ρόλος του Βουλευτή θα αναβαθμιστούν, εφόσον λειτουργήσει αναλογικό κανάλι της Βουλής. Διότι πρέπει να ξέρετε ότι όταν λειτουργεί αναλογικό κανάλι και ραδιόφωνο, το οποίο δείχνει όλες τις εργασίες της Βουλής, από εκεί και πέρα ο Ελληνικός Λαός μπορεί, παρακολουθώντας, να κρίνει τον Βουλευτή του. Ο δε Βουλευτής του μπορεί να εμφανίσει προς τα έξω το έργο του, χωρίς να εξαρτάται από την επιλογή του καναλιού ή του δημοσιογράφου. Γιατί σήμερα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ο κάθε Βουλευτής εξαρτάται πολλές φορές από το πόσο αρεστός είναι σε συγκεκριμένα κανάλια, σε συγκεκριμένους δημοσιογράφους.

Με συγκίνησε δε θεωρώ ότι πρέπει όλοι να αναλογιστούμε και κάτι άλλο. Δεν μπορεί ο Βουλευτής, ιδίως της επαρχίας, να γίνεται γνωστός, όπως στην περίπτωση του αιμιοήστου συναδέλφου μας Τσετινέ, πέφτοντας νεκρός από αυτό εδώ το βήμα. Δεν μπορεί! Πρέπει να υπάρξει κανάλι, να δείξει το έργο του Βουλευτή σε όλη του την έκταση. Και αυτό η ΕΡΤ, θέλει δεν θέλει, θα το δώσει. Μια συχνότητα την δικαιούται ο Ελληνικός Λαός και οι εκπρόσωποί του, αν θέλουμε να αναβαθμίσουμε το Κοινοβούλιο, αν θέλουμε να δώσουμε στους Βουλευτές την δυνατότητα να επιτελέσουν την αποστολή τους, αν θέλουμε να δώσουμε στον Ελληνικό Λαό τη δυνατότητα και να αξιολογήσει τους εκπροσώπους του και, βεβαίως, από εκεί και πέρα να αναδείξει μέσα ακριβώς από το Κοινοβούλιο εκείνους τους οποίους πρέπει να ξαναεμπιστευτεί στο μέλλον. Νομίζω ότι πρέπει όλοι μαζί, με αίσθημα ευθύνης, να ψηφίσουμε τον Προϋπολογισμό και τον Απολογισμό και να υπερασπισθούμε τις αρχές και τις αξίες του κοινοβουλευτισμού, με θάρρος προς τα έξω, αναγνωρίζοντας ταυτόχρονα και τα λάθη που ενδεχομένως έχουν γίνει.

Θα ήταν άδικο -και τελειώνω κυρίες Πρόεδρε- εάν δεν επαναλάμβανα κι εγώ ότι είναι μεγάλη η συμβολή του Προέδρου, του κ. Κακλαμάνη, και στην υποδομή του Βουλευτή και βεβαίως στην υποδομή του Κοινοβουλίου. Στην υποδομή του Βουλευτή γιατί του έδωσε ιδίως τη δυνατότητα με τα γραφεία και τα θέματα υλικοτεχνικής υποδομής να κάνει καλύτερα τη δουλειά του. Και στο Κοινοβούλιο, γιατί το αναβαθμίζει με τρόπο που ταιριάζει στην παράδοση των Ελλήνων. Θυμηθείτε, κύριοι συνάδελφοι, ότι η Δημοκρατία στην Ελλάδα λειτουργήσε σωστά και η ζωή πήγαινε καλά τότε; Όταν η Ελλάδα είχε σημαντικά, λαμπρά δημόσια κτίρια και ταπεινές κατοικίες ιδιωτών. Φοβάμαι ότι όταν δούμε το αντίστροφο, -και δεν είμαστε μακριά από το να δούμε το αντίστροφο- τότε είναι η ίδια η Δημοκρατία η οποία έχει πρόβλημα. Και αυτό το πρόβλημα αναδεικνύει η ύπαρξη ταπεινών οικημάτων που στεγάζουν τους θεσμούς και λαμπρών οικημάτων που στεγάζουν ιδιώτες. Γι' αυτό και θέλω να τονίσω τη συμβολή του Προέδρου και μ' αυτήν ακριβώς την αποστολή να τελειώσω την ομιλία μου, επαναλαμβάνοντας ότι ψηφίζουμε τον Προϋπολογισμό και τον Απολογισμό της Βουλής.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Ακριβάκης έχει το λόγο.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΚΡΙΒΑΚΗΣ: Κυρίες Πρόεδρε, ασφαλώς δεν είναι στις προθέσεις μου να χαλάσω αυτό το κλίμα της ομοψυχίας, το οποίο αναμφισβήτητα κυριαρχεί σ' αυτήν την Αίθουσα από την αρχή της συνεδρίασης.

Όμως θα πρέπει να κάνω κάποια διαπίστωση. Η διαπίστωσή μου, λοιπόν, είναι ότι αυτές οι συνεδριάσεις της Βουλής, που μιλάμε για τον Απολογισμό του προηγούμενου έτους και τον Προϋπολογισμό του 2003, έχουν προσλάβει -θα έλεγα- έναν επιτελικό χαρακτήρα, διότι συνήθως η εικόνα είναι η ίδια.

Τα τελευταία χρόνια, όσες φορές έχω συμμετάσχει σ' αυτήν τη συζήτηση μιλούν κυρίως οι ίδιοι συνάδελφοι και εν πολλοίς

όλοι λέμε τα ίδια πράγματα. Ο κ. Παυλόπουλος μίλησε και πέρυσι, εγώ, ο κ. Νεράντζης ήταν και πέρυσι εισηγητής του Προϋπολογισμού. Μόνο το ΠΑΣΟΚ φέτος έκανε κάποια μικρή επανάσταση και ο επί πενταετία συνεχώς εισηγητής, ο κ. Γιαννακόπουλος, δεν ήταν εισηγητής αυτήν τη φορά, αλλά ήταν ο κ. Μακρυπίδης.

Όλοι μας λέμε τα ίδια πράγματα. Αρχίζουμε, κύριε Πρόεδρε, με εγκώμια προς το πρόσωπό σας –που τα αξίζετε αναμφισβήτητα- εγκώμια προς το προσωπικό της Βουλής για την προσφορά του, για την εργατικότητα του, για την ευγένειά του κλπ. Αναφερόμαστε, παραδείγματος χάρη, στο γκαράζ και σε διάφορα άλλα, για να καταλήξουμε τελικώς στα συντεχνιακά –ας μου επιτραπεί η έκφραση- προβλήματα που μας απασχολούν.

Όμως, κύριε Πρόεδρε, σ' αυτό που μας δίνεται η ευκαιρία –επειδή σήμερα συζητάμε για τον Προϋπολογισμό- να αναφερθούμε, δηλαδή στο κύρος του Κοινοβουλίου και του Βουλευτή, δεν λέμε πολλά πράγματα. Τι φταίει για το γεγονός ότι και το Κοινοβούλιο αλλά και ο Βουλευτής έχουν αυτήν την άσχημη εικόνα σήμερα στα μάτια του ελληνικού λαού; Πολλά έγιναν και για την υποδομή του Κοινοβουλίου, πάρα πολλά για την εξυπηρέτηση ημών των Βουλευτών στο έργο μας κλπ, όμως η εικόνα μας στα μάτια του ελληνικού λαού συνεχώς γίνεται και πιο άσχημη.

Κύριε Πρόεδρε, κατά την άποψή μου –χωρίς να μπαίνω σε λεπτομέρειες- γι' αυτό φταίνε τρεις παράγοντες:

Πρώτος παράγοντας είναι ότι κατά το Σύνταγμα έχουμε τη νομοθετική, την εκτελεστική και τη δικαστική εξουσία. Πρώτη είναι η νομοθετική. Όμως θα μου επιτρέψετε να πω ότι σήμερα μετά την προσθήκη και της τέταρτης εξουσίας των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης, πιστεύω ότι η νομοθετική εξουσία είναι ουραγός. Και λέω «ουραγός», διότι έχει καθυποταγεί στην εκτελεστική εξουσία.

Αφ' ης στιγμής η εκτελεστική εξουσία –η οποία εκτελεστική εξουσία, η σημερινή Κυβέρνηση, η αυριανή ή όποια άλλη- θεωρεί δεδομένο ότι η νομοθετική εξουσία θα κάνει αυτό που της ζητά η εκτελεστική εξουσία, όπως και να 'χει το πράγμα, και το Κοινοβούλιο έχει χάσει το ρόλο του κι εμείς σαν Βουλευτές, σαν άτομα έχουμε αποψιλωθεί από κάθε κύρος. Ένας, λοιπόν, παράγοντας είναι αυτός.

Ένας δεύτερος παράγοντας, κύριε Πρόεδρε, πιστεύω ότι δημιουργήθηκε μετά τη Μεταπολίτευση. Υπήρξε μια αφύσικη αύξηση της δύναμης των κομμάτων. Όσο αυξάνεται η κοιμματική δύναμη, τόσο μειώνεται το κύρος του Βουλευτή.

Αφ' ης στιγμής ο Βουλευτής δεν έχει τη δυνατότητα να εκφράσει ελεύθερα την άποψή του μέσα στο χώρο εδώ του Κοινοβουλίου και κινδυνεύει ανά πάσα στιγμή να παρεξηγηθεί από το κόμμα, στο οποίο ανήκει, και να θεωρηθεί προδότης του κόμματός του, εάν χειροκροτήσει μια άποψη που εξέφρασε –ας πούμε- ένας συνάδελφος της Νέας Δημοκρατίας ή το αντίστροφο, αυτή η κοιμματική πειθαρχία, η συγγνή κοιμματική πειθαρχία, κύριε Πρόεδρε, θα μου επιτρέψετε να πω ότι αποξενώνει το Βουλευτή από κάθε κύρος.

Αυτό περνάει στον κόσμο, περνάει στο λαό. Το βλέπει ο κόσμος. Δεν μας τιμά αυτή η νοούμενη «κοιμματική πειθαρχία». Μπορεί να είμαστε νομιμόφρονες, στο κόμμα μας να πειθαρχούμε, να παίρνουμε τα εύσημα από τα κοιμματικά όργανα, αλλά στα μάτια του λαού ξεπέφτουμε.

Το τρίτο θέμα, κύριε Πρόεδρε, που νομίζω ότι θίγει το κύρος του Βουλευτή, είναι κάποια προβλήματα που εμείς οι ίδιοι θέλαμε, αν θέλετε, έχουμε δημιουργήσει. Είμαι έτοιμος να δεχθώ, κύριε Πρόεδρε, αυτό που είπατε για τη διαγραφή των προστίμων. Ότι ήταν λάθος αυτός ο νόμος που έγινε την τελευταία στιγμή και τον ψηφίσαμε, αν δεν κάνω λάθος, όλοι ομόφωνα. Το ότι ψηφίσαμε ένα νόμο, όπως είπατε εσείς «για τα σκουπίδια», αυτό εκθέτει εμάς τους ίδιους. Βεβαίως έχει το συνακόλουθο ότι μετά, διαπιστώνοντας ότι ο νόμος αυτός ήταν κακός και ατελέσφορος, εμείς οι ίδιοι έπρεπε να τον ακυρώσουμε. Κι όμως στον ελληνικό λαό τα πράγματα ήταν δύσκολο να περάσουν, βοηθούντων βεβαίως και των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης με τη συλλογιστική τη δική σας. Πέρασαν

αντίθετα, ότι ήλθαμε οι ίδιοι και σβήσαμε τα πρόστιμα τα δικά μας διότι, κακά τα ψέματα, θα πρέπει να ομολογήσουμε ότι δεν έχουμε συμμάχους τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Και εγώ αν για κάτι, κύριε Πρόεδρε, θέλω να πω καλή κουβέντα για σας –υπερβολή αυτό, να κάνω εγκώμιο- είναι γιατί είστε ο μόνος που ορθώσατε το ανάστημά σας απέναντι και στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης για να προασπίσετε το κύρος του Κοινοβουλίου και των Βουλευτών και σαν σύνολο, αλλά και σε κάποιες μεμονωμένες περιπτώσεις. Αυτό για μένα είναι η μεγαλύτερη προσφορά που έχετε εσείς προσωπικά στο κεφάλαιο της αναβάθμισης του ρόλου του Κοινοβουλίου και του κύρους του Βουλευτή.

Τώρα όμως, τι μέλλει γενέσθαι, τι θα πρέπει να κάνουμε διότι, εντάξει, οι διαπιστώσεις είναι διαπιστώσεις.

Κύριε Πρόεδρε, έχετε καταβάλει βεβαίως τεράστιες προσπάθειες –όλες οι πτέρυγες σας ανεγνώρισαν και σας απέδωσαν τα εύσημα- σε πολλούς τομείς, αναμφισβήτητα. Όμως εσείς θα πρέπει να παίξετε το ρόλο σας για να αναβαθμιστεί πραγματικά το Κοινοβούλιο και ο Βουλευτής. Εσείς μόνο μπορείτε να παίξετε αυτόν το ρόλο. Εσείς πρέπει να πάρετε κάποιες πρωτοβουλίες, κύριε Πρόεδρε, κατά την άποψή μου. Να απευθυνθείτε εσείς στους Αρχηγούς των κομμάτων και να τους ζητήσετε να καταστήσουν κέντρο της πολιτικής ζωής του τόπου και πάλι το ελληνικό Κοινοβούλιο.

Το ελληνικό Κοινοβούλιο έχει πάψει να είναι το κέντρο της πολιτικής ζωής του τόπου, όπως ήταν πριν από τη Μεταπολίτευση. Ήταν τότε, τώρα δεν είναι. Αυτό μπορεί να το καταστήσουν, αν θέλουν, με τη δική σας προτροπή μόνον οι Αρχηγοί των κομμάτων με το να έρχονται, επί παραδείγματι, και να κάνουν τις όποιες ανακοινώσεις έχουν. Και δεν είναι μόνον ο Πρωθυπουργός, μπορεί και ο Αρχηγός της Αξιωματικής Αντιπολίτευσης να έλθει εδώ να κάνει τις όποιες ανακοινώσεις από του Βήματος αυτού, όπως και οι άλλοι βεβαίως Αρχηγοί των κομμάτων.

Κύριε Πρόεδρε, μπορείτε σ' ένα βαθμό με βοηθό σας όλους εμάς –πιστεύω ότι όλοι είμαστε σύμφωνοι σ' αυτό το πράγμα- να καταστήσετε πάλι κέντρο της πολιτικής ζωής του τόπου τη Βουλή.

Επανερχομαι στο θέμα που είπε περαίνοντας ο κ. Παυλόπουλος, το θέμα του καναλιού που και εγώ, όπως και άλλοι συνάδελφοι απ' όλες τις πτέρυγες έχουμε υποστηρίξει από χρόνια. Πρέπει αντί πάσης θυσίας, κύριε Πρόεδρε, να βρεθεί λύση για το κανάλι της Βουλής. Είχα πει στην Αίθουσα αυτή πριν από καιρό –μου φαίνεται όταν γινόταν η συνταγματική μεταρρύθμιση- ότι στο συνδρομητικό κανάλι NOVA, το οποίο μεταδίδει απευθείας τη Βουλή, οι μεταδόσεις των συνεδριάσεων της Βουλής είναι οι τέταρτες από άποψη ακροαματικότητας, όπως τα μετράνε αυτοί.

Αρέσει στον κόσμο, το βλέπει, έχει ενδιαφέρον, αλλά είναι συνδρομητικό το κανάλι αυτό. Ένα ελεύθερο κανάλι που θα μπορεί να βλέπει ο πολίτης όπως τα υπόλοιπα κανάλια θα έχει τεράστια θεαματικότητα. Και εν πάση περιπτώσει, κύριε Πρόεδρε, να το πω και αλλιώς: Θέλουμε να κτυπήσουμε και τα κενά έδρανα. Αυτός είναι ένας τρόπος. Και είναι ένας τρόπος να φύγουμε και από τα παράθυρα των τηλεοράσεων.

Είναι ανθρώπινο και λογικό ο κάθε Βουλευτής να επιδιώκει να βγει στην τηλεόραση και να πηγαίνει στα λεγόμενα αυτά παράθυρα –και συμφωνώ με την έκφραση που είπε ο κ. Μητσοτάκης, τα άθλια παράθυρα- και να κάθεται εκεί και να απολογείται στον όποιο δημοσιογράφο, να λοιδορείται, να προπηλακίζεται και να τον παρακαλάει να του δώσει τριάντα δευτερόλεπτα να πει και αυτός μια κουβέντα και να του αφαιρεί και το λόγο και να τον καταργεί επ' ονόματι κάποιου άλλου. Είναι μια ευκαιρία, κύριε Πρόεδρε, μ' αυτό το κανάλι –αν θέλετε να το πω έτσι- να κτυπηθούν και αυτά τα παράθυρα. Διότι όταν το κανάλι αυτό θα μεταδίδει τις συνεδριάσεις της Βουλής και θα τις βλέπει ελεύθερα ο κόσμος τότε θα μπορώ εγώ να μιλήσω να λέω τις απόψεις μου και να τις ακούν στην περιφέρειά μου γιατί θα εμφανίζομαι στην τηλεόραση. Φέρνω σαν παράδειγμα τον εαυτό μου και δεν μιλάω για όλους. Και αν θέλετε, θα ειδοποιώ κιόλας τον κόσμο και θα λέω κοιτάξτε, θα μιλήσω

σήμερα. Απλά πράγματα.

Έτσι και το φαινόμενο των κενών εδρών σε ένα βαθμό –δεν λέω απόλυτο- θα λυθεί και εν πάσει περιπτώσει και ο Βουλευτής θα εμφανίζεται σε μια τηλεόραση που του αρμόζει που είναι σύμφωνη με τη δουλειά του και το λειτούργημά του. Έτσι, θα πάψει να συνωστίζεται και να συμφύρεται και να προπηλακίζεται όπως στα διάφορα παράθυρα από τους όποιους καλούς ή κακούς δημοσιογράφους.

Τελείωσα, κύριε Πρόεδρε, δεν θέλω να κάνω κατάχρηση. Θεώρησα σκόπιμο να πω αυτά τα πράγματα για να ξεφύγω από τα τετριμμένα.

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής κ. Παναγιώτης Σγουριδής έχει το λόγο.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΣΓΟΥΡΙΔΗΣ (Β' Αντιπρόεδρος της Βουλής) : Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι, συζητούμε σήμερα έναν Προϋπολογισμό, ο οποίος είναι λιτός, είναι συνετός και ο οποίος είναι διαφανής. Παράλληλα μ' αυτόν συζητούμε και έναν Απολογισμό των εξόδων της Βουλής που θα τον χαρακτηρίζα ως υπόδειγμα Απολογισμού. Γι' αυτό ακριβώς υπάρχει και αυτή η ομοθυμία από όλες τις πτέρυγες της Βουλής και ψηφίζουμε και τον Απολογισμό, αλλά και τον Προϋπολογισμό της Βουλής, όλοι χωρίς να υπάρχει καμία εξαίρεση.

Ο Προϋπολογισμός αυτός έχει και μια άλλη διάσταση. Έχει έναν αναπτυξιακό χαρακτήρα που δίνει βάρος στον πολιτισμό. Και είναι αλήθεια αυτό, κύριοι συνάδελφοι, ότι χρειάζεται να το κάνουμε, γιατί πράγματι έχουμε καλύψει ανάγκες πιεστικές, όπως τον υπόγειο χώρο στάθμευσης, που όχι μόνο εξυπηρετεί το Κοινοβούλιο, αλλά πραγματικά αναδεικνύει και την πλατεία Συντάγματος, τον Άγνωστο Στρατιώτη και δίνει και μια άλλη αίσθηση στον Εθνικό Κήπο.

Παράλληλα έχουμε αποκεντρώσει υπηρεσίες σε άλλα κτίρια. Έχουμε επίσης, την υλικοτεχνική υποδομή την οποία χρειαζόμαστε και τους εξοπλισμούς και όχι μόνο εμείς, αλλά και οι υπάλληλοι της Βουλής. Και θα ήθελα εδώ να αναφερθώ και να προσθέσω και εγώ τη δική μου φωνή σ' αυτό το οποίο είπε ο κ. Παυλόπουλος, ότι πράγματι στην εποχή της γνώσης - που η γνώση έχει υπερκεράσει το κεφάλαιο, είναι σήμερα το πρώτο στοιχείο μέσα από το οποίο μπορείτε να κάνετε την ανάπτυξη, την πρόοδο- είναι δυνατόν ο Βουλευτής να μην έχει αυτούς τους συνεργάτες που έχει;

Μας κατηγορούν επίσης ότι κάποτε είχαμε μικρή βουλευτική αποζημίωση και τώρα δεκαπλασιάστηκε, ότι δεν είχαμε κανένα συνεργάτη και τώρα έχουμε πέντε συνεργάτες ... Μα, είναι δυνατόν να επιτελέσουμε το καθήκον μας χωρίς να έχουμε όλο αυτό το δυναμικό που μας χρειάζεται ώστε να είμαστε απέναντι στην ψήφο του ελληνικού λαού συνεπείς;

Επίσης, εδόθησαν τα γραφεία και τελείωσαν οι πιεστικές ανάγκες. Διαισθάνομαι ότι ο Πρόεδρος της Βουλής, ο Απόστολος Κακλαμάνης -ο οποίος πράγματι είναι ο πρώτος και ο τελευταίος συντελεστής αυτής της προόδου που έχει επιτευχθεί στο ελληνικό Κοινοβούλιο- είναι το άλφα και το ωμέγα όλων των θεσμικών και υλικών αλλαγών που έχουν γίνει σ' αυτό το Κοινοβούλιο.

Υπαινίχθηκε, μάλιστα, ο κ. Κεδίκογλου -και πρόσθεσε τη δική του φωνή και ένας άλλος συνάδελφος- ότι κάποια στιγμή σ' ένα ίδρυμα της Βουλής ή κάποια λειτουργία της θα πρέπει να δοθεί το όνομα του Προέδρου της Βουλής, του Απόστολου Κακλαμάνη, γιατί είναι ένας μεταρρυθμιστής στο ελληνικό Κοινοβούλιο.

Μ' αυτόν τον Προϋπολογισμό, ο Πρόεδρος θέλει να προχωρήσουμε σε μία ανάδειξη και του κτηρίου του Κοινοβουλίου, μέσα από την ανάρτηση πινάκων ζωγραφικής, αλλά και δια της τοποθέτησης γλυπτών. Έχουμε το παράδειγμα των γλυπτών του Καπράλου στη ζωοφόρο του Περιστευλίου, για την οποία, όμως, πρέπει να ξέρετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι περνά όχι αβασάνιστα, καθώς υπάρχει μία καλλιτεχνική επιτροπή, η οποία πράγματι επιλέγει με πολλή προσοχή τα οποιαδήποτε έργα αγοράζει η Βουλή και τα κάνει κεφάλαιο του ελληνικού λαού. Είναι κεφάλαιο του ελληνικού λαού.

Κύριοι συνάδελφοι, μέσα από τις εκθέσεις της Βουλής και

μέσα από τη Βουλή των Εφήβων ανοίξαμε τις πόρτες της στους πολίτες, στη νεολαία. Μέσα από τις ομάδες φίλιας και μέσα από τις επιτροπές αναδείξαμε την κοινοβουλευτική διπλωματία. Συνδεθήκαμε με τον Απόδημο Ελληνισμό μέσα από την Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού. Έχουμε την Επιτροπή Αποτίμησης Τεχνολογίας, την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, δηλαδή με επιτροπές κάναμε τομές στον Κανονισμό της Βουλής.

Όμως, κύριοι συνάδελφοι, παρ' όλο που το Κοινοβούλιο έχει κάνει όλα αυτά σαν σύνολο, στις προτιμήσεις του ελληνικού λαού είμαστε «πάτος». Είναι ψέματα; Όχι! Αν δούμε ποιον πραγματικά εμπιστεύεται ο ελληνικός λαός, θα δούμε ότι εμπιστεύεται τις Ένοπλες Δυνάμεις, την Εκκλησία, την οικογένεια. Θα δούμε, όμως, ότι δεν εμπιστεύεται το Κοινοβούλιο. Γιατί; Τις πταίει;

Κάποιος θα μπορούσε εύκολα να πει ότι ο ελληνικός λαός μέσα στην καθημερινότητά του και την καθημερινή του αγανάκτηση για τα μικρά ζητήματα ψάχνει ένα σάκο του μποξ και αυτόν τον βρίσκει στο Κοινοβούλιο! Όμως, δεν είναι αυτή η εξήγηση. Η άποψή μου είναι ότι δεν είναι αυτό η εξήγηση ούτε πιστεύω ότι οι καναλάρχες είναι η αιτία. Οι καναλάρχες κάνουν τη δουλειά τους. Εμείς ελέγξαμε «πόθεν έσχες» σ' αυτούς; Μπήκαμε ποτέ να πούμε τι χρωστάνε; Δεν το κάναμε.

Είναι καιρός να το κάνουμε κάποια στιγμή. Κάποια στιγμή πρέπει να πούμε τι χρωστάνε. Μάλιστα, αυτά που χρωστάνε δεν είναι θέμα μόνο Κυβέρνησεως, κύριοι συνάδελφοι, γιατί σε ένα ή σε δύο κανάλια επέβαλε πρόστιμο η επιτροπή και βγήκαμε εμείς οι Βουλευτές να στηρίξουμε το κανάλι.

Κατά τη γνώμη μου, λοιπόν, φταίμε και εμείς. Θα πω, μάλιστα, ότι φταίμε σε τέσσερα σημεία: Ο λαϊκισμός μας. Ένα μικρό δείγμα λαϊκισμού το είδαμε λίγο πριν από τοποθέτηση κάποιου συναδέλφου. Το δεύτερο είναι το θέμα της κοιματικής πειθαρχίας. Κάποια στιγμή, όμως, φταίμε και εμείς οι ίδιοι, διότι αν καταψηφιστεί ένα νομοσχέδιο, θέτουμε θέμα εμπιστοσύνης στην Κυβέρνηση. Μπορεί να καταψηφιστούν πέντε ή δέκα διατάξεις. Συμβαίνει κάτι μ' αυτό; Μόνοι μας «τορπιλίζουμε» αυτό το οποίο μας δίνει ο ελληνικός λαός. Δηλαδή, μπορεί να μην ψηφιστούν σ' ένα νομοσχέδιο πέντε διατάξεις. Αυτό σημαίνει ότι η Κυβέρνηση δεν έχει την πλειοψηφία;

Το τρίτο σημείο είναι ότι τα μικρά και αποσοσματικά που βγαίνουν διαστρεβλωμένα μέσα από το Κοινοβούλιο, μας χαλάνε την εικόνα. Στον προηγούμενο Προϋπολογισμό, τέτοια εποχή, το μεγάλο ζήτημα ήταν το θέμα της αντικαπιταλιστικής εκστρατείας. Σήμερα, είναι το leasing των αυτοκινήτων, το οποίο μάλιστα το συζητάμε. Κανονικά, δεν θα έπρεπε να το συζητάμε, γιατί το αυτοκίνητο είναι ένα εργαλείο για το Βουλευτή, προκειμένου αυτός να επιτελέσει το καθήκον του.

Τέλος είναι η στάση η δική μας, όσον αφορά τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης. Είμαστε άμισθοι υπάλληλοι των καναλιών και των παραθύρων. Άρα πρέπει και εμείς να δούμε πού ευθυνόμαστε. Θα πρέπει επίσης να θεωρούμε τα έδρανα της Βουλής και το Βήμα της Βουλής, ως τον καταλληλότερο τόπο για να πούμε την άποψή μας.

Κλείνοντας θέλω να συγχάρω το Γενικό Γραμματέα της Βουλής, ο οποίος πράγματι δουλεύει αθόρυβα, όπως και τους υπαλλήλους οι οποίοι είναι συνεργάτες στη Βουλή.

Εγώ ψηφίζω τον Προϋπολογισμό γιατί θεωρώ, όπως είπα και προηγουμένως, ότι είναι συνετός και λειτουργικός.

(Χειροκροτήματα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Ματζαπετάκης έχει το λόγο.

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΜΑΤΖΑΠΕΤΑΚΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, από την άμεση εμπειρία μου από το 1989, αλλά και την έμμεση παλαιότερα στη δεκαετία του '60, έχω τη δυνατότητα να κρίνω, αλλά κυρίως να συγκρίνω. Γι' αυτό ακριβώς θα ζητήσω να με συγχωρήσει ο κ. Ακριβάκης, γιατί θα επαναλάβω και πάλι ορισμένα πράγματα που ακούστηκαν απ' όλους, αλλά είμαι υποχρεωμένος να τα ξαναπώ.

Η εξέλιξη η οποία υπάρχει στο Κοινοβούλιο είναι άκρως ικανοποιητική, για να μην πω εντυπωσιακή. Θα πω για το υπόγειο γκαράζ. Είναι γεγονός, όλοι το έχουν προβάλει και είμαι υπο-

χρεωμένος να το πω και εγώ. Επίσης θα πω για τα γραφεία των Βουλευτών, που ελπίζω ότι μέχρι το τέλος του χρόνου ή αρχές του επομένου θα πρέπει να δοθούν και στους υπόλοιπους, όταν τελειώσει το κτίριο της Μητροπόλεως. Ακόμη θα πω για την υλικοτεχνική υποδομή με την οποία έχουμε εξοπλιστεί όλοι οι συνάδελφοι και για τους συνεργάτες.

Για όλα αυτά, λοιπόν, εγώ σας συγχαίρω. Αλλά σας συγχαίρω πιο πολύ γι' αυτήν τη στάση την οποία επιδεικνύεται πάντοτε, επιδειξάτε και σήμερα στην τοποθέτησή σας –εκεί αφιερώσατε την περισσότερη ώρα– έναντι της λαϊκιστικής ισοπέδωσης των Βουλευτών που επιχειρούν ορισμένοι.

Επιτύχατε τα πολλά και τα μεγάλα και έτσι είχατε τη δυνατότητα και το δικαίωμα να ασχοληθείτε και με τα μικρότερα. Έγιναν διάφορα πράγματα εδώ, όπως η φραγή των κινητών τηλεφώνων στην Αίθουσα. Θυμόμαστε παλαιότερα τι γινόταν με τις συνεχείς κλήσεις. Ηρεμήσαμε και μπορούμε να κάνουμε τη δουλειά μας άνετα. Ακόμη μπορούμε, όσοι δεν καπνίζουμε, να βρισκόμαστε σε αίθουσες και να συνεδριάζουμε. Αντί να αναγκάζομαστε εμείς να βγαίνουμε έξω, βγαίνουν οι καπνιστές. Υπάρχουν και κάποια άλλα που όλα παίζουν το ρόλο τους. Έχουν γίνει πολλά και πιστεύω ότι θα μπορούσαν να γίνουν περισσότερα.

Θα επικεντρώσω σε ορισμένα άλλα θέματα, στα οποία δεν αναφέρθηκαν οι περισσότεροι συνάδελφοι, την τοποθέτησή μου.

Είναι το θέμα της κοινοβουλευτικής διπλωματίας. Η κοινοβουλευτική διπλωματία φέρνει άριστα αποτελέσματα και όσοι βρισκόμαστε καμιά φορά στο εξωτερικό, πραγματικά αποδεικνύεται ότι γυρίζουμε με θαυμάσιες εντυπώσεις, γιατί η σχέση μεταξύ των Κοινοβουλίων φέρνει κοντύτερα και τα Κοινοβούλια και τους λαούς.

Επίσης νομίζω ότι πρέπει να αναπτυχθεί και να αξιοποιηθεί ακόμη περισσότερο ο θεσμός των ομάδων φιλίας. Βέβαια γνωρίζω ότι σε ορισμένες περιπτώσεις το ελληνικό Κοινοβούλιο υπερτερεί άλλων Κοινοβουλίων. Είμαι πρόεδρος στην Επιτροπή Ελληνοδανικής Φιλίας. Οι Δανοί δεν έχουν ελληνοδανική φιλία. Έχουν ευρωπαϊκή φιλία. Εκεί υπερτερούμε, αλλά νομίζω ότι έχουμε ακόμη πολλά περιθώρια για να αναπτυχθούμε ως προς αυτό το θέμα.

Ένας άλλος τομέας που νομίζω ότι πρέπει να αναπτυχθεί είναι οι σχέσεις μας με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Εδώ θα μείνω λιγάκι, γιατί αυτό δεν αναπτύχθηκε από κανέναν συνάδελφο. Δεν ξέρω αν και άλλοι συνάδελφοι, εκτός εμού, δεν έχουν πάει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Εμένα τουλάχιστον δεν μου δόθηκε ποτέ η ευκαιρία να πάω στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Σε ποια περίοδο μάλιστα; Όταν έχουν εξελιχθεί έτσι τα πράγματα που πολύ σημαντικές αποφάσεις πια λαμβάνονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Θα έπρεπε να υπάρξει κάποια σύνδεση των δυο Κοινοβουλίων και η δυνατότητα των Ελλήνων Βουλευτών να έχουν μια ιδιαίτερη γνώση και συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Ένας άλλος μεγάλος τομέας, ο οποίος βρίσκεται σε ανάπτυξη, είναι η Διακοινοβουλευτική Επιτροπή. Τελευταίως, έχει εντοπιστεί ένας πολύ μεγάλος αριθμός Ελλήνων Βουλευτών, που εκλέγονται σε ξένες χώρες. Αυτοί αποτελούν την ομάδα της Διακοινοβουλευτικής Επιτροπής. Ο κ. Σγουρίδης μάλιστα έχει αναλάβει ιδιαίτερη ευθύνη πάνω σε αυτό. Έχουν εντοπιστεί πάνω από εκατόν πενήντα Βουλευτές σε όλον τον κόσμο και ελπίζω ότι αυτός ο αριθμός θα μεγαλώσει ή και ότι θα ενθαρρύνουμε μερικούς στα ξένα κράτη, στα οποία πηγαίνουμε, να λαμβάνουν μέρος στην πολιτική και έτσι να αποτελέσουν ένα άλλο κοινοβούλιο, ένα μοχλό πίεσης, να γίνουν πρεσβευτές μας κατά τον καλύτερο τρόπο μέσα από τα κοινοβούλια τους.

Γι' αυτό, όμως, χρειάζεται μία ιδιαίτερη φροντίδα. Δεν υπάρχει ένα γραφείο, δεν υπάρχει κυρίως μία γραμματεία, που να στηρίζει αυτήν την προσπάθεια. Καλόπιστα θα πρότεινα αυτό το κενό να καλυφθεί.

Υπάρχουν και άλλα μικρότερα θέματα, που όμως επειδή συζητάμε τον Προϋπολογισμό, θα πρέπει να λεχθούν. Υπάρχει το θέμα του κινητού τηλεφώνου. Ελέχθη για τα αυτοκίνητα ότι

από ταγματάρχη και πάνω, από γενικούς διευθυντές ή από διευθυντές τραπεζών όλοι έχουν το αυτοκίνητό τους. Επίσης, δεν υπάρχει ούτε ένας από τους δημάρχους, τους αντιδημάρχους κλπ., που να μην έχει το κινητό του τηλεφώνου.

Επίσης, είδα ότι μέσα στη Βουλή υπάρχει μία αρκετά σοβαρή δαπάνη –νομίζω στον κωδικό 826– για κινητά τηλέφωνα, που δικαιολογούνται από διάφορες υπηρεσίες της Βουλής. Οι Βουλευτές δεν έχουν κινητό τηλέφωνο. Πολλές φορές, όταν πηγαίνουμε στο εξωτερικό, δανειζόμαστε καμιά φορά το τηλέφωνο του υπαλλήλου της Βουλής, που μας συνοδεύει, για να πάρουμε τηλέφωνο. Θα έλεγα, λοιπόν, ότι και αυτό θα πρέπει να αντιμετωπιστεί.

Θα μείνω για λίγο στο θέμα που αφορά τη διαπίστωση, που πολλοί έκαναν, σχετικά με τη συνταγματική αυτοδέσμευσή μας για το ασυμβίβαστο. Είναι ένα στοιχείο, το οποίο βεβαίως έχει τις οικονομικές του επιπτώσεις σε όσους αύριο, μεθαύριο θα αναγκαστούμε να σταματήσουμε τη δουλειά μας. Κυρίως όμως, όπως είπε ο κ. Παυλόπουλος προηγουμένως, θα είναι η αφορμή πολλοί από τους αξιόλογους, σεβαστούς πολίτες μιας κοινωνίας να απέχουν από την πολιτική. Αυτό είναι κάτι, το οποίο πρέπει να το προσέξουμε.

Ο χρόνος με περιορίζει και γι' αυτό θα ήθελα τελειώνοντας, αφού ευχαριστήσω θερμότατα όσους εργάζονται στη Βουλή, τους αξίζει ένα μεγάλο «ευχαριστώ», να δηλώσω και εγώ ότι υπερηφίζω και τον Απολογισμό και τον Προϋπολογισμό.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑ.ΣΟ.Κ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Βλαχόπουλος έχει το λόγο.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ : Κύριε Πρόεδρε, αισθάνομαι την ανάγκη να υπογραμμίσω με απόλυτο τρόπο την παρρησία, με την οποία και στη σημερινή σας ομιλία αναφερθήκατε στο ρόλο των Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης. Είναι ένας ρόλος, που όλοι τον γνωρίζουμε σε σχέση με τη λειτουργία του Κοινοβουλίου, σε σχέση με τη λειτουργία της δημοκρατίας. Επίσης, θα έλεγα ότι πράγματι ορθώνετε το ανάστημά σας, όπως είπε και ο κ. Ακριβάκης, όταν χρειάζεται, για να στηρίξετε και το ρόλο του Βουλευτή και το έργο του, αλλά και το ρόλο και το έργο του Κοινοβουλίου. Είναι κάτι από το οποίο απουσιάζουν οι Αρχηγοί όλων των κομμάτων και θα έλεγα πολλές φορές ότι απουσιάζουν και τα κορυφαία στελέχη των κομμάτων, που έχουν τη δυνατότητα της παρουσίας στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, ώστε να βγουν να στηρίξουν και τις θέσεις του Κοινοβουλίου και αυτό που αφορά τους Βουλευτές.

Ειπώθηκε –και έτσι είναι– ότι στην εξέλιξη των τελευταίων δέκα, δεκαπέντε ετών οι τρεις εξουσίες, η εκτελεστική, η κοινοβουλευτική –το Κοινοβούλιο δηλαδή– και η δικαστική συμπληρώθηκαν και από την τέταρτη εξουσία που είναι τα ΜΜΕ, ο Τύπος. Θα έλεγα εγώ ότι υπάρχει και μία πέμπτη εξουσία, που είναι οικονομική, η οποία επηρεάζει πάρα πολύ τη λειτουργία των τριών εξουσιών, που υπάρχουν στο κοινοβουλευτικό μας σύστημα. Δυστυχώς, το κέντρο βάρους μετατοπίζεται από τις τρεις εξουσίες προς τις εξουσίες, που ανέφερα ως τελευταίες, την τέταρτη και την πέμπτη, οι οποίες, όπως φαίνεται, πάνε να γίνουν πρώτες.

Αυτό ακριβώς μας επιβάλλει σαν χρέος να μπορέσουμε εμείς να στηρίξουμε τη λειτουργία του Κοινοβουλίου, έτσι ώστε πράγματι να παίρνονται οι αποφάσεις εδώ μέσα ανεπηρέαστα και όχι αποφάσεις που επιβάλλονται ή τέλος πάντων που προωθούνται απ' αυτά τα μέσα.

Ο Προϋπολογισμός, κύριε Πρόεδρε. Ο Προϋπολογισμός σίγουρα έχει σαν στόχο να στηρίξει και να υποστηρίξει τη λειτουργία του Κοινοβουλίου. Εμείς θέλουμε την καλή λειτουργία του Κοινοβουλίου. Ποιοι, όμως, είναι οι παράγοντες οι οποίοι επηρεάζουν και συμβάλλουν στην καλή λειτουργία του Κοινοβουλίου; Για μένα ο πρώτος και σημαντικός παράγων είναι ο ίδιος ο Βουλευτής. Δεύτερος παράγων είναι ο Κανονισμός της Βουλής. Τρίτος παράγων είναι οι υποδομές, οι οποίες βοηθούν στη λειτουργία του Κοινοβουλίου και θα ανέφερα και έναν άλλον παράγοντα, ο οποίος συμβάλλει με έναν άλλο τρόπο στην καλύτερη λειτουργία, που είναι η προβολή του

έργου του Κοινοβουλίου, αλλά και του κάθε Βουλευτού εδώ μέσα.

Θα ξεκινούσα από τον τελευταίο παράγοντα, την προβολή δηλαδή. Θα έλεγα ότι η προβολή του έργου εξυπηρετεί δύο κυρίως σημαντικούς στόχους. Ο ένας στόχος είναι η ενημέρωση των πολιτών. Δεν γνωρίζουν οι πολίτες τι νόμους ψηφίζουμε. Είναι νόμοι που αφορούν τη ζωή τους, την εκπαίδευση, την παιδεία, την ανάπτυξη, την υγεία, το περιβάλλον. Εδώ μέσα ψηφίζονται, αλλά δεν τους γνωρίζουν, διότι δεν προβάλλονται ούτε από τα μέσα ενημέρωσης στο βαθμό που πρέπει ούτε από τις εφημερίδες.

Ο δεύτερος στόχος είναι να μπορέσει ο Βουλευτής να αναδείξει και να προβάλλει τη δική του παρουσία, τη δουλειά που γίνεται, την προσπάθεια εδώ μέσα και για τη νομοθετική δουλειά που γίνεται, αλλά και για την προβολή των θεμάτων της περιφέρειάς του, που έχουν σχέση με την ανάπτυξη, με τις υποδομές στο νομό κ.ο.κ. Και αυτό, κύριε Πρόεδρε, μπορεί να γίνει αφού θα αξιοποιήσουμε το άρθρο 15 του Συντάγματος, που λέει ότι τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης πρέπει να προβάλλουν το έργο της Βουλής. Νομίζω ότι έγινε αρκετός λόγος για το κανάλι της Βουλής. Θα ήθελα κι εγώ να σας πληροφορήσω ότι οι πολίτες βλέπουν και παρακολουθούν. Το θέλουν, τους αρέσει το κανάλι. Μας λένε «σας είδαμε, ακούσαμε τι ψηφίσατε». Αυτό σημαίνει ότι βλέπουν εκπομπές ή αυτό το κανάλι. Θα πρέπει, λοιπόν, να αξιοποιήσουμε αυτήν τη δυνατότητα. Δεν καταλαβαίνω, για μία περιουσία του ελληνικού λαού, όπως είναι οι συχνότητες, να λέμε εμείς -που διαχειριστήκαμε και το αποφασίσαμε να δώσουμε τις συχνότητες στους επιχειρηματίες- ότι δεν έμεινε για μας τίποτα. Όπως είπατε, μπορούμε να βρούμε μία συχνότητα, διότι είναι περιουσία του ελληνικού λαού.

Θα έλεγα ότι μέσω του έντυπου Τύπου, των κυριακάτικων εφημερίδων -δεν λέω κάθε ημέρα, είχα κάνει μία πρόταση πριν από τρία, τέσσερα χρόνια, που τη συζητήσαμε, αν θυμάστε και μετά- θα μπορούσε να υπάρχει μία στήλη που να λέει «Βουλή και πολίτης». Έτσι την είχα ονομάσει τότε και την εφαρμόζω στις επαρχιακές εφημερίδες τις δικές μας. Διακόσιες, τριακόσιες σελίδες έχουν οι εφημερίδες, «κίτρινες», «πράσινες», «κόκκινες», «ροζ». Μία σελίδα δεν μπορεί να υπάρχει που να λέει «Βουλή και πολίτης»; Κι εκεί μέσα, με τη δική σας συμβολή, αλλά φυσικά και των υπηρεσιών, να προβάλλεται εκλαϊκευμένα ακριβώς αυτό που ψηφίζουμε κάθε εβδομάδα. Κι αν χρειάζεται, κύριε Πρόεδρε, να την πληρώνουμε σαν Βουλή. Αλλά πρέπει να την απαιτήσουμε, διότι δεν είναι τίποτε μία σελίδα που θα δίνει τη δυνατότητα στους πολίτες να ενημερώνονται. «Βουλή», λοιπόν, «και πολίτης» για τις εφημερίδες, όπως ανέφερα κάποτε, πριν τρία, τέσσερα χρόνια.

Επίσης, είναι πάρα πολύ σημαντικές οι εκδόσεις που γίνονται από τη Βουλή. Και επειδή είμαι στην Επιτροπή Απόδημου Ελληνισμού και είχα ευθύνη της ελληνόγλωσσης παιδείας στο εξωτερικό, επισκέφθηκα σχολεία, γυμνάσια και λύκεια και πολιτιστικά κέντρα. Είδα ότι απουσιάζουν απ' αυτά τα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή τα πολιτιστικά οι εκδόσεις της Βουλής. Κάνω μία πρόταση: Ας βρούμε πόσοι είναι οι αποδέκτες. Εκατό, εκατόν πενήντα; Πρόκειται για σημαντικές εκδόσεις, για τον Χαρίλαο Τρικούπη, το Βενιζέλο, το Ρήγα Φεραίο κ.α.. Να στέλνονται στους Έλληνες του εξωτερικού, οι οποίοι βεβαίως μας παρακολουθούν και πρέπει να έχουν αυτήν τη δυνατότητα.

Μία άλλη πρόταση, την οποία είχα κάνει σε μία άλλη συζήτηση εδώ, όταν μιλούσαμε για το πολιτικό χρήμα, είναι να μπορέσουμε, τουλάχιστον στα κρατικά κανάλια, επειδή λέμε ότι εμφανίζονται οι ίδιοι και οι ίδιοι στα κανάλια, να πούμε ότι για τα νομοσχέδια τα οποία ψηφίζονται τη συγκεκριμένη εβδομάδα, οι εισηγητές από τα κόμματα πρέπει να εμφανίζονται σε μία συζήτηση κάθε εβδομάδα στο κρατικό κανάλι. Στα κρατικά κανάλια βλέπουμε τους ίδιους και τους ίδιους, που μπορεί να μην έχουν καμία σχέση με το νόμο που ψηφίσαμε, αλλά αναφέρονται επί παντός επιστητού.

Δε λέω ότι δεν έχουν τη δυνατότητα, αλλά δεν έχουν τη

γνώση, διότι δεν ασχολήθηκαν. Οι εισηγητές, λοιπόν, απ' όλα τα κόμματα πρέπει κάθε εβδομάδα ή κάθε δεκαπέντε μέρες να συμμετέχουν τουλάχιστον σε μία αντίστοιχη συζήτηση στα κρατικά κανάλια.

Κύριε Πρόεδρε, είναι πολύ σημαντικό το έργο που έγινε για τις υποδομές και για τον εξοπλισμό με τη δική σας συμβολή για το κτίριο και για τα νέα γραφεία που μας δώσατε, φυσικά και με τη συμβολή των συνεργατών σας Αντιπροέδρων και των υπηρεσιών. Όλα αυτά είναι πολύ σημαντικά, βεβαίως τα επικροτούμε και νομίζω ότι θα συνεχιστούν.

Εγώ δεν μπαίνω σε συντεχνιακά αιτήματα, όμως θα ήθελα να μου δίνετε λίγο χρόνο για να πω κάτι για τον Κανονισμό της Βουλής, που οπωσδήποτε βελτιώθηκε. Θα πρέπει εκεί μέσα να βρούμε την ισορροπία εκείνη, έτσι ώστε η εκτελεστική εξουσία μαζί με τη νομοθετική να μπορούν να συνυπάρχουν, για να παράγεται ένα έργο που να είναι αποτέλεσμα της συμβολής όλων των Βουλευτών. Νομίζω ότι ο Κανονισμός εκεί στοχεύει.

Κύριε Πρόεδρε, υπάρχει και ένα άλλο θέμα που μπορεί να ρυθμιστεί με τον Κανονισμό της Βουλής. Μας δίνετε τη δυνατότητα κάποιων απουσιών. Ειπώθηκε από τον κ. Παυλόπουλο και ξέρετε κι εσείς πολύ καλά ότι κάθε εβδομάδα εμείς χάνουμε δύο μέρες για να πηγαινοερχόμαστε στη Βουλή, διότι τα αεροπλάνα δεν υπάρχουν όποτε τα θέλουμε. Χάνουμε δύο μέρες κάθε εβδομάδα για να έρθουμε από Κοζάνη ή από Θεσσαλονίκη μέσω Καστανιάς, με χιόνια, με ομίχλες. Θα πρέπει για μία εβδομάδα να μην ερχόμαστε καθόλου, για να μπορούμε να βλέπουμε και τον κόσμο. Τώρα δεν μπορούμε να τον βλέπουμε. Τα Σαββατοκύριακα είμαστε προσκεκλημένοι σε εκδηλώσεις, όχι σε πανηγύρια ή γάμους, αλλά σε ημερίδες κλπ. Δεν μπορούμε να δούμε τον κόσμο και λένε ότι απουσιάζουμε. Θέλουμε, αν είναι δυνατόν, για μία εβδομάδα να απουσιάζουμε από το Κοινοβούλιο.

Έρχομαι τώρα στον τελευταίο παράγοντα, που είναι ο Βουλευτής. Κύριε Πρόεδρε, από το 1993 που είμαι κι εγώ στο Κοινοβούλιο, παρακολουθήσαμε μία μεγάλη αλλαγή στο θέμα των θεσμών της δημοκρατίας. Είχαμε, παραδείγματος χάρη, το ν. 2190, που τον επικροτήσαμε, τον στηρίξαμε και τον στηρίζουμε και τώρα. Κύριε Πρόεδρε, ξέρετε ότι τον στηρίξαμε. Η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση είναι ένας νέος θεσμός που και αυτόν τον στηρίξαμε. Οι κατοπιστρίακοι δήμοι, η ενισχυμένη περιφέρεια..

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Κύριε Βλαχόπουλε, πρέπει να ολοκληρώσετε.

ΗΛΙΑΣ ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ : Τελειώνω, κύριε Πρόεδρε.

Όλοι αυτοί οι θεσμοί ήταν πράγματι απαραίτητοι για την εξέλιξη της δημοκρατίας και τους στηρίξαμε. Όμως, αυτοί οι θεσμοί δημιούργησαν ένα άλλο περιβάλλον. Από τότε, όμως, εμείς, σαν Κυβέρνηση και σαν Κοινοβούλιο, δεν είδαμε ποιος μπορεί να είναι ο ρόλος του Βουλευτή μέσα σ' αυτό το νέο περιβάλλον. Εμείς στις επαρχίες γνωρίζουμε πολύ καλά ποιος είναι ο ρόλος μας και ποια είναι η θέση μας στην ελληνική περιφέρεια και σε κάθε νομό.

Κύριε Πρόεδρε, θα πρέπει εδώ να πούμε ότι ο Βουλευτής πρέπει να είναι απερίσπαστος στο έργο του, δηλαδή να μην έχει στο μυαλό του πώς θα αντιμετωπίσει δημάρχους, νομάρχες και άλλους κομματικούς μηχανισμούς όχι μόνο στις εκλογές, αλλά και τώρα. Νομίζω ότι όλα αυτά πρέπει να τα δουν οι Αρχηγοί των κομμάτων, και πρέπει να τα δούμε κι εμείς ως Κοινοβούλιο με παρρησία. Δεν είναι μόνο τα τεχνικά μέσα, είναι αυτός καθ' αυτός ο ρόλος του Βουλευτή και νομίζω ότι πρέπει με αυτοκριτική να δούμε ποια είναι η δική μας συμπεριφορά, ποια είναι η ενεργός συμμετοχή μας εδώ μέσα και πώς μπορούμε να συμβάλουμε στη βελτίωση αυτών των ζητημάτων. Νομίζω ότι ο ρόλος του Βουλευτή είναι να λειτουργεί παιδευτικά, με το ύφος, με το ήθος, με τη σοβαρότητα που πρέπει, να τον διακρίνουν.

Μετά απ' όλα αυτά, θα ήθελα να πω ότι υπερψηφίζω τον Προϋπολογισμό και τον Απολογισμό της Βουλής.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα του ΠΑΣΟΚ)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Ο κ. Παυλίδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ : Κύριε Πρόεδρε, η κ. Μπενάκη μου ζήτησε να εκθέσω με λεπτομέρεια ορισμένες σκέψεις μου. Επειδή, όμως, είναι προχωρημένη η ώρα, θα προσπαθήσω να τις συμπυκνώσω. Αρχίζω αμέσως κατά μαθηματικό τρόπο.

Κύριε Πρόεδρε, όπως κάθε χρόνο που συζητούμε τα οικογενειακά μας, προτείνω τα εξής. Προτείνω να ασχοληθούν στο Κοινοβούλιο οι εν ενεργεία Βουλευτές με τους τώως Βουλευτές. Την ιδιότητα του τώως Βουλευτή δεν πρόκειται κανένας μας να τη γλιτώσει. Ακούστε κι εμένα που το έχω δοκιμάσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Αυτό πρέπει να το ευχόμαστε, διότι το αντίθετο σημαίνει ότι θα συμβεί κάτι απρόοπτο.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, η χώρα μας έχει πληθώρα τώως Βουλευτών. Κάποιοι μεταξύ αυτών είναι σημαντικές προσωπικότητες της χώρας μας.

Ποιους τους αναγνωρίζει κάτι; Έχουν στέγη; Έχουν παρουσία, έχουν συμμετοχή;

Προτείνω, λοιπόν, πρώτον, και για μία ακόμα φορά να γίνει σοβαρότερη απ' ό,τι μέχρι σήμερα προσπάθεια ώστε να αγοραστεί ή να ενοικιασθεί με κάποια σύμβαση μακράς διάρκειας το ιστορικό μεγάλο Δελγιοώρη, γωνία οδών Ακαδημίας και Κανάρη και να γίνει η εστία των τώως Βουλευτών, η εστία των Βουλευτών. Να είναι εξάρτημα του Κοινοβουλίου μας που το χρειάζεται.

Όλα τα Κοινοβούλια, κύριε Πρόεδρε, έχουν αίθουσες φιλοξενίας. Τα εστιατόρια των Κοινοβουλίων που πηγαίνουμε είναι τα λαμπρότερα εστιατόρια σε μία πρωτεύουσα. Φιλοξενούν προσωπικότητες. Τολμάτε εσείς να κάνετε κάτι παρόμοιο εδώ; Κινούμεθα από ταβέρνα σε ταβέρνα, και είναι δε και πολυέξοδες αυτές οι μετακινήσεις.

Δεύτερον, μεταφέρω αίτημα των τώως Βουλευτών. Το ειδικό λογιστήριο της Βουλής υπό τις πτέρυγές του να πάρει και τους τώως Βουλευτές. Κατ' αρχήν είναι μία αναγνώριση προς αυτούς. Δεύτερον, είναι μία διευκόλυνση και τρίτον, δεν κοστίζει. Και όσοι λέγουν ότι κοστίζει ας το συζητήσουμε και θα μεταβάλουν άποψη.

Τρίτον, κάποιος μίλησε περί κοινοβουλευτικής διπλωματίας. Οφείλω για μια ακόμα φορά να σας πω, κύριε Πρόεδρε, συγχαρητήρια και ευχαριστώ. Το Κοινοβούλιό μας τα τελευταία χρόνια ανεδείχθη. Μετέχουμε, έχουμε παρουσία, έχουμε εμφάνιση, έχουμε φωνή στα διεθνή fora. Και αυτό γιατί καταβάλατε, κύριε Πρόεδρε, μια προσπάθεια που μέχρι προ καιρού δεν είχε καταβληθεί.

Όμως διατρέχουμε κίνδυνο. Είμαστε ανασφάλιστοι, ενώ δεν είναι οι συνεργάτες μας οι οποίοι λειτουργούν μέσα σε κάποιο άλλο σύστημα. Φαντασθείτε συνάδελφο, όπως συνέβη προ ετών, στο εξωτερικό ευρισκόμενο εκτελούντα διατεταγμένη υπηρεσία κοινοβουλευτική ο οποίος παθαίνει κάτι. Πού θα πάει; Δεν υπάρχει ασφαλιστικός φορέας που να τον καλύπτει. Το θέτω θέμα αυτό.

Τέταρτον. Οι συντάξεις των Βουλευτών. Θα μιλήσουμε κάποτε στον κόσμο καθαρά, Πρόεδρέ μου, για τα θέματά μας, όπως μιλάτε εσείς εδώ συγκροτημένα. Μεθαύριο θα έλθει κάποιος νόμος, όπως προβλέπει το Σύνταγμα, περί του «ασυμβίβαστου» που είναι συνταγματική επιταγή. Την Πρωτοχρονιά του 2003, εάν δεν περάσει ο νόμος που προβλέπει το Σύνταγμα, ισχύει το απολύτως «ασυμβίβαστο». Επ' ευκαιρία αυτού του γεγονότος ας πούμε, με καθαρή κουβέντα, πώς ζουν τα μέλη του Κοινοβουλίου, ποιες είναι οι ανάγκες τους και ποιες είναι οι προοπτικές κάποια στιγμή που θα βγουν στη σύνταξη.

Σας ομιλεί Βουλευτής ο οποίος πήρε βιβλιário απορίας από το κράτος μετά από εικοσαετή κοινοβουλευτική θητεία. Διότι μη έχων συμπληρώσει το όριο ηλικίας δεν είχα δικαίωμα συντάξεως και ασφαλιστικής επομένως καλύψεως. Μετά από περιπέτειες έμαθα ότι το Υπουργείο Πρόνοιας είχε προβλέψει και χορηγούσε βιβλιário απορίας. Το πήρα λοιπόν και εγώ, το παρέδωσα στον Πρόεδρο της Βουλής κ. Κακλαμάνη και του

είπα ότι το αφιερώνω στο Κοινοβούλιο για να το δείχνει οσάκις διάφοροι «προφασίστριες» μας κάνουν μάθημα με το δάκτυλο ψηλά. Πρέπει, λοιπόν, να γίνει πρόβλεψη και γι' αυτό.

Το Ταμείο Αλληλοβοηθείας Βουλευτών προδικτατορικά με μεγαλύτερη σοφία απ' ό,τι οι μεταδικτατορικές Βουλές είχε προβλέψει και αυτά τα θέματα πώς θα αντιμετωπίζονται. Πρέπει να το ξαναδούμε αυτό. Έχουμε και σήμερα συναδέλφους εκτός Κοινοβουλίου που μη έχοντας συμπληρώσει το όριο ηλικίας που ο νόμος προβλέπει τα φέρνουν πολύ δύσκολα πέρα.

ΦΟΙΒΟΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ : Πέστε το όριο. Εξήντα πέντε.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ : Ο κ. Ιωαννίδης, με προκαλεί να πω το όριο. Εξήντα πέντε. Υπάρχουν πάμπολλες διατάξεις που γνωρίζετε που προβλέπουν όριο συνταξιοδότησεως πολύ προ των εξήντα πέντε. Δεν είμαι κατά αυτών. Κάποιοι λόγοι για την ύπαρξήν. Αλλά μια και μιλάμε για τα οικογενειακά μας, θα τα πούμε υψηλόφωνα να γραφούν στα Πρακτικά, να μας δουν και από το ΝΟΒΑ και από οπουδήποτε αλλού. Και αν θέλουν και δημόσια συζήτηση εδώ είμαστε, να κάνουμε δημόσια συζήτηση.

Θέλω να συμπληρώσω τώρα αναφέροντας μια πληροφορία. Έψαξα στο βιβλίο που εκδίδει κάθε χρόνο η Ι.Ρ.Υ. Ξέρετε ότι όλα τα κοινοβούλια έχουν προβλέψει τα της ζωής των Βουλευτών τους; Και για την περίπτωση που διηγούμαι, κοινοβούλια άρτι αναδειχθέντα -και αναφερόμαι στα κοινοβούλια των πρώην ανατολικών, λεγομένων, χωρών- θα εντυπωσιασθείτε πώς έχουν φροντίσει να οργανώσουν τη ζωή τους.

Είχα την τύχη εκ μέρους του Συμβουλίου της Ευρώπης να σταλώ στην Αρμενία με κάποια άλλη ομάδα Βουλευτών -δεν ήμουν Βουλευτής τότε αλλά Βουλευτών άλλων χωρών- να βοηθήσουμε στην οργάνωση του Αρμενικού Κοινοβουλίου. Μου έκανε εντύπωση, κύριε Πρόεδρε, οι Αρμένιοι τι ενδιαφέρον επέδειξαν για τη συγκρότηση μηχανισμού λειτουργίας του Κοινοβουλίου. Και εσείς προχθές μου δεχθήκαμε τον Πρόεδρο του ουκρανικού Κοινοβουλίου θα είδατε την αγωνία του να μάθει πώς λειτουργεί το Κοινοβούλιο. Εμείς είμεθα ένα «προηγμένο» Κοινοβούλιο. Εμείς μπορούμε να διδάξουμε. Πέραν του ότι έχουμε παλιούς Βουλευτές, έχουμε και άλλους οι οποίοι και εκ της κατά την ιδιωτική τους ζωή ιδιότητος, αλλά και λόγω της πείρας τους, μπορούν να διδάξουν λειτουργία Κοινοβουλίου, δηλαδή να διδάξουν δημοκρατία και αυτό είναι κάτι που το εξαγάγει η χώρα μας. Το έχουν δε ανάγκη και δεν το αποκρύπτουν πολλοί συνάδελφοί μας σε γειτονικά προπύργια Κοινοβουλία.

Κύριε Πρόεδρε, κλείνω σύντομα. Μία από τις καλύτερες και επιτυχέστερες αποφάσεις σας ήταν να τυπώσετε τα «χαρτικά» των Βουλευτών και επιτέλους να αποκτήσουμε ομοιόμορφο κάρτα-επισκεπτήριο. Και επίσης ήταν καλή η έμπνευσή σας να αποκτήσουμε εκ νέου σήμα. Αλλά να φροντίσουμε να είναι κομψότερο για να το φοράμε όλοι μας.

Το τι χαρά έκανε ο μακαρίτης ο πατέρας μου ο μπάριμπα Αντώνης όταν έβαλε, κύριε Πρόεδρε, για πρώτη φορά το κουμπάκι... Το θυμάσθε; Έλεγε ο λαός έξω. «Α, φόρεσε το κουμπάκι». Εμένα μου έλεγε ο πατέρας μου. «Έχε το νου σου, τριακόσιοι όλοι και όλοι το φοράνε». Είχε ταυτιστεί με την προσωπικότητα του Βουλευτή. Ήταν κομψό, κύριε Πρόεδρε. Αυτό που τώρα με το λογότυπο της Βουλής έχουμε, κατά την κρίση μου θα μπορούσε να είναι κομψότερο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης) : Μια ολόκληρη επιτροπή από ειδικούς σχεδιαστές...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΝΕΡΑΤΖΗΣ : Αλλά χωρίς τον Παυλίδη, κύριε Πρόεδρε, χάνει την ουσία!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Άλλοι μου είπαν ότι έπρεπε να υπάρχει και ένα δεύτερο, διότι καμιά φορά όταν αλλάζει κανείς τα ρούχα...

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ ΠΑΥΛΙΔΗΣ: Κύριε Πρόεδρε, παρακαλώ απόψε επιείκεια στα οικογενειακά μας, ας έχει ο καθένας κάποια άποψη για τα όσα μας απασχολούν.

Κλείνω, κύριοι συνάδελφοι, είμεθα ένα Κοινοβούλιο, από τα καλύτερα λειτουργούντα τουλάχιστον στην Ευρώπη μέσα στην οποία κινούμεθα.

Δεχόμεθα επιθέσεις. Δεν είμεθα το μόνο Κοινοβούλιο κύριε Πρόεδρε. Και πάντα το Κοινοβούλιο ήταν αντικείμενο και κακόβουλων επιθέσεων. Η λέξη «κυνοβούλιο» πρωτοχρησιμοποιήθηκε εδώ στην Αθήνα από διακεκριμένο σκιτσογράφο του μεσοπολέμου. Θα υφιστάμεθα και επιθέσεις. Από εμάς εξαρτάται αυτές οι επιθέσεις να μειωθούν. Εξαρτάται από τα κόμματά μας. Θα αποφασίσουν οι ηγεσίες των κομμάτων μας να ασχοληθούν με το Κοινοβούλιο, να παρακολουθούν ποιοι δουλεύουν στο Κοινοβούλιο, τι αποδίδουν, τι παρουσιάζουν, πώς συμμετέχουν και αναλόγως να τους αντιμετωπίσουν; Εάν το αποφασίσουν πολλά πράγματα θα αλλάξουν και εσείς θα απαλλαγείτε από τον άχαρο ρόλο να υπερασπίζεσθε το Κοινοβούλιο, που και γι' αυτό, πέραν των άλλων, επιτρέψτε μου και πάλι να επαναλάβω τα ευχαριστήρια και τα συγχαρητήριά μου!

(Χειροκροτήματα απ' όλες τις πτέρυγες)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αφού πάλι σας ευχαριστήσω, που με φέρατε σε

πολύ δύσκολη θέση επανειλημμένως απόψε, γιατί είναι ένα έργο που οφείλεται σε όλους μας, στους εργαζόμενους εδώ, στους συνεργάτες μας -εγώ ξέρω τη νοοτροπία ορισμένων εξ αυτών, δεν θέλω να τους αναφέρω ονομαστικώς και είναι ο πρώτος καθήμενος αριστερά- σας ευχαριστώ.

Κηρύσσεται περαιωμένη η συζήτηση επί του Απολογισμού δαπανών της Βουλής για το οικονομικό έτος 2001 και επί του σχεδίου Προϋπολογισμού δαπανών της Βουλής για το οικονομικό έτος 2003 και ερωτάται το Σώμα:

Γίνεται δεκτός ο Απολογισμός δαπανών της Βουλής για το οικονομικό έτος 2001 κατ' έξοδα, αποτελέσματα από τη χρήση του και στο σύνολο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτός, δεκτός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς ο Απολογισμός δαπανών της Βουλής για το οικονομικό έτος 2001 κατ' έξοδα, αποτελέσματα από τη χρήση του και στο σύνολο έγινε δεκτός σε μία και μόνη συζήτηση ομοφώνως και έχει ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Ερωτάται το Σώμα: Γίνεται δεκτός ο Προϋπολογισμός της Βουλής για το οικονομικό έτος 2003 κατ' αρχήν, κατά κατηγορίες εξόδων και στο σύνολο;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Δεκτός, δεκτός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς ο Προϋπολογισμός της Βουλής για το οικονομικό έτος 2003 έγινε δεκτός κατ' αρχήν, κατά κατηγορίες εξόδων και στο σύνολο, σε μία και μόνη συζήτηση, ομοφώνως και έχει ως εξής:

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, παρακαλώ να εξουσιοδοτήσετε το Προεδρείο για την υπ' ευθύνη του επικύρωση των Πρακτικών της σημερινής συνεδρίασης.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Το Σώμα παρέσχε τη ζητηθείσα εξουσιοδότηση.

Κύριοι συνάδελφοι, έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Τετάρτης 30 Οκτωβρίου 2002 και ερωτάται το Σώμα εάν επικυρώνεται.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ (Απόστολος Κακλαμάνης): Συνεπώς τα Πρακτικά της Τετάρτης 30 Οκτωβρίου 2002 επικυρώθηκαν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, δέχεστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 22.36' λύεται η συνεδρίαση για αύριο Τετάρτη 13 Νοεμβρίου 2002 και ώρα 10.30' με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) Συζήτηση και λήψη απόφασης σύμφωνα με το άρθρο 62 του Συντάγματος επί αιτήσεων άρσεων ασυλίας Βουλευτών σύμφωνα με την ειδική ημερήσια διάταξη και β) νομοθετική εργασία: Ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών: «Τροποποίηση και συμπλήρωση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας του Δημοσίου και άλλες διατάξεις» και στη συνέχεια συζήτηση και ψήφιση ενιαία επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Εξωτερικών: «Επιθεώρηση αρχών της εξωτερικής υπηρεσίας, εκπαίδευση και αξιολόγηση των υπαλλήλων του Υπουργείου Εξωτερικών και άλλες διατάξεις», σύμφωνα με το άρθρο 72 παράγραφος 4 του Συντάγματος και 108 παράγραφος 7 του Κανονισμού της Βουλής.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ

